

Viborg, den 23. maj 2008
/LINFRA

Referat
af
mødet i Regionsrådet
ondag den 21. maj 2008 kl. 13:00
i Regionsrådssalen, Regionshuset Viborg,
Skottenborg 26, 8800 Viborg

Medlemmerne var mødt, bortset fra Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve, der havde meldt afbud.

Knud Hammer mødte kl. 13.20 og deltog fra punkt 2.

Bente Nielsen mødte kl. 13.40 og deltog fra punkt 2.

Anne V. Kristensen forlod mødet kl. 15.35 under behandlingen af punkt 12.

Henning Gjellerod og Bodil Jensen forlod mødet kl. 16.10 under behandlingen af punkt 14.

Aleksander Aagaard forlod mødet kl. 16.15 efter behandlingen af punkt 14.

Anders Kühnau forlod mødet kl. 17.05 efter behandlingen af punkt 31.

Jørgen Nørby forlod mødet kl. 17.10 under behandlingen af punkt 34.

Mødet blev hævet kl. 17.30.

For åbne døre:

Indholdsfortegnelse

Pkt. Tekst	Side
1 Vedtagelse af Råstofplan 2008 for Region Midtjylland	332
2 Vedtagelse af Den regionale udviklingsplan for Region Midtjylland	335
3 Region Midtjyllands regnskab 2007	338
4 Budgetoverførsel fra 2007 til 2008	345
5 Økonomi- og aktivitetsrapport pr. 31. marts 2008	352
6 Orientering om svært afviselige merudgifter 2009	357
7 Region Midtjyllands servicestrategi og udbudspolitik	363
8 Drøftelse og anvendelse af leasing i Region Midtjylland	365
9 Udpegning af medlem af bestyrelsen for Huset Venture	367
10 Igangsættelse af fase 0 af anlægsprojekter i forlængelse af Akutplanen og Det Nye Universitetshospital i Århus	369
11 Det Nye Universitetshospital i Århus, helhedsplan, bygherrerådgiver og revision af budget 2008	374
12 Godkendelse af etablering af molekylær medicinsk afdeling ved Århus Universitetshospital, Skejby	380
13 Genoptræningsplaner på hospitalerne i Region Midtjylland	385
14 Redegørelse fra Århus Universitetshospital, Århus Sygehus om implemen-	388

Indholdsfortegnelse

Pkt. Tekst	Side
teringen af pakkeforløb på kræftområdet	
15 Forslag om forstærket indsats i forhold til sikring af bæredygtig almen praksis	390
16 Indgåelse af aftale om ny tandlægevagtordning i Region Midtjylland	392
17 Samarbejdsaftale om nationalt fællesudbud	395
18 Handleplan for Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige Forskningsfond	397
19 Ansøgning fra 3P Life Services A/S om leje af udstyr på Regionshospital Silkeborg	399
20 Dimensioneringen af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser i 2009	401
21 Afholdelse af Store Uddannelsesdag 2008 samt opfølgning på Store Uddannelsesdag 2007	406
22 Godkendelse af anlægsregnskab for renovering af Intensiv/Opvågning på Regionshospitalet Holstebro	408
23 Etablering af ungdomsuddannelse i regi af Kildebjerget Kostskole	410
24 Indgåelse af lejemålet Grønbjergvej 26, 6971 Spjald til brug for åbne pladser på Den sikrede institution Koglen	413
25 Den regionale og de kommunale redegørelser på det sociale område og specialundervisningsområdet samt forslag til kapacitetsændringer	415

Indholdsfortegnelse

Pkt. Tekst	Side
26 Randers Kommunes psykiatripolitik	417
27 Forslag om studietur for det midlertidige udvalg vedrørende ny teknologi og samarbejde med praksissektoren på psykiatriområdet	418
28 Indstilling fra Vækstforum om bevillinger fra den formålsbestemte pulje til regionale oplevelsesprojekter	421
29 Indstilling fra Vækstforum om bevilling til innovativt netværk indenfor modebranchen	423
30 Indstilling fra Vækstforum om bevilling til projektet It som innovativ drivkraft	426
31 Ansøgninger om tilskud til kulturelle aktiviteter	429
32 Kend din region - Midt i Kunsten 2008	434
33 Kend din Region - Fortæl Region Midtjylland	437
34 Orientering om garantiklinikker 2007	440
35 Orientering om publikationen "Hvad betyder mest for patienternes tilfredshed med hospitalerne"	442
36 Orientering om resultater vedrørende apopleksi fra Det Nationale Indikatorprojekt (NIP)	444
37 Orientering om tysk kvindes død på parkeringspladsen ved Regionshospitalet Ringkøbing	446
38 Orientering om Status for implementeringen af større elementer i tre-	447

Indholdsfortegnelse

Pkt.	Tekst	Side
	partsaftalerne vedrørende de korte og mellemlange sundhedsuddannelser	
39	Orientering om fremskyndet udvidelse af kapaciteten til uddannelse af anæstesisygeplejersker i Region Midtjylland	450
40	Det regionale udviklingsråds redegørelse på det sociale område og specialundervisningsområdet for 2007	452
41	Belægningen på de sociale tilbud, som Region Midtjylland driver, i 1. kvartal 2008	453
42	Status vedr. kommunale overtagelser af tilbud på socialområdet	456
43	Orientering om Midttrafiks forventede regnskab for 2007	459

1-34-76-3-07

1. Vedtagelse af Råstofplan 2008 for Region Midtjylland

Resumé

Regionsrådet skal ifølge Råstoflovens § 5 udarbejde en plan for indvinding af og forsyning med råstoffer. På baggrund af en samlet vurdering af udviklingen i regionen fastlægger Regionsrådet i råstofplanen de overordnede retningslinjer for råstofindvindingen og udlægger råstofgraveområder og råstofinteresseområder. Råstofplanen udarbejdes på grundlag af kortlægning og skal omfatte en periode på mindst 12 år. Regionsrådet skal nu vedtage og træffe beslutning om at offentliggøre "Råstofplan 2008 for Region Midtjylland". Fra datoen for offentliggørelsen vil råstofplanen erstatte de hidtil gældende råstofretningslinier fra amternes regionplaner (Landsplandirektiver).

Forretningsudvalget indstiller,
----

at Råstofplan 2008 for Region Midtjylland vedtages og offentliggøres.

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Knud Hammer og Bente Nielsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet skal ifølge Råstoflovens § 5 udarbejde en plan for indvinding af og forsyning med råstoffer. Råstofplanen udarbejdes på grundlag af kortlægning og skal omfatte en periode på mindst 12 år.

På baggrund af en samlet vurdering af udviklingen i regionen fastlægger Regionsrådet i råstofplanen:

1. Overordnede retningslinjer for råstofindvindingen - jf. planens kapitel 4 og 5, og
2. udlægger råstofgraveområder og råstofinteresseområder – jf. planens kortbilag.

Regionsrådet vedtog på sit møde den 12. december 2007 at sende "Forslag til Råstofplan 2008" i høring i perioden 7. januar - 3. marts 2008.

Regionsrådet skal nu vedtage og træffe beslutning om at offentliggøre "Råstofplan 2008 for Region Midtjylland". Fra den dato planen offentliggøres, vil planen erstatte de hidtil gældende råstofretningslinier fra amternes regionplaner (Landsplandirektiver).

- ./ "Råstofplan 2008 for Region Midtjylland , inkl. Bilag 1: "Oversigt over indkomne bemærkninger til Forslag til Råstofplan 2008" vedlægges som bilag. "Råstofplan 2008 for Region Midtjylland" er som det tidligere "Forslag til Råstofplan 2008" som udgangspunkt hovedsageligt baseret på de fire amters regionplaner, men er også præget af de bidrag, der er modtaget i debatfasen. I forhold til "Forslag til Råstofplan 2008" er der kun sket mindre redaktionelle ændringer. Alle ændringer er beskrevet i kolonnen: "Forslag til beslutning" i Bilag 1.

I perioden 7. januar - 3. marts 2008 har "Forslag til Råstofplan 2008" været i offentlig høring. Administrationen har deltaget i to offentlige møder: Ét vedrørende udlagte råstofgraveområder ved Ll. Bredlund og St. Bredlund i Silkeborg Kommune med ca. 125 deltagere og ét vedrørende råstofgraveområde-Vejerslev i Favrskov Kommune med 55 deltagere. Der er indkommet 65 høringsbidrag fra kommuner, lodsejere, grusgravbranchen, private og organisationer. Et resumé af de indkomne bidrag fremgår af planens bilag 1 sammen med administrationens forslag til den videre behandling af forslagene.

Det bemærkes, at kun indsigelser fra Staten kan udløse et veto, der medfører, at råstofplanen ikke kan vedtages af Regionsrådet, før der er opnået enighed mellem Staten og Regionen.

Der har været nedlagt veto fra Statens side mod de nyudlagte råstofgraveområder ved Ll. Bredlund og St. Bredlund, samt mod et råstofgraveområde ved Nordby Hede på Samsø. Administrationen har overfor Staten tilkendegivet, at råstofgraveområderne ved Ll. Bredlund og St. Bredlund vil blive nedklassificeret til råstofinteresseområder i planen. Med hensyn til råstofgraveområde Nordby Hede har Staten tilkendegivet, at man vil frafalde sit veto, såfremt Regionen i et notat begrundet den særstatus, som dette område bør have i kraft af Samsøs ø-status. Notatet findes i bilag 1, og Staten har dermed frafaldet sit veto. Endelig har Staten bedt Regionen om at tage to råstofinteresseområder ud af planen. Det drejer sig om råstofinteresseområde-Ølst og råstofinteresseområde-Terp. Dette er imødekommet. Et resumé af indkomne bemærkninger - efter fornyet høring - fra private lodsejere, hvor et forslag til råstofgraveområde er reduceret eller nedgraderet til råstofinteresseområde fremgår af sidste side i bilag 1.

Råstofplan 2008 blev behandlet i Udvalget for Miljø og Råstoffer den 21. april 2008. Af referatet fra mødet fremgår:

"Der er i offentlighedsfasen for råstofplanen indkommet 66 bemærkninger og indsigelser til planforslaget. Administrationen har givet forslag til, hvordan de enkelte indsigelser håndteres, og udvalget godkendte disse forslag med nedenstående bemærkninger:

Indsigelserne mod det planlagte råstofgraveområde ved Hampen sø drøftedes særligt, og det besluttedes at ændre områdets status i råstofplanen til råstofinteresseområde, idet der efterfølgende vil blive udført nærmere undersøgelser i området for at afdække, om der vil være særlige problemer ved råstofgravning i området.

Til råstofgraveområdet ved Vejerslev udtrykte Kaj Møldrup Christensen bekymring ved at bibeholde området som råstofgraveområde, og udvalget opfordrede til, at man ved en eventuel fremtidig gravning udviser særlig opmærksomhed på vejbetjeningen af graveområdet. Kaj Møldrup Christensen ønskede på denne baggrund, at områdets status ændres til råstofinteresseområde. Flertallet i udvalget var dog ikke enig heri.

Til forslaget om råstofgraveområde ved Røde Mølle og Ørum opfordredes det til, at man udgraver et område af gangen, så generne for bysamfundet minimeres f.eks. gennem

---

tvangsruiter for kørsel til gravene. Kaj Møldrup Christensen bemærkede, at han ønskede, at det sydlige område ved Røde Mølle og det nordlige område ved Ørum udtages af planen. Flertallet i udvalget støttede ikke dette synspunkt.

Udvalget pegede på, at det er vigtigt, at der ved "moderne råstofgravning" udformes en spændende efterbehandlingsplan, så det efterbehandlede areal bliver et attraktivt område for lokalområdet. Samtidig må man konstatere, at der er behov for nye råstofgraveområder, idet mange gamle områder er ved at være færdigudgravede. Endvidere opfordrede udvalget til, at man udviser størst mulig hensyn til vejbetjening og lokale bysamfund ved tilrettelæggelsen af gravearbejdet.

Harry Jensen deltog ikke i behandlingen af indsigelsen fra Ringkjøbing-Skjern Kommune.

Forslag til Råstofplan 2008 for Region Midtjylland er herefter rettet til efter udvalgets anvisninger."

Med hensyn til kortbilag henvises til den tidligere udleverede "Forslag til Råstofplan 2008" og/eller Internethjemmesiden www.raastoffer.rm.dk.

1-30-76-2-08

2. Vedtagelse af Den regionale udviklingsplan for Region Midtjylland

Resumé

Regionsrådets Udvalg vedrørende Den Regionale Udviklingsplan drøftede sammen med Kontaktudvalget Den regionale udviklingsplan på en række fællesmøder i 2007. Møderne havde til formål at sikre samarbejdet mellem kommuner og region om udarbejdelsen af Den regionale udviklingsplan.

Drøftelserne resulterede i et forslag til regional udviklingsplan, som Regionsrådet behandlede på sit møde den 12. december 2007 med henblik på en offentlig høring i perioden 7. januar 2008 til 3. marts 2008. Høringsperioden er afsluttet. De 19 kommuner i regionen og lige så mange øvrige interessenter har indsendt høringssvar. Høringssvarene fordeler sig på samtlige de områder, som Den regionale udviklingsplan omhandler samt processen, hvorved planen er blevet til. Det vil sige: 1. Bærende samarbejdsprincipper, vision og proces, 2. Erhvervsudvikling og turisme, 3. Arbejdskraft og beskæftigelse, 4. Uddannelse, 5. Sundhed, 6. Kultur, 7. Natur og miljø, 8. Energi, 9. Infrastruktur og 10. Kollektiv trafik.

Høringssvarene har været drøftet i den administrative styregruppe vedr. Den regionale udviklingsplan på møde den 27. marts 2008. Drøftelserne udmundede i forslag til justeringer i den regionale udviklingsplan.

Forretningsudvalget fik på mødet den 15. april 2008 en foreløbig orientering om såvel høringssvar som forslag til justeringer i den regionale udviklingsplan. Kontaktudvalget drøftede høringssvar og forslag til justeringer på møde den 17. april 2008 og tilsluttede sig forslagene fra den administrative styregruppe til justeringer i den regionale udviklingsplan.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at forslaget til regional udviklingsplan for Region Midtjylland vedtages med de justeringer, som er foreslået af den administrative styregruppe.

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådene er efter planlovens § 10 forpligtet til at vedtage en regional udviklingsplan for regionen. Den regionale udviklingsplan skal være et redskab til at fremme regionens vækst og bæredygtige udvikling. Udviklingsplanen skal udtrykke regionsrådets vision for den samlede fremtidige udvikling af regionen på tværs af sektorområder.

Regionsrådets Udvalg vedrørende den regionale udviklingsplan drøftede sammen med Kontaktudvalget Den regionale udviklingsplan på en række fællesmøder i 2007. Møderne havde til formål at sikre samarbejdet mellem kommuner og region om udarbejdelsen af den regionale udviklingsplan.

Fællesmøderne med kontaktudvalget resulterede i et forslag til regional udviklingsplan, som regionsrådet behandlede på sit møde den 12. december 2007 med henblik på otte ugers offentlig høring i perioden 7. januar 2008 til 3. marts 2008.

Udviklingsplanen bygger på principper om:

- styrkepositioner,
- tilpasset indsats i forhold til forskellige vilkår, og
- løbende tæt samarbejde med kommunerne.

Høringsmaterialet bestod af to hæfter: Ét med planens visioner og ét med en nærmere redegørelse for, hvordan visionerne skal indfries. Derudover har der i høringsperioden været adgang via regionens hjemmeside til analyser af regionale og lokale vilkår for udvikling samt rapporter og andet materiale, som forslaget til regional udviklingsplan bygger på.

Høringsperioden er afsluttet, og de 19 kommuner i regionen og lige så mange øvrige interessenter – eksempelvis uddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter, landbrugsorganisationer, kulturinstitutioner, ministerier, græsrodsorganisationer og private erhvervsdrivende – har indsendt høringssvar. Høringssvarene fordeler sig på samtlige de områder, som Den regionale udviklingsplan omhandler. Det vil sige:

1. Bærende samarbejdsprincipper, vision og proces
2. Erhvervsudvikling og turisme
3. Arbejdskraft og beskæftigelse
4. Uddannelse
5. Sundhed
6. Kultur
7. Natur og miljø
8. Energi
9. Infrastruktur
10. Kollektiv trafik

./. Det overordnede indtryk af høringssvarene er, at de er positive og konstruktivt fremadrettede i deres indhold. De samlede høringssvar findes kommenteret i bilaget "Kommenterede høringssvar". Høringssvarene har været drøftet på et møde den 27. marts i den administrative styregruppe vedr. Den regionale udviklingsplan. Bilaget inde-

holder den administrative styregruppens indstilling til, hvorvidt høringssvarene giver anledning til justeringer i forslaget til regional udviklingsplan og i givet fald hvilke.

- ./ De forslag til justeringer, der har indholdsmæssig betydning, er samlet i bilaget "Notat til regionsrådet om justeringer i RUP".

Forretningsudvalget fik på mødet den 15. april 2008 en foreløbig orientering om såvel høringssvar som forslag til justeringer i den regionale udviklingsplan.

Kontaktudvalget drøftede høringssvar og forslag til justeringer på møde den 17. april 2008. Kontaktudvalget tilsluttede sig forslagene fra den administrative styregruppe til justeringer i den regionale udviklingsplan.

- ./ Vedlagt som bilag findes også visions- og redegørelshæfterne med alle forslag til justeringer indarbejdet, samt kopi af de indkomne høringssvar.

1-22-73-07

3. Region Midtjyllands regnskab 2007

Resumé

Region Midtjyllands regnskab forelægges til godkendelse med henblik på afgivelse til revisionen. Region Midtjyllands regnskab revideres af KPMG.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** Region Midtjyllands regnskab 2007 godkendes med henblik på afgivelse til revisionen, og
- at** revisionens påtegning indsættes i Årsberetningen 2007, når den foreligger i august 2008.

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I "Lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne..." §§ 23 & 25 er indeholdt bestemmelser om proceduren i forbindelse med aflæggelse og revision af årsregnskabet. Med hjemmel i denne lov har Indenrigs- og Sundhedsministeriet (nu Velfærdsministeriet) endvidere i bekendtgørelse nr. 390 fastsat en række proceduremæssige krav, herunder om tidsfrister for årsregnskabet's afgivelse til revision m.v. De centrale forhold fremgår nederst i denne sagsfremstilling.

I overensstemmelse hermed fremlægges regnskabet for 2007 for Region Midtjylland.

- ./ I vedlagte bilag fremgår henholdsvis Årsberetning 2007 samt Regnskabsbemærkninger 2007 med de generelle og specielle bemærkninger vedrørende de enkelte aktivitetsområder.

Der henvises i øvrigt til sagen om budgetoverførsler fra 2007 til 2008.

I nedenstående tabel 1 fremgår hovedtallene for de 3 finansieringskredsløb sundhed, social- og specialundervisning og regional udvikling i 2007.

Tabel 1: Hovedtallene for de 3 finansieringskredsløb

Mio. kr.	B2007	KB2007*	R2007	Afv. I	Dec. ovf.	Afv. II
	(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)	(6)=(4)-(5)
Sundhed (udgiftsbaseret)						
Drift - somatik	14.771,4	15.311,8	15.605,6	293,8	432,2	-138,4
Drift - behandlingspsyk.	1.158,5	1.166,6	1.142,6	-24,0	-5,2	-18,8
Andel fælles adm./renter	473,3	582,7	446,0	-136,7		-136,7
Anlæg	579,4	899,9	575,2	-324,7	-85,4	-239,3
Finansiering	-	-17.382,0	-	63,3		63,3
Låneoptag	16.834,4		17.318,7			
Låneoptag	-244,4	-312,0	-245,3	66,7		66,7
Renter og afdrag leasing	148,1	148,1	141,9	-6,2		-6,2
I alt hovedkonto 1	51,9	415,0	347,1	-67,9	341,6	-409,5
Social og specialrådgivning (omkostningsbaseret)						
Driftsomkostninger	1.225,4	1.271,5	1.319,7	48,2		48,2
Andel fælles adm./renter	50,9	74,3	48,4	-25,9		-25,9
Driftsindtægter	-43,4	-49,7	-112,2	-62,4		-62,4
Kommunebetalinger	-1.224,6	-1.288,2	-1.290,8	-2,6		-2,6
Anlægsomk.	0,0	0,0	2,1	2,1		2,1
Finansiering	-5,0	-5,0	-5,0	0,0		0,0
I alt hovedkonto 2	3,4	2,9	-37,8	-40,7	0,0	-40,7
Regional Udvikling (omkostningsbaseret)						
Drift	425,5	433,8	314,2	-119,7	-1,2	-118,5
Andel fælles adm./renter	6,5	6,6	4,2	-2,4		-2,4
Finansiering	-431,2	-432,0	-432,0	0,0		0,0
I alt hovedkonto 3	0,7	8,4	-113,6	-122,1	-1,2	-120,9
Total	56,0	426,4	195,7	-230,6	340,4	-571,0

+ = merudgifter/mindreindtægter, - = mindreudgifter/merindtægter

Tabellen viser følgende:

- B2007 = det vedtagne budget 2007.
- KB2007* = det korrigerede budget 2007 ekskl. de tillægsbevillinger for 2007/overførsler til 2008, som blev givet på baggrund af de skønnede resultat for 2007, og som blev behandlet af Regionsrådet den 12. december 2007.
- R2007 = regnskabsresultatet for 2007.
- Afvigelse I = regnskabsresultatet for 2007 - det korrigerede budget 2007 ekskl. de tillægsbevillinger for 2007/overførsler til 2008, som blev givet på baggrund af det skønnede resultat for 2007.
- Decemberoverførslen = de tillægsbevillinger for 2007/automatiske overførsler til 2008, som Regionsrådet vedtog den 12. december 2007.

- Afvigelse II = regnskabsresultatet for 2007 - det korrigerede budget 2007 inkl. tillægsbevillinger for 2007/overførsler til 2008, som blev givet på baggrund af det skønnede resultat for 2007.

I nedenstående kommenteres hovedtallene vedr. regnskab 2007 nærmere:

Finansieringskredsløbet for Sundhed

Drift, Somatikken:

Sundhedsområdet, somatikken har i 2007 stået overfor store økonomiske udfordringer. Det være sig både på driftsområdet og på anlægsområdet.

Den nye finansieringsmodel kombineret med det udvidede frie valg har betydet vanskelige vilkår for økonomistyringen. Regionen har således haft store udfordringer med at få budgettet til at balancere indenfor den finansiering, der har været givet fra Økonomiaftalen 2007 og den midtvejsregulering, der sket med decemberaftalen i 2006. Regionen har med udgangspunkt i de udfordringer lavet en nærmere redegørelse vedr. regionens økonomi og har på baggrund heraf via Danske Regioner rettet henvendelse til de centrale myndigheder vedr. regionens økonomiske situation.

Det styringsmæssige grundlag har ligeledes været problematisk på baggrund af, at leveringen af data har været "ikke tilfredsstillende".

På driften har aktiviteten på sundhedsområdet i 2007 været meget høj. Hospitalerne i regionen har haft en meraktivitet i DRG-værdi i 2007 svarende til en vækst på 6,1 % imod det i økonomiaftalen 2008 forudsatte 4,9 % for egne borgere med bopæl i Region Midtjylland. Den øgende aktivitet har betydet øgede udgifter til hospitalerne til det udvidede frie sygehusvalg, og udviklingen i samhandlen mellem regioner har betydet øgede udgifter.

På baggrund af de økonomiske vurderinger i økonomirapporten blev der på Regionsrådets møde den 12. december 2007 vedtaget bevillinger til imødegåelse af ubalancer på området på i alt 432,2 mio. kr. med modsvarende negative tillægsbevillinger i 2008. Hvis der ses bort fra denne bevilling i 2007 udviser området et merforbrug på 293,8 mio. kr., hvilket ses ud fra Afvigelse I. Regnskabsresultatets merforbrug på 293 mio. kr. skal ses i sammenhæng med mindreindtægterne på 66 mio. kr. på den kommunale medfinansiering samt de 81 mio. kr. som søges overført til 2008. I alt 440 mio. kr. hvilket svarer til de tidligere vurderede 432 mio. kr. i 2007. Det bemærkes dog, at underliggende er der dog tale om mindreudgifter på hospitalernes drift og modgående merudgifter på fælleskonti.

Hvis der derimod tages højde for bevillingen på de 432 mio. kr., udviser området et mindreforbrug i forhold til det skønnede på 138,4 mio. kr. (Afvigelse II), som primært skyldes mindre udgifter på hospitalerne som følge af betalingsforskydninger fra 2007 til 2008, og at det lykkedes hospitalerne at gennemføre besparelser samt

Der er en samlet afvigelse mellem det samlede korrigerede budget og afvigelse II på i alt 0,9%.

Jf. sagen om budgetoverførsel 2007 til 2008 foreslås overført 81,7 mio. kr.

Drift, behandlingspsykiatrien:

På baggrund af de økonomiske vurderinger i økonomirapporten blev der på Regionsrådets møde den 12. december 2007 vedtaget tillægsbevillinger på området på i alt -5,2 mio. kr. som følge af vakancer og ønske om at overføre visse uddannelsesmidler med modsvarende positive tillægsbevillinger i 2008. Hvis der ses bort fra denne bevilling i 2007 udviser området et mindreforbrug på 24,0 mio. kr., jf. Afvigelse I, som følge af større nettoindtægter end forudsat på samhandlen med andre regioner, og dels, at visse planlagte udgifter og indtægter først kommer til udbetaling i 2008. Hvis derimod der tages højde for bevillingen udviser området et mindreforbrug i forhold til det skønnede på 18,8 mio. kr. (Afvigelse II)

Der er en samlet afvigelse mellem det samlede korrigerede budget og afvigelse II på i alt 1,6 %.

Jf. sagen om budgetoverførsel 2007 til 2008 foreslås overført 20,3 mio. kr.

Andel af fælles formål og administration samt renter:

Der er et mindreforbrug på andel af fælles formål og administration samt renter på i alt 136,7 mio. kr. Posten indeholder såvel drift og anlæg vedr. fælles formål og administration samt renteudgifter og indtægter.

Hovedforklaringen på afvigelsen skyldes primært mindreudgifter på IT området, hvor det har vist sig, at der har været væsentligt færre udgifter end oprindeligt skønnet. Udgifterne til etablering af den nødvendige infrastruktur har således været væsentligt billigere. Herudover har der været mindreudgifter som følge af vakancer.

Endvidere har der været regnskabsmæssige mer-renteindtægter, idet der var usikkerhed om konteringspraksis samt formueforhold i forbindelse med budgetlægningen samt delingen af amterne.

Jf. sagen om budgetoverførsel 2007 til 2008 foreslås overført 39,5 mio. kr.

Anlæg:

På baggrund af de økonomiske vurderinger i økonomirapporten blev der på Regionsrådets møde den 12. december 2007 vedtaget tillægsbevillinger på området på i alt -85,4 mio. kr. som følge af tidsforskydninger i byggeriet. Hvis der ses bort fra denne bevilling i 2007 udviser området nu et mindreforbrug af rådighedsbeløb på i alt -324,7 mio. kr. jf. Afvigelse I. Hvis der derimod tages højde for bevillingen, udviser området et mindreforbrug af rådighedsbeløb i forhold til det skønnede på -239,3 mio. kr., jf. Afvigelse II. Årsagen til ændringen i forhold til det skønnede mindreforbrug af rådighedsbeløb er primært forsinkelser på indkøb af medicoteknisk udstyr.

Jf. overførselssagen overføres der et reguleret beløb fra 2007 til 2008 svarende til 317,0 mio. kr.

Finansiering:

Der udvises en samlet mindreindtægt på 63,3 mio. kr. På det kommunale aktivitetsafhængige bidrag er der et underskud i forhold til det korrigerede budget på 73,7 mio. kr.

Det er meget overraskende, at der er en mindreindtægt i forhold til det i budgettet forudsatte, idet aktiviteten jo har været større end forudsat. Det skal hertil bemærkes, at

den sidste korrektion af den kommunale medfinansiering på ekstra 15,5 mio. kr. i indtægter vedr. 2007 først kan indgå i regnskab 2008. Der er tale om et problem af landskarakter.

Låneoptag:

Der er et mindre låneoptag end forudsat på i alt 66,7 mio. kr. bl.a. som følge af, at der ikke blev givet lånedispensation til det fulde ansøgte beløb vedr. engangsudgifter i forbindelse med kommunalreformen. Herudover er der lån, som der først er givet lånedispensation til efter 31. marts 2007, hvorved de ikke kan indgå i regnskab 2007.

Renter og afdrag på leasing:

Der er mindredgifter på renter og afdrag på leasingforpligtigelser på -6,2 mio. kr.

Finansieringskredsløbet for social- og specialundervisning

På social- og specialundervisningsområdet, hvor regionen har en leverandørforpligtigelse overfor kommunerne, har der samlet set været et omkostningsbaseret overskud indenfor området på 40,7 mio. kr. som følge af en væsentlig bedre belægning end forudsat i budgettet.

I henhold til de gældende regler indregnes underskud eller overskud i budget 2009 ved takstkalkulationen. Det bemærkes dog, at kommunerne og regionen i Rammeaftalen har aftalt, at et årligt over- eller underskud på +/- 5% ikke efterreguleres i taksten to år efter, idet det antages, at over- eller underskud af denne størrelsesorden er et led i almindelig rationel driftsvaretagelse.

Jf. sagen om budgetoverførsel 2007 til 2008 og i henhold til de gældende regler på området foreslås overført (udgiftsbaseret) i alt 97,5 mio. kr., hvoraf 33,8 mio. kr. vedrører driften.

Finansieringskredsløbet for Regional Udvikling

Drift:

Der er i opstartsåret 2007 iværksat mange forskellige initiativer på området for Regional Udvikling. Det være sig forskellige initiativer indstillet fra Vækstforum til Regionsrådet på områder som Uddannelse og Kompetence, Innovation, Iværksætteri samt tværgående initiativer i øvrigt. Herudover har der været arbejdet med at få skabt et økonomisk grundlag på området for kollektiv trafik.

På baggrund af de økonomiske vurderinger i økonomirapporten blev der på Regionsrådets møde den 12. december 2007 vedtaget bevillinger til imødegåelse af ubalancer på området på i alt -1,2 mio. kr. med modsvarende negativ tillægsbevilling i 2008. Hvis der ses bort fra denne bevilling i 2007 udviser området et mindreforbrug på -119,7 mio. kr. Hvis derimod der tages højde for bevillingen, udviser området et mindreforbrug i forhold til det skønnede på -118,5 mio. kr., som primært skyldes, at flere af initiativerne først er kommet rigtig i gang i løbet af efteråret 2007, således at udbetalinger til diverse projekter først rigtig er ved at komme i gang nu.

Jf. sagen om budgetoverførsel 2007 til 2008 foreslås overført 120,0 mio. kr.

Andel af fælles formål og renter:

Der er et mindre merforbrug på andel af fælles formål og administration og renter på - 2,4 mio. kr.

Hovedforklaringen er et overskud vedr. renter på -2,5 mio. kr., som kan tilskrives den interne forrentning af driftskapitalen. Driftskapitalen udgør forskellen mellem udbetalingen af bloktilskuddet og afholdte udgifter.

Jf. sagen om budgetoverførsel 2007 til 2008 foreslås overført 0,2 mio. kr.

*Renter:**Finansiering:*

Der har været finansiering i 2007 som forudsat i budget 2007.

Der henvises i øvrigt til overførselssagen vedr. overførsler af mer-/mindreforbrug fra 2007 til 2008.

Likviditet

Ved budgetlægningen 2007 blev der ikke indregnet et skøn for udfaldet af delingsaftalerne. Årsagen hertil var, at det vurderedes meget usikkert at skønne over det endelige resultat af delingsaftalerne. Det er på den baggrund opgørelsen af likviditeten skal ses.

Ultimo kassebeholdningen er opgjort til -891,530 mio. kr.

Gennemsnitskassebeholdningen er opgjort til 747,0 mio. kr. imod budgetteret 900,0 mio. kr.

Årsagerne til afvigelserne er mange: Mer-/mindreforbrug på drift og anlæg, tidspunkter for låneoptag og forskydninger i betalingsstrømme.

Den videre procedure samt særlig bemærkning vedr. regnskabsaflæggelsen 2007

Regionslovens § 23 fastsætter, at årsregnskabet med tilhørende bemærkninger m.v. aflægges af Forretningsudvalget til Regionsrådet. Årsregnskabet skal afgives af Regionsrådet til revisionen inden den 1. juni i året efter regnskabsåret. Revisionen skal afgive beretning om revisionen af årsregnskabet til Regionsrådet inden den 15. august. Revisionsberetning skal herefter forelægges Forretningsudvalget og - for revisionsmæssige bemærkninger der ikke umiddelbart angår den forvaltning, der hører under Forretningsudvalget - for den pågældende regionale myndighed.

Revisionens beretning og de hertil knyttede bemærkninger fra Forretningsudvalget og de øvrige regionale myndigheder behandles af Regionsrådet på et møde. På mødet træffer Regionsrådet afgørelse om revisionens bemærkninger og regnskabs godkendelse.

Regionsrådets behandling skal finde sted, så regionens regnskab sammen med revisionsberetning og de afgørelser, Regionsrådet har truffet i forbindelse hermed, skal sendes til tilsynsmyndigheden (samt til revisionen) inden udgangen af september måned.

Endelig fremgår det af loven, at det endeligt godkendte regnskab skal offentliggøres efter Regionsrådets nærmere bestemmelse. Forhold vedr. offentliggørelse af Region Midt-

---

jyllands årsregnskab vil blive forelagt Regionsrådet i forbindelse med den endelige godkendelse af årsregnskabet.

I forlængelse af de nævnte procedurekrav vil tidsplanen for den videre behandling af regnskab 2007 være følgende:

Behandling i Regionsrådet den 21. maj 2008.

Afgivelse/fremsendelse til revisionen senest den 1. juni 2008

- Revisionen afleverer udkast til revisionsberetning senest den 15. august 2008
- Behandling i Forretningsudvalget af revisionsberetningen samt administrationens svar herpå den 11. september 2008
- Behandling i Regionsrådet af revisionsberetningen samt administrationens svar herpå den 24. september 2008

Afslutningsvis skal det bemærkes, at det i forbindelse med regnskabsaflæggelsen, har vist sig overordentlig svært at sammenholde de autoriserede tabeller til Årsberetningen (afsnit 5 & 6) fra Velfærdsministeriet, og de opstillinger, der er anvendt af regionen i den løbende økonomistyring. Der er blandt andet tale om opstillinger, der er udarbejdet ved budgetlægningen og inden de autoriserede tabeller var kendte.

Det er vigtigt at slå fast at det er Velfærdsministeriet, som i lovgivning og bekendtgørelser opstiller krav til på hvilke områder der skal benyttes udgiftsbaserede principper og hvor der skal anvendes omkostningsbaserede principper.

Sammensætningen af de omkostnings- og udgiftsbaserede principper giver helt særlige problemer i sammenligningen mellem forskellige tabeller. F.eks. er det kun Sundhedsområdet, der bliver opgjort efter de udgiftsbaserede principper. På de øvrige områder benyttes omkostningsbaserede principper. I Velfærdsministeriets regler omkring regnskabsaflæggelse er der dog krav om bl.a. at udarbejde en resultatopgørelse ud fra de omkostningsbaserede principper – og således også for sundhedsområdet, hvor der ellers ikke benyttes omkostningsbaserede principper.

Det skal ligeledes her bemærkes, at fortegnnotationen i Årsberetningens kapitel 5 er "omvendt" i forhold til de principper som regionen har anvendt i sine opstillinger. Det skyldes, at formkravene først var kendt meget sent efter regionen havde fastlagt sine tabelopstillinger m.v. Administrationen vil fremadrettet se nærmere herpå.

Herudover skal det bemærkes, at der er en fordeling af udgifter/omkostninger vedr. fordelingen af fælles formål og administration samt renter imellem de tre finansieringskredsløb, som er meget teknisk og kompliceret.

Samlet set er erfaringen, at der er tale om et meget kompliceret budget og regnskabs-system, der koster væsentlige administrative ressourcer.

1-20-14-08

4. Budgetoverførsel fra 2007 til 2008

Resumé

Ved budgetopfølgningen i december 2007 blev der givet tillægsbevilling til dækning af forventede merudgifter eller mindreudgifter for 2007. Forventede merudgifter blev finansieret ved en tilsvarende negativ tillægsbevilling for budget 2008, mens forventede mindreudgifter blev overført til budget 2008.

Det blev samtidig besluttet, at Regionsrådet tager stilling til de endelige budgetoverførsler fra 2007 til 2008 ved aflæggelsen af regnskab 2007.

På baggrund af det udgiftsbaserede budget og regnskab for 2007 beskrives i denne indstilling et forslag til endelige budgetoverførsler fra 2007 til 2008. Endvidere beskrives Regionsrådets fastsatte generelle principper for overførsler mellem budgetår.

I forhold til det somatiske driftsbudget blev der givet en tillægsbevilling for 2007 på 432 mio. kr. til dækning af forventede merudgifter. Bevillingen blev finansieret ved en tilsvarende negativ tillægsbevilling for 2008. Det fremgår af Økonomi- og aktivitetsrapporten pr. 31. marts 2008, jfr. dagsordenspunkt herom, at der alene i 2008 er et ufinansieret udgiftspres på 820 mio. kr. Det forekommer derfor ikke realistisk yderligere at gennemføre den negative besparelse på 432 mio. kr. i 2008. Det foreslås, at der meddeles en tillægsbevilling i 2008 på dette beløb. Det bemærkes, at merudgiften i 2007 indgår i Region Midtjyllands henvendelse til Danske Regioner med henblik på en løsning af regionens økonomiske situation.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** det somatiske driftsområde meddeles en tillægsbevilling på 432,0 mio. kr.,
- at** set i lyset af den meget vanskelige økonomiske situation, Region Midtjylland befinder sig i, så bringes princippet om, at "merforbrug i et budgetår som udgangspunkt fuldt ud overføres til næste års bevilling", ikke i anvendelse for det somatiske driftsområde. Der gennemføres således ikke besparelser i 2008 som følge af merudgifter i 2007, idet ovenstående tillægsbevilling ophæver den negative tillægsbevilling, som Regionsrådet gav området på mødet den 12. december 2007", og
- at** den endelige budgetoverførsel fra 2007 til 2008 på i alt 676,3 mio. kr. godkendes samt fordeles med:
- 81,7 mio. kr. til drift af det somatiske sundhedsvæsen
  - 20,3 mio. kr. til drift og presserende anlægsprojekter i behandlingspsykiatrien
  - 317 mio. kr. til godkendte anlægsprojekter på sundhedsområdet

-
- 33,8 mio. kr. til drift af social- og specialundervisningsområdet
  - 84,2 mio. kr. til godkendte anlægsprojekter samt godkendt øget låneoptag på 25,0 mio. kr. på social- og specialundervisningsområdet

  - 120,0 mio. kr. til drift på regional udvikling

  - 25,6 mio. kr. til drift på Fælles formål og administration
  - 18,6 mio. kr. til anlæg på Fælles formål og administration

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I december 2007 fik Regionsrådet forelagt Økonomirapport december 2007 samt forslag til regulering af budget 2007 og 2008. Samlet blev der givet en tillægsbevilling på 340,4 mio. kr. til finansiering af forventede merudgifter vedrørende drift og anlæg i 2007. Der blev samtidig givet en negativ tillægsbevilling for 2008 på 340 mio. kr. til finansiering heraf.

Det blev samtidig besluttet, at Regionsrådet i forbindelse med aflæggelsen af regnskab 2007 godkender de endelige overførsler fra 2007 til 2008.

- ./.
- Forslag til endelige overførsler for de enkelte drifts- og anlægsbevillinger beskrives nedenfor. Der vedlægges "Notat om budgetoverførsler 2007 til 2008", som indeholder en uddybende beskrivelse.

Principper om overførsel mellem budgetår:

I vedlagte notat beskrives principper for overførsler mellem budgetår, som Regionsrådet har godkendt.

Det bemærkes dog, at der med udgangspunkt i den økonomiske situation, som Region Midtjylland er i, skal der - for såvel overførsler fra budget 2007 til budget 2008 og budget 2008 til budget 2009 - være særlige fokus på: at institutionernes driftsforudsætninger har været normale, herunder at aktivitets- og serviceniveau har været i overensstemmelse med budgetforudsætningerne, samt at formålet med overførslerne skal være acceptabelt.

Forslag til endelige budgetoverførsler på sundhedsområdet:

Driftsbudget, somatik

Tabel 1: Det udgiftsbaserede driftsresultat for det somatiske område i 2007

Mio. kr.	KB2007 *)	R2007	Afvigelse I	Bevilling december	Afvigelse II	Endelig overførsel
Drift - Somatik	15.311,8	15.605,6	293,8	432,2	-138,4	81,7
Heraf						
Hospitaler	9.954,9	9.913,8	-41,0	79,5	-120,5	41,0
Brædstrup	32,1	48,3	16,2	0,0	16,2	0,0
Fællesudgifter	888,9	1.179,3	290,4	291,7	-1,3	35,6
Sygesikring	4.293,0	4.340,7	47,8	61,0	-13,2	5,0
Administration	143,0	123,4	-19,5	0,0	-19,5	0,0

*) KB2007 = Korrigeret budget 2007 eksklusive tillægsbevilling december 2007.

***) Herudover budgetoverførsel vedr. fælles formål og administration jf. Tabel 6

Sammenholdes det korrigerede budget 2007 (KB2007) med regnskab 2007 (R2007) er der en merudgift på 293,8 mio. kr. (Afvigelse I). Opgørelsen er eksklusive tillægsbevillingen i december 2007 til dækning af en forventet merudgift på 432,2 mio. kr. (Bevilling december).

Regnskabsresultatet er 138,4 mio. kr. bedre end forventet (Afvigelse II). Forskellen skyldes først og fremmest betalingsforskydninger fra 2007 til 2008, og at det er lykkedes hospitalerne at gennemføre besparelser i 2007.

Hospitalerne har et mindreforbrug på 41 mio. kr. (Afvigelse I), hvor der var forventet et merforbrug på 79,5 mio. kr. (Bevilling december). Dermed bliver regnskabsresultatet for hospitalerne 120,5 mio. kr. bedre end forventet i december. Forklaringen er bl.a., at hospitalerne har betalingsforskydninger fra 2007 til 2008, som er skønnet til ca. 100 mio. kr. Der er blandt andet tale om udgifter til ny løn, flytning af Midtvask, IT-system mv. Herudover er det lykkedes hospitalerne at gennemføre yderligere besparelser på ca. 20 mio. kr.

Hospitalerne har opfyldt de materielle forudsætninger for overførsel mellem budgetår, idet alle aktivitetsmæssige forudsætninger for bevillingerne har været opfyldt, jfr. bemærkning til regnskab 2007. Til dækning af betalingsforskydningerne på ca. 100 mio. kr. fra 2007 til 2008 foreslås overført mindreforbruget på 41 mio. kr. (Afvigelse I).

Differencen mellem de to beløb på 59 mio. kr. udtrykker den resterende besparelse på 100 mio. kr., som Regionsrådet vedtog i juni 2007. Denne besparelse gennemføres fuldt ud i 2008.

Vedrørende fællesudgifter er der en merudgift på 290,4 mio. kr. (Afvigelse I), hvor der i december var forventet en merudgift på 291,7 mio. kr. Der er imidlertid tale om en un-

dervurdering af de reelle merudgifter, idet en række kommuner først efter regnskabsafslutningen har sendt refusionskrav vedrørende udgifter til respiratorpatienter i eget hjem. Herudover er der tale om restpulje til apparaturindkøb vedrørende kræftbehandling, forskydninger vedrørende indtægtsdækket virksomhed mv. Der er tale om betalingsforskydninger fra 2007 til 2008 som er opgjort til 35,6 mio. kr.

Det foreslås, at der overføres budget på 35,6 mio. kr. til dækning heraf.

For sygesikringsområdet er der en merudgift på 47,8 mio. kr. (Afvigelse I) mod forventet 61 mio. kr. i december. Dette skyldes blandt andet, at der er et mindreforbrug på 5 mio. kr. til en pulje til kvalitetsudvikling for almene læger. Puljen er disponeret, og mindreforbruget foreslås overført til 2008.

Administrationen under sundhedsområdet har et mindreforbrug på 19,5 mio. kr. (Afvigelse I). Der er tale om mindreforbrug som følge af vakante stillinger. Der er ingen bindinger som overføres til 2008, hvorfor der ikke foreslås overført budgetbeløb.

Driftsbudget behandlingspsykiatri

Tabel 2 Det udgiftsbaserede driftsresultat for behandlingspsykiatrien i 2007

Mio. kr.	KB2007 *)	R2007	Afvigelse I	Bevilling december	Afvigelse II	Endelig overførsel
Drift - behandlingspsykiatri	1.166,6	1.142,6	-24,0	-5,2	-18,8	20,3
Heraf						
Børn og Unge	210,5	212,6	2,1	0,0	2,1	6,7
Distrikt Øst	482,1	507,0	25,0	9,4	15,6	2,7
Distrikt Vest	320,9	275,1	-45,8	-12,8	-33,0	8,9
Distrikt Syd	148,8	143,8	-5,0	-2,0	-3,0	2,0
Fællesudgifter	4,3	4,0	-0,3	0,2	-0,5	0,0

*) KB2007 = Korrigeret budget 2007 eksklusive tillægsbevilling december 2007.

**) Herudover budgetoverførsel vedr. fælles formål og administration jf. Tabel 6

Sammenholdes det korrigerede budget 2007 (KB2007) med regnskab 2007 (R2007) er der en mindreudgift på 24 mio. kr. (Afvigelse I). Opgørelsen er eksklusive tillægsbevillingen i december 2007 til dækning af en forventet mindreudgift på 5,2 mio. kr. (Bevilling december).

Regnskabsresultatet er 18,8 mio. kr. bedre end forventet (Afvigelse II). Forskellen skyldes først og fremmest dels større nettoindtægter end forudsat på samhandlen med andre regioner, og dels at visse planlagte udgifter og indtægter først kommer til udbetaling i 2008.

Som det fremgår af oversigten, er der nogen variation mellem de enkelte distrikter med hensyn til budgetoverholdelse (Afvigelse I). Dette skyldes blandt andet, at der ved op-

starten af regionen har været usikkerhed omkring fordelingen af budget på de nye distrikter, samt at der i distrikt Øst mangler bogførte indtægter for 4,7 mio. kr.

Set under et har behandlingspsykiatrien haft ca. 22.500 personer i behandling, hvilket svarer til budgetforudsætningerne. Der har imidlertid været en lidt lavere belægning end forventet vedrørende sengepsykiatrien svarende til ca. 105 patientforløb (ca. 75.000 kr. pr. forløb) og vedrørende ambulans behandling svarende til ca. 10.000 besøg (ca. 1.775 pr. besøg).

Der er i alt mindreaktivitet for brutto 9,5 mio. kr. Sættes marginaludgiften til 75 %, svarer dette til 7,1 mio. kr. Fratrækkes dette beløb mindreforbruget på 24 mio. kr. (Afvigelse I) er udgangspunktet for den endelige overførsel på 16,9 mio. kr.

Det foreslås imidlertid, at den endelige overførsel bliver på 20,3 mio. kr. Dette er begrundet i, at der er presserende behov i distrikt Øst for anskaffelser af vasketunnel i centralkøkken, medicoteknisk udstyr (massespektrometer) samt gavlrenovering svarende til 4,5 mio. kr.

De øvrige overførsler anvendes til uforbrugte satspuljer, betalingsforskydninger mellem regioner, uforbrugte forskningsmidler mv.

Det bemærkes, at der allerede er overført 5,2 mio. kr. til 2008. Dette betyder, at der skal overføres yderligere 15,1 mio. kr. (= 20,3 – 5,2).

Anlægsbudget på sundhedsområdet

Tabel 3: Det udgiftsbaserede resultat for anlægsbudgettet i 2007

Mio. kr.	KB2007 *)	R2007	Afvigelse I	Bevilling december	Afvigelse II	Endelig overførsel
Anlæg - sundhedsområdet	899,9	575,2	-324,7	-85,4	-239,3	317,0
Heraf						
Somatikken	804,8	519,5	-285,3	-85,4	-199,9	277,6
Behandlingspsykiatrien	46,6	32,3	-14,3	0,0	-14,3	14,3
Fælles reserver	48,5	23,3	-25,2	0,0	-25,2	25,2

*) KB2007 = Korrigeret budget 2007 eksklusive tillægsbevilling december 2007.

**) Herudover budgetoverførsel vedr. fælles formål og administration, jf. Tabel 6

Sammenholdes det korrigerede budget 2007 (KB2007) med regnskab 2007 (R2007) er der en mindredgift på 324,7 mio. kr. (Afvigelse I). Opgørelsen er eksklusive tillægsbevillingen i december 2007 til dækning af en forventet mindredgift på 85,4 mio. kr. (Bevilling december).

Regnskabsresultatet er 239,3 mio. kr. bedre end forventet (Afvigelse II). Forskellen skyldes forsinkelser i anlægsbyggeriet.

Det foreslås, at den endelige overførsel bliver på 317 mio. kr. til færdiggørelse af byggeri samt indkøb af planlagt medicoteknisk udstyr. Det bemærkes, at der allerede er overført

85,4 mio. kr. til 2008. Dette betyder, at der skal overføres yderligere 239,3 mio. kr. (= 317 – 85,4).

Budgetoverførsel social- og specialundervisningsområdet

Table 4: Det udgiftsbaserede kredsløbsresultat for socialområdet i 2007

Mio. kr.	KB2007 *)	R2007	Afvigelse I	Bevilling december	Afvigelse II	Endelig overførsel
Socialområdet	50,4	34,5	-15,9	0,0	-15,9	97,5
Heraf						
Nettodriftsudgifter	-92,0	-125,8	-33,8	0,0	-33,8	33,8
Anlæg	213,8	128,9	-84,9	-25,0	-59,9	84,2
Renter	21,4	0,0	-21,4	0,0	-21,4	0,0
Finansiering	-5,0	-5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Låneoptag	-140,6	-16,2	124,5	25,0	99,5	-25,0
Andel Fælles adm.	52,9	52,7	-0,2	0,0	-0,2	4,5

*) KB2007 = Korrigeret budget 2007 eksklusive tillægsbevilling december 2007.

Inden for socialområdet foreslås overskud/underskud på de enkelte driftsområder/bevillings-områder overført. Dette har sammenhæng med, at nettoforbruget inden for socialområdet over en periode skal balancere med kommunernes betalinger. Området er selvfinansierende. Hvis der eksempelvis opstår et nettomindreforbrug som følge af flere indtægter end forudsat i budgettet, bør disse kunne anvendes i det efterfølgende år, så der kan leveres flere ydelser/ophold for de midler, som kommunerne eller andre har betalt.

Det bemærkes dog, at kommunerne og regionen i Rammeaftalen har aftalt, at et årligt over- eller underskud på +/- 5 % ikke efterreguleres i taksten to år efter, idet det antages at over- eller underskud af denne størrelsesorden er et led i almindelig rationel driftsvaretagelse.

Overskuddet skyldes primært en øget belægning i 2007 samt tidsforskydninger på diverse anlægsprojekter.

Budgetoverførsel Regional Udvikling

Tabel 5: Det udgiftsbaserede kredsløbsresultat for regional udvikling i 2007

Mio. kr.	KB2007 *)	R2007	Afvigelse I	Bevilling december	Afvigelse II	Endelig overførsel
Regional Udvikling	6,6	-112,3	-118,9	-1,2	-117,7	120,2
Heraf						
Drift	432,0	312,0	-120,0	-1,2	-118,8	120,0
Finansiering	-432,0	-432,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andel Fælles adm.	6,6	7,7	1,1	0,0	0,2	0,2

*) KB2007 = Korrigeret budget 2007 eksklusive tillægsbevilling december 2007.

Regional Udvikling er selvfinansierende. Derfor søges samtlige afvigelser overført.

Overskuddet skyldes primært, at flere af initiativerne først er kommet rigtig i gang i løbet af efteråret 2007, således at udbetalinger til diverse projekter først rigtig er ved at komme i gang nu.

Budgetoverførsel Fællesadministration

Tabel 6: Det udgiftsbaserede resultat for fælles formål og administration i 2007

Mio. kr.	KB2007 *)	R2007	Afvigelse I	Bevilling december	Afvigelse II	Endelig overførsel
Fælles administrationen	589,5	503,7	-85,8	0,0	-85,8	44,3
Heraf						
Drift	445,1	424,8	-20,2	0,0	-20,2	25,6
Anlæg	144,4	78,8	-65,6	0,0	-65,6	18,6

*) KB2007 = Korrigeret budget 2007 eksklusive tillægsbevilling december 2007.

Ved vurderingen af overførsler for fællesadministrationen er der lagt vægt på, at midler til indtægtsdækkede aktiviteter, bindende aftaler og presserende opgaver kan overføres. Der er nogle enkelte betalingsforskydninger, som ligeledes er ansøgt overført. Alle andre afvigelser dvs. mer-/mindreforbrug i forhold til budgettet søges ikke overført, herunder mindreforbrug som følge af vakancer.

Til finansiering af Fællesadministrationens overførsler foreslås det, at de i alt 44,3 mio. kr. fordeles til sundhedsområdet, socialområdet og regional udvikling med henholdsvis 39,6 mio. kr., 4,5 mio. kr. (jf. tabel 4) og 0,2 mio. kr. (jf. tabel 5).

1-20-14-08

5. Økonomi- og aktivitetsrapport pr. 31. marts 2008

Resumé

Økonomi- og aktivitetsrapporten pr. 31. marts 2008 beskriver økonomien og aktiviteten på sundhedsområdet, socialområdet, det regionale udviklingsområde og det fællesadministrative område. Herudover vurderer rapporten likviditeten og finansieringen af regionens opgaver.

Økonomien er vurderet ud fra, at Regionsrådet godkender de foreslåede budgetoverførsler fra 2007 til 2008. I forhold til det somatiske område er vurderingen endvidere foretaget ud fra, at den negative tillægsbevilling på 432 mio. kr., Regionsrådet besluttede den 12. december til finansiering af tilsvarende forventede merudgifter i 2007, ikke realiseres, samt at budgettet til medicin efterreguleres som følge af regionernes merudgifter i 2007 (medicingarantien på 75%).

Rapporten viser en væsentlig økonomisk ubalance på driften af det somatiske sundhedsområde, mens der forventes balance på de øvrige områder.

Der kan forventes en samlet merudgift på 793 mio. kr. i driftsbudgettet på det somatiske område. Hertil kommer en forventning om en mindre kommunal aktivitetsbetaling for genoptræning under indlæggelse på 27 mio. kr. Samlet er merudgiften 820 mio. kr.

Vurderingen af det somatiske område er under forudsætning af, at den planlagte besparelse ved budgetforliget på 150 mio. kr. realiseres fuldt ud. Der er tale om et ekstraordinært produktivitetskrav på ½ %, besparelser på serviceområder, vikardækning, fællesindkøb m.v. samt besparelser på fælleskonti.

Det er tidligere vurderet, at der på det somatiske område er et udgiftspres på 570 mio. kr., hvori indgår den planlagte besparelse på 150 mio. kr. Fratrækkes dette beløb, øges vurderingen af udgiftspreset fra 420 mio. kr. til 820 mio. kr., svarende til 400 mio. kr.

Der er to forhold, som giver anledning til denne vurdering. For det første skønnes merudgifter til primær sundhed på 120 mio. kr. For det andet en markant udvikling i udgifterne til ny dyr medicin og nye behandlinger svarende til 280 mio. kr., som i høj grad skyldes øgede udgifter i forbindelse med kræftbehandling. Begge områder er reelt ustyrbare for regionerne.

Der vil til Forretningsudvalgsmødet den 27. maj 2008 blive udarbejdet indstilling, der nærmere beskriver baggrunden for merudgifterne og styringen heraf. I bilag C til økonomi- og aktivitetsrapporten er der givet en foreløbig beskrivelse.

Administrationen udarbejder et grundlag for at Forretningsudvalget den 24. juni 2008 kan drøfte nødvendige tiltag på baggrund af Økonomiaftalen for 2009.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** økonomi- og aktivitetsrapporten på 31. marts 2008 tages til efterretning,
- at** Forretningsudvalget den 24. juni 2008 drøfter nødvendige tiltag på baggrund af Økonomaftalen for 2009, og at administrationen udarbejder grundlaget for disse drøftelser,
- at** bonusordningen tages ud af takstmodellen for 2008,
- at** omplaceringer for i alt 0 mio. kr. godkendes, jf. tabel 2.5 i økonomi- og aktivitetsrapporten, og
- at** omplaceringer for i alt 0 mio. kr. godkendes, jf. bilag A til økonomi- og aktivitetsrapporten.

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Økonomien opdeles i 3 finansielle kredsløb: sundhedsområdet, socialområdet og regional udvikling. Udgifterne til fællesadministration deles mellem sundhedsområdet, socialområdet og regional udvikling, jf. fordelingsprincipperne.

Den følgende sagsfremstilling beskriver først og fremmest problemstillingen på sundhedsområdet opdelt på de enkelte bevillingsområder. Endvidere beskrives de handlemuligheder, der kan tages i anvendelse med henblik på at skabe balance i økonomien.

1. Finansieringskredsløbet for sundhed

Tabellen nedenfor viser fordelingen af de forventede afvigelser på drifts- og anlægsbudgettet på bevillingsniveauer under sundhedsområdet.

Tabel 1. Drifts- og anlægsbudget på hele sundhedsområdet

	Opr. B2008	Korrigeret B2008	Ny Korrigeret B2008*	Forbrug pr. 31.03 2008	Forventet R2008	Diff. FR2008- NyKB08*
Sundhed						
Drift - somatik	16.274,5	15.831,4	16.375,3	3.891,8	17.169,0	793,7
Drift - behandlings- psyk.	1.229,2	1.230,3	1.245,4	280,6	1.228,7	-16,7
Andel fælles adm. - drift	398,6	398,6	419,6	113,6	418,5	-1,1
Andel fælles adm. - anlæg	5,4	5,4	24,1	0,1	24,1	0,0
Anlæg	655,4	998,0	1.229,7	62,5	1.229,7	0,0
Renter	84,4	84,4	84,4	1,1	84,4	0,0
Finansiering	-18.398,4	-18.398,4	-18.398,4	-4.589,3	-18.371,3	27,1
Låneoptag	-356,5	-356,5	-356,5	0,0	-356,5	0,0
Afdrag vedr. leasing	107,6	107,6	107,6	0,0	107,6	0,0
I alt hovedkonto 1	0,4	-99,1	731,1	-239,6	1.534,1	803,0

Til de enkelte bevillingsområder bemærkes følgende:

Driftsbudgettet – somatik inklusive bevilling til finansiering

./ Vedlagte økonomi- og aktivitetsrapport pr. 31. marts 2008 viser, at der kan forventes en merudgift på 793 mio. kr. i driftsbudgettet på det somatiske område. Hertil kommer, at der under bevillingen til finansiering forventes en mindre kommunal aktivitetsbetaling for genoptræning under indlæggelse på 27 mio. kr. Samlet er merudgif-ten/mindreindtægten på 820 mio. kr., som er sammensat af følgende:

- Merudgifter til mammografiscreening samt afledt kirurgisk aktivitet heraf på ca. 72 mio.kr.
- Merudgifter til ny dyr medicin og nye behandlinger på i alt 280 mio. kr.
- Samhandlen over regionsgrænser forventes at medføre merudgifter på ca. 150 mio. kr.
- Primær Sundhed forventer merudgifter på ca. 30 mio. kr. Øvrige merudgifter forventes at beløbe sig til 91 mio. kr. I alt forventede merudgifter på 120 mio. kr.
- Der er i budgettet indlagt forventninger om besparelser på 115 mio. kr. Der er endnu ikke truffet beslutning om, hvorledes disse effektiviseringer skal gennemføres.
- De manglende indtægter fra genoptræning forventes i 2008 at udgøre i alt ca. 82 mio. kr.

Der pågår p.t. drøftelser med Danske Regioner om løsning af Region Midtjyllands økonomiske situation. Forudsættes det, at Region Midtjylland kan få en hurtigere tilpasning af overgangsordningen, vil dette kunne medføre en forbedring på op til 255 mio. kr. i 2008. Problemstillingen forventes afklaret i løbet af maj.

Herudover er problemstillingen omkring det manglende indtægtsgrundlag for genoptræning, kommunal medfinansiering i øvrigt, øget aktivitet samt øgede udgifter til primær sundhed et fælles problem med andre regioner.

Endvidere forventes, at andre regioner vil have væsentlige merudgifter til ny dyr medicin og behandlinger blandt andet som følge af øget kræftbehandling.

Disse problemstillinger ventes taget op i forbindelse med forhandlingerne mellem regeringen og Danske Regioner om regionernes økonomi for 2009. Der vil til Forretningsudvalgsrådet den 27. maj 2008 blive udarbejdet indstilling, der nærmere beskriver baggrunden for merudgifterne og styringen heraf. I bilag C til økonomi- og aktivitetsrapporten er der givet en foreløbig beskrivelse.

Grundlaget for vurderingen af ovenstående merudgifter er nærmere beskrevet i økonomi- og aktivitetsrapportens afsnit 2.1 – 2.3.

Bonusordningen for takstmodellen for 2008

Det foreslås, at den i takstmodellen 2008 indlagte bonusordning til belønning af hurtigere forundersøgelser på hospitalerne udgår. Der er på nuværende tidspunkt ikke grundlag for at udmønte bonusbeløbet på en homogen og fair måde.

Driftsbudgettet - Behandlingspsykiatrien

Der forventes en mindreudgift på 17,7 mio. kr. Beløbet kan opdeles i et forventet merforbrug vedrørende Distrikt Øst på 22,8 mio. kr., mens Distrikt Vest forventer et mindreforbrug blandt andet som følge af større indtægter fra Region Nordjylland.

Andel af fællesadministrationen

Der forventes balance.

Anlægsbudgettet

Der forventes balance.

Finansiering

Ved genoptræning under indlæggelse betaler kommunerne 70 % af DRG-værdien. Det forventes, at den kommunale medfinansiering bliver 27 mio. kr. mindre end forventet.

2. Finansieringskredsløbet for socialområdet

For socialområdet har kommunerne efterspurgt flere pladser på regionens tilbud end forudsat i rammeaftalen. Der forventes merudgifter på 115,9 mio. kr., som modsvares af forventede merindtægter på 118,2 mio. kr. Dette skyldes forventninger om en højere belægning end budgetteret i rammeaftalen med kommunerne.

3. Finansieringskredsløbet for Regional Udvikling

Regional Udvikling forventer balance mellem budget og regnskab 2008.

4. Den videre proces

Forretningsudvalget behandler den 24. juni 2008 budgetrammerne for 2009.

Det forventes, at der senest den 15. juni 2008 er indgået en Økonomiaftale for 2009 mellem Danske Regioner og regeringen.

Administrationen udarbejder et grundlag for, at Forretningsudvalget kan drøfte nødvendige tiltag på baggrund af Økonomiaftalen 2009.

1-21-8-08

6. Orientering om svært afviselige merudgifter 2009

Resumé

I budgetvejledningen for Region Midtjylland for 2009 er det anført under budgetforberedelsesfasen, der går frem til ca. 1. juni 2008, at ledelsesområderne udarbejder skøn over svært afviselige merudgifter.

Dette arbejde er sat i gang. Det er først og fremmest det somatiske sundhedsområde, der presser sig på, men der er også væsentlige problemstillinger under behandlingspsykiatrien og kollektiv trafik.

Der orienteres i dette punkt om en foreløbig opgørelse af udgiftspresset på det somatiske område. De tilsvarende opgørelser for behandlingspsykiatrien og kollektiv trafik udarbejdes hen over de næste par uger.

Administrationen vil i de kommende uger og frem til økonomiforhandlingerne gå i aktiv dialog med Danske Regioner med henblik på, at Danske Regioner får de bedst mulige informationer om udgiftspresset.

Forretningsudvalget orienteres på kommende møder om det materiale, der sendes til Danske Regioner.

Det bemærkes, at problemer omkring finansiering af anlægsprojekter på det somatiske område og i forbindelse med psykiatriplanen ikke er medtaget i denne indstilling.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til efterretning, og

at materialet sendes til Danske Regioner.

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Ledelsesområderne i Region Midtjylland arbejder med skøn over svært afviselige merudgifter i 2009. Det er navnlig på det somatiske sundhedsområde, at det vurderes, at der er et meget stort udgiftspres.

- ./ Der vedlægges et foreløbigt notat, som beskriver udgiftspreset på det somatiske område. Tilsvarende notater er under udarbejdelse for behandlingspsykiatrien og kollektiv trafik.

1. Det somatiske sundhedsområde:

Udgiftspreset på det somatiske sundhedsområde er vurderet ud fra det nuværende budget 2008 fratrukket den økonomiske ubalance, der er skønnet for 2008 på 793 mio. kr.

Hertil kommer, at der er en forskel på om udgiftspreset indgår i drøftelserne med regeringen om regionernes økonomi for 2009 eller om udgiftspreset indgår i forhandlinger om forskellige DUT-sager, hvor regionerne får en kompensation for nye opgaver.

A. Svært afviselige merudgifter, der indgår i økonomiforhandlingerne:

Tabellen nedenfor beskriver et skøn over svært afviselige merudgifter, som kan indgå i drøftelserne med regeringen om regionernes økonomi for 2009 samt reguleringer af 2008.

Mio. kr.	Udgiftspres vurderet i 2008	Ekstra udgiftspres i 2009
A. Emner der indgår i økonomiaftalerne:		
Generel aktivitet	220	275
Ny dyr medicin	197	189
Nye behandlinger	84	253
Stråleplan		11
Helårsvirkning af trufne beslutninger		52
Fælles serviceområder		99
Primær Sundhed	121	160
Medicingaranti		-100
Øvrige emner		43
Genoptræning	56	
Ukonkretiseret besparelse i 2008 *	115	
I alt	793	982

Løsningsmuligheder vedrørende budgetpres 2008:

- Resultatet af henvendelsen til Danske Regioner om Region Midtjyllands økonomiske situation. Forudsættes det, at Region Midtjylland får en hurtigere tilpasning af overgangsordningen i bloktilskudsfordelingen, vil dette kunne medføre en forbedring på op til 255 mio. kr. i 2008.
- Problemstillinger omkring manglende indtægtsgrundlag for genoptræning, kommunal medfinansiering i øvrigt, øget aktivitet samt øget udgift til primær sundhed er et fælles problem med andre regioner, og indgår i drøftelserne om regionernes økonomi for 2009.
- De markant øgede udgifter til ny dyr medicin og behandlinger blandt andet som følge af øget kræftbehandling skal drøftes med regeringen i forbindelse med økonomiforhandlingerne i 2008.
- I revurderingen af økonomien for 2008 kan der indgå merudgifter, der for Region Midtjylland kan udgøre op til ½ mia. kr.
- En målrettet indsats til nedbringelse af merudgifter vedrørende samhandlen med andre regioner vil bidrage til forbedringer af økonomien. Dette arbejde er iværksat.

Løsningsmuligheder vedrørende budgetpres i 2009:

- Under forudsætning af, at Økonomiaftalen for 2009 lægges på et niveau svarende til økonomiaftalen for 2008, vil aftalen på landsplan være i omegnen af 2 mia. kr. og svarende til godt ½ mia. kr. for Region Midtjylland.
- Hertil kommer eventuelt yderligere midler som følge af kræftbehandlinger mv.
- Der er endvidere mulighed for, at afsatte midler i finansloven til pakkeforløb for livstruende hjertesygdomme på 100 mio. kr. i 2008 og 50 mio. kr. i 2009 i begrænset omfang bidrager til finansieringen.

Bemærkninger til de enkelte **skøn for 2009** i ovenstående tabel:

Generel aktivitet:

Det er forudsat, at aktiviteten stiger med 5 % fra 2008 til 2009, svarende til det nuværende niveau for aktivitetsstigninger, herfra trækkes en produktivitetstigning på 2 %. Merudgiften svarer til ca. 275 mio. kr. i 2009.

I økonomiaftalen for 2008 er aktiviteten forudsat at stige med 3,9 % fra 2007 til 2008. Hvis der i økonomiaftalen for 2009 lægges et tilsvarende niveau på 3,9 % og der er produktivetskrav på 2 %, vil det for Region Midtjylland betyde ca. 200 mio. kr., hvilket er i underkanten af ovenstående skøn.

Ny dyr medicin:

Der er et stort udgiftspres på ny dyr medicin og navnlig ny kræftmedicin. Med den udvikling, der er konstateret i 2007 og foreløbig forventes for 2009 vurderes ekstra udgifter i 2009 på 189 mio. kr.

I økonomiaftalen for 2008 er der indarbejdet 400 mio. kr. på landsplan til ny dyr medicin, hvoraf Region Midtjyllands andel er ca. 90 mio. kr. Hvis økonomiaftalen for 2009 lægges på samme niveau som i 2008 vurderes det at være i markant underkanten af behovet.

Det bemærkes, at der udestår en midtvejsforhandling for 2008, som kan modificere billedet.

Nye behandlinger:

Vedrørende nye behandlinger ses en fortsat udvikling i nye behandlingsteknikker, der er mere skånsomme overfor patienten, for 2009 forventes særlig pres på hjerteområdet og mere skånsomme kræftbehandlinger.

I 2008 forventes et udgiftsniveau i Region Midtjylland på ca. 83 mio.kr. over niveauet i økonomiaftalen. Alle de indmeldte nye metoder, der arbejdes med at færdigudvikle til 2009 peger på et udgiftsbehov på op til 253 mio. kr.

I økonomiaftalen for 2008 er der afsat 300 mio. kr. på landsplan, svarende til 65 mio. kr. for regionen, til dækning af blandt andet nye behandlinger. Hvis økonomiaftalen for 2009 lægges på samme niveau som i 2008 vurderes det at være i markant underkanten af behovet.

Stråleplan:

Region Midtjylland er i færd med at implementere den Udskiftnings- og implementeringsplan for stråleområdet (Stråleplan), som blev udarbejdet som følge af Kræftplan II, for at sikre den fortsatte rekruttering og uddannelse af specialistpersonale, der kan ibrugtage den ekstra strålekapacitet i takt med udbygningsplanerne, bør der i 2009 afsættes 11 mio. kr., til at følge den allerede vedtagne plan.

Helårsvirkning af allerede truffne beslutninger:

Til hospice, mammografiscreening og lægelig uddannelse skal der afsættes finansiering til de allerede vedtagne planer på områderne, svarende til en samlet merudgift på 52 mio. kr.

Dog er lægelig uddannelse en del af en landsdækkende forståelse og ikke en beslutning i Regionsrådet.

Fælles serviceområder:

For en række fælles serviceområder, som det præhospitale område, patientforsikringer, patienter i eget hjem mv. forventes der en opdrift på i alt 99 mio. kr. for 2009. Særligt vedrørende det præhospitale område er merudgifter i høj grad afhængig af den kommende hospitalsstruktur og resultatet af udbud.

Primær Sundhed:

Området er traditionelt forbundet med nogen økonomisk usikkerhed, da der i al væsentlighed er tale om et aftalebestemt område, med selvstændige overenskomster. Hertil kommer at der særlig vedrørende medicintilskudsområdet gennem de senere år har været særlig aftale herom i økonomiaftalerne med regeringen. Skønnet for 2009 er baseret på udgiftsudviklingen de seneste 3 år. Den skønnede merudgift er på 160 mio. kr.

Særligt vedrørende medicinområdet, har der de senere år været aftalt en særlig garantiordning på 75 % i forhold til aftaleniveauet. Set over 2008 og 2009 vil garantien give knap 100 mio. kr. til Region midtjylland, hvis skønnet over udgiftsudviklingen svarer til landsgennemsnittet.

Øvrige emner:

Endvidere er der en lang række konkrete initiativer, der presser sig på. Eksempelvis rekruttering af udenlandsk personale og specialuddannelser. Alle disse områder kan løbe op i godt 43 mio. kr.

B. Emner der indgår i DUT-forhandlingerne**Den danske kvalitetsmodel:**

Det er vurderet, at der er en årlig driftsudgift på 75 mio. kr., hvis den Danske kvalitetsmodel skal indkøres i fuldt omfang. Hertil kommer etableringsudgifter i indkøringsfasen. Det bemærkes, at merudgifter til behandlingspsykiatrien indgår i vurderingen.

I finanslovsaftalen for 2008 er der afsat 75 mio. kr. til dækning af merudgifter på landsplan, hvilket svarer til ca. 16 mio. kr. for Region Midtjylland i 2009.

En løsning kan være, at merudgifterne indregnes som fradrag i produktivetskravet for 2009. Eller ambitionsniveauet skal tilpasses den endelige DUT-regulering.

Kvalitetsreformen:

Det vurderes, at der bliver tale om merudgifter på 63 mio. kr. til uddannelse af SOSU-elever og øget optag på sygeplejerskeuddannelsen samt til efteruddannelse af andre personalegrupper.

Der er i finansloven for 2008 afsat midler til finansieringen, som endnu ikke er udmøntet.

Kroniske patienter:

Der er vedtaget en strategiplan for kronikerindsatsen. Der peges på en række tiltag omkring forløbsprogrammer, hjemmebesøg, patientuddannelse mv., som skønnes at medføre merudgifter på op til 20 mio. kr.

Der er i finansloven for 2008 afsat 125 mio. kr. til disse formål. Der er ikke udmøntet en fordeling mellem regioner og kommuner.

Elektronisk patientjournal:

EPJ-udviklingen i Danmark har været drøftet heftigt i de seneste år. Sundhedsstyrelsen har forsøgt at udarbejde en grundstruktur for EPJ-systemer (G-EPJ) med henblik på at få samordnet de mange EPJ-systemer i Danmark i højere grad.

Det forventes at der internt i regionen sidst på året vil være afklaringer til det videre forløb. Et groft udgiftsskøn viser på nuværende tidspunkt engangsudgifter på ca. 50 mio. kr. og tilhørende driftsudgifter på andre 50 mio. kr.

Andre lovinitiativer og DUT-reguleringer:

Det bemærkes, at der i finansloven for 2008 ligger en række mindre beløb til forskellige formål på sundhedsområdet, som vil kunne bidrage til finansiering af udgiftspresset. Disse beløb er endnu ikke udmøntet eller fordelt mellem kommuner og regioner. Den endelige udmøntning forventes klarlagt inden udgangen af juni 2008.

2. Behandlingspsykiatrien:

I behandlingspsykiatrien er der først og fremmest et udgiftspres vedrørende udrednings- og behandlingsret for børn og unge og retspsykiatri.

Området har endvidere merudgifter til stigende kommunale dækningsafgifter, bortfald af tidligere satspuljer og lægefaglige uddannelser.

Merudgifter til akkreditering og uddannelse af SOSU-elever, sygeplejersker indgår i skønnet på det somatiske område.

Der er et notat under udarbejdelse.

3. Kollektiv trafik:

Der er et stort udgiftspres på den kollektive trafik, som følge af faldende passagerindtægter, dieselaflgift, rejsekort, cross-border leasing, investeringer i privatbaner.

Det er aftalt med Danske Regioner, at Region Midtjylland udpeger en medarbejder, som kan bistå foreningen med vurderingen af udgiftspreset.

Der er notat under udarbejdelse.

1-30-78-1-07

7. Region Midtjyllands servicestrategi og udbudspolitik

Resumé

I henhold til gældende lovgivning skal regionerne udarbejde en servicestrategi, herunder en udbudspolitik og -plan. Administrationen har udarbejdet et forslag til servicestrategi og forslag til udbudspolitik, der har været i høring fra december 2007 til marts 2008 i MED-systemet og blandt de faglige organisationer. Der har ligeledes været afholdt et offentligt høringsmøde den 10. marts 2008.

Efter høringsforløbet er servicestrategien og udbudspolitikken blevet revideret på baggrund af de indkomne høringsvar. Forslag til servicestrategi og udbudspolitik vedlægges.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at servicestrategien og udliciteringsplanen godkendes og formidles til borgerne på Region Midtjyllands hjemmeside, og

at udbudspolitikken godkendes og formidles i organisationen.

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I henhold til lov nr. 537 af 24. juni 2005 om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udvalgsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab skal Regionsrådet i hver valgperiode udarbejde en servicestrategi, som skal beskrive, hvorledes regionen vil udvikle og forbedre kvaliteten og effektiviteten i dens opgavevaretagelse.

De overordnede principper for servicestrategien og udbudspolitikken blev drøftet på et temamøde for Regionsrådet den 21. november 2007, og et forslag til servicestrategi og udbudspolitik blev på den baggrund udarbejdet, og blev fra december 2007 til marts 2008 sendt i høring i MED-systemet og blandt de faglige organisationer. Endelig blev servicestrategien og udbudspolitikken debatteret på et offentligt høringsmøde den 10. marts 2008.

-
- ./ Der er i alt modtaget 18 høringssvar fra MED-systemet og de faglige organisationer, og til orientering vedlægges oversigt over høringssvarenes indhold. Oversigten indeholder endvidere en sammenfatning af høringssvarene og respons på høringssvarene – herunder hvorvidt og hvordan høringssvarene er taget til efterretning. De enkelte høringssvar kan hentes på Region Midtjyllands hjemmeside på www.servicestrategi.rm.dk.
- ./ Udbudspolitikken er revideret på baggrund af de indkomne høringssvar. Den reviderede udbudspolitik vedlægges. Hovedtendensen i høringssvarene er, at der har været lagt stor vægt på medarbejderinddragelsen og sikring af de berørte medarbejdere i forbindelse med både overvejelser om og planlægning af udlicitering af serviceydelser i Region Midtjylland. På den baggrund er afsnittet omkring medarbejderhensyn omskrevet, og det er aftalt, at RegionsMED-udvalget på deres næste møde skal drøfte, hvorvidt der skal udarbejdes et særskilt sæt procedurer for medarbejderinddragelsen på dette område.

Derudover har høringssvarene til udbudspolitikken overordnet set vedrørt følgende temaer: Vision og grundlaget for udbudspolitikken; inddragelse af etiske, arbejdsmiljø- og miljøhensyn; samt helhedsvurderingen/afvejningerne mellem de forskellige opmærksomhedspunkter – herunder bl.a. kvalitetssikring vs. pris, decentral beslutningskompetence vs. fælles udbud samt administrative ressourcer ved udarbejdelse af udbud og opfølgning herpå vs. forventet udbytte heraf. Der kan læses nærmere herom i oversigten over høringssvar, hvor der både er en mere uddybende sammenfatning af høringssvarene samt respons på høringssvarene.

- ./ Servicestrategien – herunder udliciteringsplanen - er ligeledes revideret i henhold til indkomne høringssvar og opdateret i forhold til udviklingen siden første version. Det reviderede materiale vedlægges. Generelt i høringssvarene har der været bred opbakning til udformningen og konceptet for udarbejdelsen af servicestrategiens indsatsområder, samt at det er velstruktureret og giver et godt overblik over regionens mange initiativer. Der er i høringssvarene en række forslag til konkrete justeringer, som alt overvejende er indarbejdet i det justerede materiale.

Det var hensigten, at RegionsMED-udvalget skulle drøfte det reviderede materiale i april, men grundet aflysning af mødet har der i stedet været en drøftelse i formandskabet (efter indhentning af bemærkninger fra medarbejdersiden i RMU). Der har bl.a. været bemærkninger vedr. at medarbejdersiden har ønsket, at der i forbindelse med udbud skal stilles krav om ordnede løn- og ansættelsesforhold/overenskomstdækning).

Efter vedtagelse formidles servicestrategien til borgerne gennem små foldere ("kort fortalt"), der fortæller om servicestrategiens formål og indhold og kommer med nogle eksempler på, hvordan indsatsområderne gør en forskel for den service, som borgerne oplever. Der henvises til hjemmesiden www.servicestrategi.rm.dk for yderligere information. Folderne fordeles på Region Midtjyllands hospitaler og institutioner.

Udbudspolitikken formidles til organisationen og bliver lagt ud på Region Midtjyllands hjemmeside.

1-20-4-06-V

8. Drøftelse og anvendelse af leasing i Region Midtjylland

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af den "Finansielle politik for Region Midtjylland" blev det besluttet at drøfte leasingområdet i foråret 2008. Til brug for drøftelsen af leasingområdet i Region Midtjylland er antallet af indgåede leasingaftaler i 2007 opgjort og fordelt efter type og anskaffelsesværdi. Det foreslås, at Regionsrådet årligt i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet vil blive orienteret om årets indgåede leasingaftaler.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at opgørelsen over indgåede leasingaftaler i 2007 tages til efterretning, og

at Regionsrådet årligt i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet vil blive orienteret om årets indgåede leasingaftaler.

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog på mødet den 16. januar 2008, at anvendelsen af leasingaftaler skulle drøftes i foråret 2008 med henblik på at sikre, at leasing ikke udgør et utilsigtet og ekstraordinært låneoptag.

I forbindelse med drøftelsen af den finansielle politik blev der udarbejdet et notat vedrørende leasing. I notatet var der en opgørelse over fordelingen af leasingaftaler fordelt på intervaller. Opgørelsen blev lavet for at have en indikator for fordelingen af leasingaftaler overtaget fra amterne. Opgørelsen viste, at 12 leasingaftaler havde en anskaffelsespris på over 5 mio. kr., mens der var 13 leasingaftaler med en anskaffelsespris på mellem 1-5 mio. kr. og der var 99 leasingaftaler med en anskaffelsespris på under 1 mio. kr. Opgørelsen var lavet på baggrund af leasingaftalernes anskaffelsespris og estimeret anskaffelsespris, og på disse leasingaftaler var der ultimo 2007 en leasingforpligtigelse på 320,7 mio. kr. (inkl. regulering på 0,5 mio. kr. i 2007 på aftaler fra amterne).

De rammeaftaler, som er overtaget fra amterne, indgår i opgørelsen med rammeaftalernes samlede værdi og ikke delaftalernes værdi.

Det er nu opgjort, hvordan de indgåede leasingaftaler i 2007 fordeler sig med hensyn til værdi og type af leasingaftale - se tabel 1.

Tabel 1. Antal indgåede leasingaftaler i 2007 fordelt på beløbsinterval ud fra anskaffelsespris og type af leasingaftale.

Leasingaftaler opdelt på intervaller	Finansielle leasingaftaler i 2007	Operationelle leasingaftaler i 2007
Antal leasingaftaler under 1 mio. kr.	40	15
Antal leasingaftaler på 1-5 mio. kr.	0 (note 1)	0
Antal leasingaftaler over 5 mio. kr.	0	0

Note 1.: På baggrund af beslutning i Ringkjøbing Amt i 2006, er der i 2007 etableret en leasingaftale af øjenlægeudstyr til en værdi af 2,5 mio. kr. Leasingydelsen viderefaktureres til en øjenlæge. Leasingaftalen er ikke med i opgørelsen.

De finansielle leasingaftaler, som er indgået i 2007, har en værdi af 2,2 mio. kr. og er primært leasingaftaler af kopiudstyr. De operationelle leasingaftaler har en værdi af 2,2 mio. kr. og her er alle aftaler leasing af biler.

Der er i Region Midtjylland udarbejdet en intern procedure, der skal sikre, at alle leasingaftaler fremover løbende bliver indberettet til Regionøkonomi. Det foreslås, at Regionsøkonomi på baggrund af de indberettede leasingaftaler en gang årligt i forbindelse med regnskabsaflæggelsen afrapporterer til Regionsrådet, således at udviklingen på området følges.

I henhold til den finansielle politik vil Regionsrådet desuden få forelagt ønsker om etablering af leasingaftaler over 5 mio. kr. til godkendelse. Leasingaftaler på mellem 1 og 5 mio. kr. godkendes af direktionen. Såfremt der etableres rammeaftaler, vil det være summen af rammens størrelse, der er afgørende for, hvem der har beslutningskompetencen vedr. rammeaftalen.

0-2-3-08

9. Udpegning af medlem af bestyrelsen for Huset Venture

Resumé

Den selvejende institution Huset Venture har anmodet Regionsrådet om at udpege et medlem af institutionens bestyrelse. Huset Ventures primære formål er at skabe mulighed for, at mennesker med handicap kan bruge og udvikle deres arbejdsevne på betryggende vis. Økonomi- og erhvervsministeren skal godkende, at et medlem af Regionsrådet deltager i bestyrelsen.

Forretningsudvalget indstiller,

at formanden bemyndiges til at godkende en indstilling fra gruppeformændene om udpegning af et medlem af bestyrelsen for den selvejende institution Huset Venture, Århus, idet den udpegedes deltagelse i bestyrelsen forudsætter, at Vækstforum tiltræder udpegningen, og at Økonomi- og erhvervsministeren efter indstilling fra Vækstforum godkender, at et medlem af Regionsrådet deltager i bestyrelsen.

Birgit Jonassen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

./ Den selvejende institution Huset Venture, der er hjemmehørende i Århus, har anmodet Regionsrådet om at udpege et medlem af institutionens bestyrelse. Brev af 5. marts 2008 fra Huset Venture vedlægges.

Erhvervsfremmeloven bestemmer, at økonomi- og erhvervsministeren, efter indstilling fra vækstforum, skal godkende, at medlemmer af Regionsrådet deltager i bestyrelser for selvstændige juridiske erhvervsfremmeenheder. Ministeren har endvidere i brev af 28. november 2007 meddelt, at dette indebærer, at det er vækstforum, der udpeger de medlemmer af regionsrådet, som man ønsker skal deltage i bestyrelser for erhvervsfremmeorganisationer. Vækstforum vil således skulle tiltræde udpegningen.

./ Huset Venture er en selvejende institution, der ledes af en bestyrelse på højst 10 medlemmer, jf. vedlagte vedtægt for Huset Venture. Huset Ventures primære formål er at skabe mulighed for, at mennesker med handicap kan bruge og udvikle deres arbejdsevne på betryggende vis. Det sekundære mål er at give handicappede mulighed for at

arbejde i et kontorfællesskab, som tilbyder offentlige og private virksomheder at løse forskellige opgaver. Det tertiære mål er at skabe kontakt mellem private og offentlige virksomheder, som er egnede praktik- og arbejdssteder for mennesker med handicap. Huset Venture tilbyder endvidere undervisning, rådgivning og andre serviceydelser.

Ved åbningen af Huset Venture i 2000 var der fem ansatte. I dag er der over 80 ansatte. 80 % af de ansatte er mennesker med funktionsnedsættelser eller handicap, som er ansat i fleks- eller skånejob.

Huset Venture modtager bl.a. støtte fra de særlige satspuljemidler, og huset fik i 2006 satspuljemidler til det fireårige projekt: Fleksicurity. Projektet skal udbrede kendskabet til ideerne bag virksomheden og skabe energifelter, der kan danne grobund for lignende virksomheder andre steder i landet. Som det første konkrete resultat af denne indsats startede Huset Venture Nordjylland i Aalborg den 1. januar 2007.

Regionsrådet bevilgede på mødet den 12. december 2007, efter indstilling fra Vækstforum, 1,0 mio. kr. til medfinansiering af projekt "Huset Venture Ikast-Brande." Projektet skal efter model fra Huset Venture i Århus etablere et tilsvarende hus i den vestlige del af regionen. Målgruppen er personer med fysiske eller psykiske funktionsbegrænsninger, som efter afklaring af deres arbejdsevne skal kunne ansættes i virksomheder eller medvirke i opbygningen af nyt forretningsgrundlag under Huset Venture, hvor man leverer serviceydelser til virksomheder på markedsvilkår.

1-22-53-07

10. Igangsættelse af fase 0 af anlægsprojekter i forlængelse af Akutplanen og Det Nye Universitetshospital i Århus

Resumé

Tilbagemeldinger fra Ekspertpanelet og regeringen vedrørende finansiering af anlægsprojekter i Region Midtjylland har tilsyneladende lange udsigter. På trods af manglende tilsagn fra Ekspertpanelet på nuværende tidspunkt er det absolut nødvendigt, at Region Midtjylland fortsætter med planlægningen af de anlægsprojekter, som følger i forlængelse af Akutplanen og Det nye Universitetshospital i Århus (DNU). Det er ikke muligt at sætte Akutplanen på stand by. Der sker ændringer i patientflowet i retning af den nye akutstruktur, og det vil skabe store problemer, hvis de bygningsmæssige rammer ikke modsvarer de driftsmæssige omlægninger. Presset for bygningsmæssige ændringer på kort sigt forstærkes yderligere af den effekt, som omlægningen af den lægelige videreuddannelse har for akutfunktionen. Hensynet til driften på hospitalerne i Århus medfører endvidere, at der er behov for hurtigst muligt at komme i gang med de anlægsprojekter, som relaterer sig til fase 0 af DNU. Der skal både vedrørende Akutplanen og DNU arbejdes videre med en række anlægsprojekter, som kan karakteriseres som de første faser af nogle store anlægsarbejder.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til efterretning, og

at der rettes henvendelse til Danske Regioner og Staten for at gøre opmærksom på, at de af Staten vedtagne reformer vedrørende akutmodtagelser og lægelig videreuddannelse sætter Region Midtjylland i tvunget træk på anlægsområdet.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Baggrund

./.

Region Midtjylland har den 23. april 2008 modtaget et brev fra Sundhedsministeren, som skitserer den kommende proces i forhold til regionernes anlægsansøgninger til Ekspertpanelet. Ifølge brevet vil Ekspertpanelet foretage en screening af de fremsendte anlægsprojekter og inden udgangen af 2008 lave en indstilling til regeringen om hvilket

projekter, der indstilles prioriteret i forhold til det videre konkrete arbejde. I 2 fase, som forventes gennemført i løbet af 2009, gennemgår Ekspertpanelet de detaljerede investeringsprojekter, hvorefter regeringen giver tilsagn om midler til konkrete investeringsprojekter. Brevet er vedlagt i Bilag A.

Staten har vedtaget en række reformer vedrørende modtagelse af akutte patienter og lægelig videreuddannelse. Der er således pt. ingen finansiering til de af reformerne afledte anlægsprojekter.

Samlet set er det absolut nødvendigt, at regionen, trods manglende tilsagn fra Ekspertpanelet på nuværende tidspunkt, arbejder videre med anlægsplanerne, og at de mest påtrængende projekter igangsættes med det samme. Det vil skabe store problemer, hvis der går for lang tid, inden de bygningsmæssige rammer modsvarer de driftsmæssige omlægninger i patientbehandlingen, der pågår i regionen.

I forlængelse af Regionsrådets behandling af investeringsplanen er der behov for at igangsætte en række anlægsarbejder, som overordnet set kan opdeles i to hovedgrupper:

- DNU fase 0/Helhedsplan
- Akutplan
  - De første faser af etablering af fælles akutmodtagelser
  - Styrkelse af Regionshospitalet Silkeborgs funktion inden for elektiv ortopædkirurgi

Presset på at igangsætte de planlagte ændringer af de fysiske rammer skyldes primært følgende forhold:

1. Akutplanen

Som det fremgår af Akutforliget er det helt afgørende for ændringerne i akutindsatsen, at der samtidig sikres de nødvendige bygningsmæssige ændringer, og "at investeringer til anlæg tilvejebringes, således at de bygningsmæssige ændringer kan påbegyndes i 2008" (Akutforliget, s.4).

I tråd hermed påpegede Regionsrådet i Region Midtjyllands hørings svar til Sundhedsstyrelsens akutrapport, at "...man ved strukturreformen har tillagt Sundhedsstyrelsen en række nye beføjelser i forhold til organiseringen af sundhedsvæsenet. I forlængelse heraf vil Region Midtjylland gerne påpege behovet for, at anbefalingerne følges op af en sikring af, at de økonomiske vilkår understøtter de foreslåede ændringer" (Region Midtjyllands hørings svar, s.11).

Akutplanen indebærer en række anlægsmæssige investeringer. De største poster udgøres af beslutningen om at etablere ét samlet hospital i Vestjylland og beslutningen om at etablere fælles akutmodtagelser på de fem hospitaler - Randers, Viborg, Herning, Horsens og Århus. Dertil kommer blandt andet de afledte anlægsmæssige konsekvenser som følger af, at den akutte indsats samles på færre enheder.

Det er ikke muligt at sætte Akutplanen på stand by.

Akutplanen har allerede bevæget sig ind i den implementeringsfase, hvor der er konkrete tidspunkter for flytning af aktivitet mellem de matrikler, som fremtidigt skal have fæl-

les akutmodtagelse. Samtidig ændrer virkeligheden sig i overensstemmelse med de besluttede ændringer. Dette betyder, at der sker ændringer i patientflowet i retning af den nye akutstruktur. Det er vanskeligt at fastholde personale både på lægesiden og på plejesiden på matrikler, hvor det akutte indtag står overfor nedlukning.

Dermed er der en omfattende aktivitet, som skal rummes på de matrikler, som ifølge akutplanen skal have fælles akutmodtagelse, men hvor den eksisterende bygningsmasse ikke rummer mulighed for at integrere aktiviteten uden bygningsmæssige ændringer.

Der er således behov for en række meget nødvendige kapacitetsmæssige ændringer på kort sigt.

- ./ I Bilag B uddybes Akutplanens pres på tidsplan i forhold til implementering af anlægsprojekter.

2. Omlægning af den lægelige videreuddannelse og speciallægemangel

Presset for bygningsmæssige ændringer på kort sigt forstærkes yderligere af den effekt, som omlægningen af den lægelige videreuddannelse har for akutfunktionen.

Som led i Økonomiaftalen for 2008 har regeringen pålagt regionerne at gennemføre en omlægning af den lægelige videreuddannelse. Omlægningen indebærer blandt andet, at den nuværende turnusuddannelse på 18 måneders ansættelse erstattes af den kliniske basisuddannelse som er på 12 måneders ansættelse.

Forretningsudvalget er tidligere orienteret om, at dette for Region Midtjylland medfører, at hospitalerne allerede fra 1. halvår 2009 vil mangle ca. 100 læger i hospitalernes akutfunktioner. Den aktuelle mangel på læger og især speciallæger vil gøre det vanskeligt at skaffe læger til vikardækning og overarbejde og opretholdelse af uændret vagtdækning vil, hvis det overhovedet er muligt, kræve betydelige merudgifter til løn.

Det er endvidere påpeget, at dette betyder, at det er nødvendigt at fremskynde Akutplanens implementering for at sikre driften af akutfunktionerne, herunder at fremskynde reduktionen i antal afdelinger med akut modtagefunktion. En udskydelse af de nødvendige bygningsmæssige ændringer, der kan danne rammen herom, vil vanskeliggøre akutbetjeningen på regionens hospitaler yderligere eller i det mindste væsentligt fordyre denne.

- ./ For yderligere uddybning af konsekvenserne for akutfunktionerne som følge af omlægningen af den lægelige videreuddannelse henvises til vedlagte Bilag C.

3. Etablering af Det Nye Universitetshospital i Århus (DNU)

Af hensyn til driften på hospitalerne i Århus, er der en række anlægsprojekter, som presser sig meget på, og som kan karakteriseres som fase 0 i etableringen af Det Nye Universitetshospital i Århus. Driftshensynene går bl.a. på trange pladsforhold og arbejds-tilsynspåbud, og løsningen af disse forhold skal ses som et led i den øvrige planlægning af DNU. Anlægsprojekterne beskrives yderligere nedenfor.

Igangsættelse af anlægsprojekter

- ./ I vedlagte Bilag D findes en kort beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter, som alle er karakteriseret ved at udgøre fase 0 af de nævnte store anlægsopgaver, og som alle skal igangsættes hurtigst muligt.

Sammenlagt er der tale om anlægsomkostninger, som estimeres til omkring 800 mio. kr., hvoraf projekter i relation til DNU beløber sig til cirka 640 mio. kr. Det forventes, at cirka 1/3 af beløbet vil skulle anvendes i 2008, og det resterende i 2009.

I fase 0 drejer det sig om følgende projekter:

DNU

- Etablering af sterilcentral
- Udflytning af Respirationscenter Vest
- Ombygning og udvidelse af intensiv på Skejby
- Udvidelse af billeddiagnostiske funktioner/Flytning af administrationen
- Udvidelse af strålekapaciteten
- Udbygning af hospitalsapotek
- Helhedsplan for DNU

Regionshospitalet Viborg

- Etablering af 8 intermediære senge (intensiv senge) samt mere plads til en række ambulatorier.
- Etablering af en fælles akutmodtagelse for medicinske og organkirurgiske patienter.

Regionshospitalet Randers

- Etablering af fælles medicinsk akutmodtagelse
- Etablering af pavillon med henblik på plads til fælles akutmodtagelse og kræftområdet

Regionshospitalet Horsens

- Udvidelse af medicinsk ambulatorium og genhusning af administrationen i pavillon
- Udarbejdelse af udbudsmateriale for sengeafsnit til medicinske patienter.

Hospitalsenheden Vest

- Løsning af de fysiske rammer vedr. flytning af den akutte kirurgi

Århus Universitetshospital, Århus Sygehus

Der er generelt et stort pres på de fysiske rammer på Århus Sygehus. Derfor overvejes mulighederne for udflytning af yderligere funktioner til Skejby umiddelbart i forlængelse af fase 0 af DNU. Herudover er der behov for at igangsætte arbejdet med:

- Planlægning og udredning af fælles akutmodtagelse
- Ombygning af den centrale operationsgang

Regionshospitalet Silkeborg

- Indretning af ny flowstue for at øge kapaciteten på det ortopædkirurgiske område

Generelt skal der til de fleste af hospitalerne endvidere afsættes et beløb til rådgiverhonorar i forbindelse med den videre planlægning.

Ovenstående udgør som nævnt kun fase 0. I fase 1 etableres de egentlige fælles akutmodtagelser, og i fase 2 foretages en renovering/opgradering af de arealer, som ikke er direkte berørt af etableringen af de fælles akutmodtagelser. For nærmere beskrivelse af de forskellige projekter/faser henvises til Investeringsplanen, som blev behandlet på Regionsrådsmødet den 20. februar 2008.

Der arbejdes videre med planlægningen af ovenstående projekter, og de vil så hurtigt, som det er muligt, blive forelagt Regionsrådet enkeltvis. Der foreslås samtidig rettet henvendelse til Danske Regioner og Staten for at gøre opmærksom på, at de af Staten vedtagne reformer vedrørende akutmodtagelser og lægelig videreuddannelse sætter Region Midtjylland i tvunget træk på anlægsområdet.

På dagsordenen til mødet i dag ansøges om en anlægsbevilling til projekterne vedrørende Regionshospitalet Horsens og til helhedsplanen for DNU.

1-11-72-1-08

11. Det Nye Universitetshospital i Århus, helhedsplan, bygherrerådgiver og revision af budget 2008

Resumé

Regionsrådet valgte den 12. december 2007 rådgiverkonsortiet C. F. Møller m. fl., som nu er omdøbt til Rådgivergruppen DNU, som gennemgående rådgiver for Det Nye Universitetshospital i Århus.

Som det første element i planlægningsarbejdet udarbejder rådgivergruppen med udgangspunkt i vinderprojektet en helhedsplan for Det Nye Universitetshospital. Helhedsplanen vil fastlægge de grundlæggende principper for udførelsen af Det Nye Universitetshospital, herunder kliniske, tekniske, medico-tekniske og bygningsmæssige konceptvalg. Dette arbejde vil være medvirkende til at opnå målsætninger i forhold til patientkvalitet, effektiviseringer og totaløkonomi i Det Nye Universitetshospital.

I Planlægningen og styringen af byggeriet af Det Nye Universitetshospital har i hele udbudsprocessen været forudsat at foregå i et trekantsamarbejde mellem bygherren – Region Midtjylland repræsenteret af projektafdelingen -, den gennemgående rådgiver og en bygherrerådgiver. Det indstilles derfor at indlede et udbud af bygherrerådgivning.

Helhedsplanen for Det Nye Universitetshospital og planen for udbud af bygherrerådgivning indebærer, at omfanget og udgifterne i 2008 til henholdsvis helhedsplanen og udbud kan fastlægges.

Det reviderede budget 2008 for Det Nye Universitetshospital er på 95 mio. kr. Det er 48 mio. kr. mere end det nuværende budget inkl. en forventet overførsel af et mindre-forbrug fra 2007 på 2 mio. kr.

Planlægningsarbejdet, herunder honorarer til rådgiver og bygherrerådgiver er en del af det samlede anlægsprojekt for Det Nye Universitetshospital i Århus. Det foreslås derfor, at udgifter i 2008 indgår i den samlede ansøgning til staten om finansiering af projektet, og at udgifterne, indtil denne finansiering foreligger, midlertidigt finansieres af regionens kassebeholdning.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** orienteringen vedr. helhedsplan tages til efterretning,
- at** direktionen bemyndiges til at varetage udbud, prækvalifikation, bedømmelse og valg af bygherrerådgiver,
- at** der til Det Nye Universitetshospital bevilges 48 mio. kr. og at rådighedsbeløbet i 2008 forhøjes tilsvarende, og

at udgiften midlertidigt finansieres af kassebeholdningen, idet der efterfølgende søges staten om en permanent finansiering af rådighedsbeløbet.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen og Ernst Greve var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Udbudsstrategien for Det Nye Universitetshospital

Forberedelsesudvalget for Region Midtjylland besluttede den 13. december 2006 at iværksætte udbud af den gennemgående byggerådgivning for Det Nye Universitetshospital. Den gennemgående rådgiver skal varetage alle dele af rådgivningen gennem hele byggeriet med henblik på at opretholde overblik og kontinuitet igennem hele den lange planlægnings- og byggeproces.

Planlægningen og styringen af byggeriet af Det Nye Universitetshospital har i hele udbudsprocessen været forudsat at foregå i et trekantsamarbejde mellem bygherren – Region Midtjylland repræsenteret af projektafdelingen, den gennemgående rådgiver og en bygherrerådgiver.

Som en del af udbudsstrategien godkendte forberedelsesudvalget også den 13. december 2006, at regionen ikke selv opbygger en stor organisation til at varetage tilsynet med den gennemgående rådgiver. Denne opgave skal varetages af en ekstern bygherrerådgiver, der kan supplere Projektafdelingen med hensyn til kontrol af overholdelse af tidsplaner, kvalitet og anlægsøkonomi. Endelig indgik det i udbudsstrategien, at indhold og omfang af bygherrerådgivningen fremlægges til særskilt politisk beslutning på et senere tidspunkt.

Gennemgående rådgiver og helhedsplan

Regionsrådet afsluttede den 12. december 2007 udbuddet af den gennemgående rådgivning ved at vælge rådgiverkonsortiet C. F. Møller m. fl., som nu er omdøbt til Rådgivergruppen DNU, som gennemgående rådgiver.

Efterfølgende har Projektafdelingen og Rådgivergruppen DNU arbejdet på to hovedspor: Dels kontraktindgåelse og dels en plan for udarbejdelse af en helhedsplan for byggeriet af Det Nye Universitetshospital.

Den 5. marts 2008 indgik Region Midtjylland og Rådgivergruppen DNU kontrakter om den gennemgående rådgivning for Det Nye Universitetshospital i form af en samarbejdsaftale og en managementaftale.

Med udgangspunkt i Rådgivergruppen DNU's vinderprojekt og inspiration fra de øvrige tilbud i EU-udbuddet af den gennemgående rådgivning, er der nu behov for at udarbejde et helhedsplan for Det Nye Universitetshospital. Helhedsplanen vil fastlægge de grundlæggende valg af principper for udførelsen af Det Nye Universitetshospital, herunder kliniske, tekniske, medico-tekniske og bygningsmæssige konceptvalg. Dette arbejde vil være medvirkende til at opnå målsætninger i forhold til patientkvalitet, effektiviseringer og totaløkonomi m.v. i Det Nye Universitetshospital.

Formålet med helhedsplanen er at få et velgennemarbejdet grundlag for det videre arbejde med planlægning, detailprogrammering, projektering og udførelse af Det Nye Universitetshospital i Århus. Helhedsplanen skal således sikre, at Det Nye Universitetshospital kan realiseres i henhold til de opstillede visioner og målsætninger, samt at Det Nye Universitetshospital kan realiseres indenfor de fastlagte mål for kvalitet, tid og økonomi med et minimum af risici.

Helhedsplanen er dermed helt afgørende for det videre arbejde – byggeprocessen - og det byggeri, der udføres. Jo mere gennemarbejdet helhedsplanen bliver, jo mindre risiko for væsentlige fordyrende og forsinkende ændringer senere. Helhedsplanarbejdet forløber frem til midten af 2009. Helhedsplanfasen efterfølges af projekterings- og udførelsesfasen.

- ./ I vedlagte notat om helhedsplanen er formål og indhold af helhedsplanen beskrevet nærmere.

Sideløbende med helhedsplanarbejdet igangsættes udredningen og realiseringen af fase 0 projekter på Århus Universitetshospital, Skejby. Fase 0 projekterne omfatter udvidelse af billeddiagnostik, etablering af strålebehandling, sterilcentral, intensiv, administration samt respirationscenter vest. Arbejdet med fase 0 udføres parallelt med udarbejdelse af helhedsplanen men bliver koordineret med helhedsplanen for at sikre sammenhængen i Det Nye Universitetshospital. Fase 0 projekterne bliver behandlet i et særskilt dagsordenspunkt.

Bygherrerådgiver

Efter indgåelse af kontrakt med Rådgivergruppen DNU om den gennemgående rådgivning er det blevet tidsmæssigt aktuelt at påbegynde udbud af den bygherrerådgivning, som allerede var forudsat i udbudsstrategien for Det Nye Universitetshospital, som blev godkendt af Forberedelsesudvalget for Region Midtjylland den 13. december 2006, jf. ovenstående.

Bygherrerådgiveren skal bistå Projektafdelingen med tilsyn og kontrol af rådgiverens og entreprenørernes planlægning, projektering og udførelse af byggeriet.

- ./ I vedlagte notat fra Holst advokater er en bygherrerådgivers funktioner og opgaver i tilknytning til Det Nye Universitetshospital beskrevet. Som eksempler på konkrete opgaver, som bygherrerådgiveren kan udføre, nævnes:
- Varetage Region Midtjyllands interesser som tilsynsfunktion i forhold til Den Gennemgående Rådgivers opfyldelse og overholdelse af styrings- og kvalitetsmål.
  - Bistå og styrke Projektafdelingen i vurderingen af og opfølgning på projektets økonomi, kvalitet, tidsplaner og styring af risiko som "det tredje øje".

- Bistå Projektafdelingen med granskning af helhedsplanen samt efterfølgende overvågning af, at helhedsplanens intentioner følges.
- Bistå Projektafdelingen med vurdering og forhandling af rådgiverydelser og rådgiverhonorar, vurdering af ekstraydelser etc.
- Bistå og styrke Projektafdelingen på fagspecifikke fokusområder.
- Bistå Projektafdelingen med vurdering af udbuds- og entreprisformer.
- Udføre ekstern kvalitetsaudit hos Den Gennemgående Rådgiver i forhold til aftalesedler på entrepriserne og Den Gennemgående Rådgivers fagtilsyn.
- Deltage i afleveringsforretningerne af de enkelte projekter, herunder i mangलगennemgangen.

I notatet er ligeledes beskrevet en proces for udbud af bygherrerådgivningen.

Omfanget af bygherrerådgivningen er så stort, at opgaven skal udbydes som et EU-udbud.

Udbuddet af bygherrerådgivning foreslås gennemført som et begrænset udbud med 5 tilbudsgivere. Dvs. efter en prækvalifikation udvælges 5 tilbudsgivere til at afgive egentlige tilbud på opgaven. Det anbefales, at de 5 virksomheder, der skal have adgang til at afgive tilbud, udvælges ud fra ansøgernes kompetencer inden for bygherrerådgivning af store projekter samt ansøgernes kompetencer inden for hospitalsprojekter.

Med udgangspunkt i opgavens kompleksitet og betydelige krav til tilbudsgivernes kompetencer anbefales tildelingskriteriet "det økonomisk mest fordelagtige tilbud" med følgende 3 underkriterier:

- Pris,
- CV'er for nøglemedarbejderne, og
- Procesbeskrivelse. Dvs. en vurdering af tilbudsgiverens forståelse af bygherrerådgivningens omfang og karakter, herunder tilbudsgiverens muligheder for at kunne inddrage særlige kompetencer, hvor det måtte være nødvendigt.

Det foreslås, at direktionen for Region Midtjylland bemyndiges til at varetage udbud, prækvalifikation, bedømmelse og valg af bygherrerådgiver. Til vurdering af de indkomne tilbud nedsættes et mindre bedømmelsesudvalg med repræsentanter for direktionen og projektdirektionen, der udarbejder evalueringsrapport med indstilling vedr. valg af bygherrerådgiver.

Et udbud af opgaven som bygherrerådgiver kan med denne udbudsstrategi afsluttes i efteråret 2008.

Bygherrerådgivningen finansieres som en del af den samlede anlægsudgiften til Det Nye Universitetshospital.

Revision af budget 2008

Regionsrådet godkendte den 24. oktober 2007 et budget i 2008 til planlægningen af Det Nye Universitetshospital på 45 mio. kr., der omfattede lønninger, husleje og drift af Projektafdelingen og honorar til den gennemgående rådgiver - herunder helhedsplanarbejdet samt andre rådgivere.

Regionsrådet fik den 16. januar 2008 et revideret skøn over anlægsudgifterne til Det Nye Universitetshospital på 8,85 mia. kr. til orientering. Dette notat var grundlag for regionens henvendelse til Regeringens ekspertpanel vedrørende sygehusinvesteringer (Erik Juhl-udvalget).

Budgettet var dermed udarbejdet før den gennemgående rådgiver var valgt og det konkrete omfang af planlægningsarbejdet i 2008 var derfor ikke kendt.

Projektplanen for helhedsplanen for Det Nye Universitetshospital og planen for udbud af bygherrerådgivning indebærer, at omfanget og udgifterne i 2008 til henholdsvis helhedsplan og udbud kan fastlægges.

Tabel 1 herunder viser det reviderede budget 2008 for Det Nye Universitetshospital.

Tabel 1. Revideret budget 2008 for Det Nye Universitetshospital

(Mio. kr. Budget 2008 P/L)	
Helhedsplan for Det Nye Universitetshospital	64
Bygherrerådgivning (udbud af og ydelser fra bygherrerådgiver)	4
Anden rådgivning	10
Løn projektafdelingen	12
Øvrige driftsudgifter	5
Udgifter 2008 i alt	95

Projektplanen for helhedsplanen for Det Nye Universitetshospital omfatter udgifter på i alt 91 mio. kr. Helhedsplanarbejdet forløber frem til midten af 2009 med hovedvægten i 2008. Derfor budgetteres udgiften i 2008 til 64 mio.kr.

Til bygherrerådgivning budgetteres med udgifter på i alt 4 mio.kr. Beløbet omfatter både advokatrådgivning og gennemførelse af udbud samt ydelser fra den valgte bygherrerådgiver i efteråret 2008 i tilknytning først og fremmest helhedsplanen som det "kritiske tredje øje"

Til anden rådgivning, som blandt andet omfatter kontraktindgåelse, modning og bortsalg af Amtssygehuset, organisation og ledelse, ad-hoc rådgivning på områder, hvor særlig spidskompetence indenfor jura, IT, innovation m.v. er påkrævet, budgetteres med 10 mio. kr.

Til lønninger til Projektafdelingen budgetteres uændret med 12 mio. kr. i 2008.

Til øvrige driftsudgifter bl.a. husleje til Projektafdelingen, brugerinddragelse, annoncer og kopi, inventar, IT og flytning budgetteres med 5 mio. kr.

Det oprindelige budget 2008 for Det Nye Universitetshospital var på 45 mio.kr. I 2007 havde projektet en mindreudgift på 2 mio. kr., som er ansøgt overført til 2008. Det fore-

---

liggende budget 2008 er dermed 48 mio. kr. højere end det oprindelige budget + overførsel af mindreforbrug.

Merudgiften findes næsten alene på rådgivningen og her især på helhedsplanen, der har et væsentligt større omfang end skønnet i det oprindelige budget.

Med en gennemarbejdet helhedsplan kan det sikres, at Det Nye Universitetshospital kan realiseres i henhold til de opstillede visioner og målsætninger samt at Det Nye Universitetshospital kan realiseres indenfor de fastlagte mål for kvalitet, tid og økonomi med et minimum af risici. Jo mere gennemarbejdet helhedsplanen bliver, jo mindre risiko for væsentlige fordyrende og forsinkende ændringer senere.

Øvrige driftsudgifter er 2 mio. kr. højere end i det oprindelige budget. Det skyldes primært engangsudgifter ved flytning og etablering i nye lokaler bl.a. faciliteter til den betydelige mødeaktivitet, der skal afholdes ved brugerinddragelse i helhedsplanen.

Delprojekt 7.0 i helhedsplanen omfatter tidsplan, budget og gennemførelsesstrategi. På grundlag af arbejdet i dette delprojekt vil et budget for Det Nye Universitetshospital i 2009 blive forelagt regionsrådet til godkendelse senere.

Planlægningsarbejdet, herunder honorarer til rådgiver og bygherrerådgiver, er en del af det samlede anlægsprojekt for Det Nye Universitetshospital i Århus. Det foreslås derfor, at udgifter i 2008 indgår i den samlede ansøgning til staten om finansiering af projektet og at udgifterne, indtil denne finansiering foreligger, midlertidigt finansieres af regionens kassebeholdning.

1-22-26-07

12. Godkendelse af etablering af molekylær medicinsk afdeling ved Århus Universitetshospital, Skejby

Resumé

Det foreslås, at der etableres en molekylær medicinsk afdeling ved Århus Universitetshospital, Skejby. Den molekylærmedicinske afdeling foreslås etableret i midlertidige lokaler med henblik på senere integration og indflytning i Det Nye Universitetshospital.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** der etableres en molekylær medicinsk afdeling ved Århus Universitetshospital, Skejby,
- at** der meddeles Århus Universitetshospital, Skejby en anlægsbevilling på 19,4 mio. kr. (indeks 122,3),
- at** der afsættes et rådighedsbeløb i 2008 på 7,4 mio. kr., et rådighedsbeløb i 2009 på 3,0 mio. kr. og et rådighedsbeløb i 2010 på 9,0 mio. kr. (122,3),
- at** rådighedsbeløbet for 2008, 2009 og 2010 finansieres foreløbigt af de på investeringsoversigten afsatte reserver til uforudsete, presserende anlægsarbejder på sundhedsområdet for 2008, 2009 og 2010,
- at** der meddeles Århus Universitetshospital, Skejby en driftsbevilling på 2,0 mio. kr. fra og med 2009 og frem til indflytningen i Det Nye Universitetshospital til dækning af den del af driftsudgifterne, der vedrører husleje, fællesudgifter, varme, el mv. og rengøring, og
- at** driftsbevillingen finansieres af Forskningspuljen i Region Midtjylland.

Venstre tog forbehold, da de foreslår, at sagen afventer behandlingen af budget 2009.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Kristendemokraterne stemte hverken for eller imod.

Venstre og Dansk Folkeparti stemte imod.

Venstre foreslog sagen udsat under hensyntagen til regionens kritiske økonomi.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve og Anne V. Kristensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I Region Midtjylland er der god videnskabelig tradition for konstant udvikling inden for sundhedsvæsenet både diagnostisk og behandlingsmæssigt. Med henblik på at fastholde og videreudvikle mulighederne for tidligere at forudsige, hvem der bliver syg, hvem der vil få et alvorligt sygdomsforløb, og beslutte hvilken behandling den enkelte skal have, foreslås det, at der etableres en molekylær medicinsk afdeling (MoMa) ved Århus Universitetshospital, Skejby.

Hvad er molekylær medicin?

Molekylær medicin er centralt placeret i biologi og sygdomslære. Forskningen inden for molekylær medicin spænder bredt fra basal forskning i cellers molekylærbiologiske ændringer ved sygdom over molekylær forståelse af sygdomspatogenese til udvikling af diagnostik, behandling og forebyggelse. Den molekylære forståelse af cellers struktur og funktion har åbnet mulighed for en målrettet indsats med henblik på at afdække årsager til sundhed og sygdom. Hermed skabes der nye muligheder for at kunne forebygge og behandle en række vigtige sygdomme.

Analyser af arvemasse (DNA) indgår i stadig større grad, når der stilles diagnoser på patienter i sundhedsvæsenet. Der er en række gevinster forbundet med at foretage molekylære analyser (DNA er et molekyle). Molekylære analyser indebærer bl.a.

- At det er muligt at se allerede mens en person er rask, om vedkommende har anlæg for en alvorlig sygdom og om vedkommende med stor sandsynlighed udvikler denne sygdom. Derfor kan undersøgelser og forebyggende behandlinger rettes præcist imod personer med høj risiko.
- At det er muligt hos en person med anlæg for en sygdom at følge ændringer i organerne og stille diagnosen FØR der kommer symptomer. Derved kan der opnås langt bedre behandlingsresultater med mindre ressourceforbrug og færre bivirkninger - så patienterne slipper for unødigt lidelse og funktionstab.
- At det er muligt at udvælge, hvilke patienter der kan have gavn af nye dyre behandlinger og hvem, der ikke har gavn af dem, idet nye behandlinger kun hjælper, hvis målet (et molekyle i cellerne) er til stede. Dette kan potentielt spare mange penge, idet nye behandlinger ofte er meget dyre - specielt i forhold til ny kræftmedicin.

Den molekylære medicin har allerede vundet indpas i relativt stort omfang i sygehusvæsenet i dag, idet molekylær-medicinske metoder anvendes i mange afdelinger og kliniske laboratorier i Region Midtjylland. Dette felt vokser med stor kraft og vil lægge pres på humane og tekniske ressourcer i de kommende år.

Etablering af molekylær medicinsk afdeling

De analyser der skal udføres kræver stor ekspertise og relativt kostbart apparatur. Omkostningerne kan dog reduceres hvis ekspertisen og det dyreste udstyr samles et sted i regionen med pligt til at understøtte de kliniske og diagnostiske afdelinger med højt spe-

cialiserede analyser og rådgivning i resten af regionen og i øvrigt fungere i et samspil med øvrige regioner, internationale samarbejdspartnere, fonde mv.

Den nye molekylærmedicinske afdeling skal rumme de biobanks faciliteter, som Region Midtjylland skal stille til rådighed for den nationale biobank for kræftsygdomme. Velindrettede biobanks faciliteter kan desuden anvendes til andre sygdomme end kræft og er en vigtig ressource for diagnostik og forskning.

En ny molekylær medicinsk afdeling vil udgøre den fysiske ramme for et endnu stærkere forskningsmiljø, der kan fungere som drivkraft i udviklingen af den molekylære medicin og som magnet for tiltrækningen af eksterne forskningsmidler. Århus Universitetshospital og samarbejdende universitetsinstitutter har allerede en fremtrædende international position inden for molekylærmedicin. Eksempelvis inden for cancerforskning, hvor Århus Universitetshospital, Skejby har tiltrukket eksterne forskningsmidler på 45 mio. kr. i 2007 til brug for femårige projekter.

I de kommende år vil der blive allokeret betydelige ressourcer til forskning og udvikling af det molekylær medicinske område fra både offentlige og private fonde. F.eks. vil Lundbeckfonden uddele ca. 300 mio. kr. pr. år i perioden 2008 - 2010. En forudsætning for at byde ind på de store fondes tildelinger er at have den nødvendige infrastruktur, der kan levere de ønskede faciliteter.

Organisering af molekylærmedicinsk afdeling

Med henblik på at sikre en fortsat udvikling af den molekylære medicin foreslås det, at der etableres en molekylær medicinsk afdeling (MoMa) ved Århus Universitetshospital, Skejby.

MoMa etableres primært som et teknologicenter og ikke et lægefagligt center. Dette er vigtigt idet teknologierne i dag er så komplicerede og omkostningstunge, at de er en disciplin i sig selv og med fordel kan separeres fra den lægefaglige viden om tolkning og anvendelse af molekylære data.

Afdelingen opbygges initialt organisatorisk i Århus Universitetshospital, Skejby og integreres senere i den fælles laboratoriefacilitet i overensstemmelse med masterplanen organisering af den fælles laboratoriefacilitet i Det Nye Universitetshospital.

Anlægsudgifter

For at etablere en molekylær afdeling på Århus Universitetshospital, er der behov for yderligere plads. I umiddelbar nærhed af Århus Universitetshospital, Skejby findes egnede lokaler til at rumme en ny molekylær medicinsk afdeling - i Århus Stiftstidendes gamle bygning. De egnede lokaler udgør i alt ca. 2.500 m² og kan lejes indtil bygningen af det Nye Universitetshospital muliggør en integration af den nye afdeling i det kommende laboratoriecenter.

Anlægsudgiften til indretning, tilretning og inventar samt overtagelse af eksisterende laboratorium udgør i alt 19,4 mio. kr., der forventes udmøntet med henholdsvis 7,4 mio. kr. i 2008, 3,0 mio. kr. i 2009 og 9,0 mio. kr. i 2010 (indeks 122,3).

Anlægsinvesteringen skal ses i sammenhæng med, at der i de kommende år forventes et stort pres på de eksisterende lokaler ved Århus Universitetshospital, Århus Sygehus og Skejby i forbindelse med f.eks. omrokeringer af afdelingerne som følge af etableringen af

Det Nye Universitetshospital. Etablering af molekylær medicinsk afdeling i eksterne lokaler i Århus Stiftstidendes gamle bygning vil frigøre ca. 1.300 m² på Skejby og ca. 500 m² på Århus Sygehus.

MoMa forventes at blive integreret i Det Nye Universitetshospital i 2016. Herefter vil andre brugere fra Region Midtjylland have muligheden for at overtage lejemålet og faciliteterne til en lav husleje indtil mindst 2026. Region Midtjylland har sikret sig, at lejemålet kan opsiges i 2016 fra lejers side og 2026 fra udlejers side. Anlægsinvesteringen skal derfor ses i et længere tidsperspektiv end indtil integrationen på Det Nye Universitetshospital.

Løsningen vurderes derfor umiddelbart at være fornuftig, da man lejer sig tidsbegrænset ind og kun flytter laboratorium aktiviteter, der ikke medfører at patienter og behandlende læger skal flyttes.

Anlægsfinansiering

Det indstilles, at rådighedsbeløbet for 2008 på 7,4 mio. kr. finansieres af den på investeringsoversigten afsatte reserve til uforudsete, presserende anlægsarbejder på det somatiske område og psykiatri- og socialområdet for 2008. Reserven til uforudsete, presserende anlægsarbejder på det somatiske område og psykiatri- og socialområdet for 2008 er oprindelig på 59,6 mio. kr. (indeks 122,3). Puljen er inden dette Regionrådsmøde på 20.017 mio. kr. (indeks 122,3). Herefter er puljen på 12,617 mio. kr.

Det indstilles endvidere, at rådighedsbeløbene for 2009 og 2010 finansieres fra denne puljes forventede afsatte beløb for 2009 og 2010 (jf. nedenstående tabel 1).

Tabel 1: Anlægsbevillingsmæssige ændringer, der følger af forslaget (i 1000 kr.)

Budget 2008 pris og lønniveau	Bevilling	Rådighedsbeløb 2008	Rådighedsbeløb 2009	Rådighedsbeløb 2010
Bevillingsansøgning: Ansøgning om etablering af molekylær medicinsk afdeling.	19.400			
Finansieringsbehov i alt	19.400	7.400	3.000	9.000
Finansiering	-19.400	7.400	3.000	9.000
Afsat reserve til uforudsete, presserende anlægsarbejder på det somatiske område og psykiatri- og socialområdet for 2008		-7.400		
Afsat reserve til uforudsete, presserende anlægsarbejder på det somatiske område og psykiatri- og socialområdet for 2009			-3.000	
Afsat reserve til uforudsete, presserende anlægsarbejder på det somatiske område og psykiatri- og socialområdet for 2010				-9.000
Finansiering i alt	-19.400	-7.400	-3.000	-9.000
Differens (virkning på kassen)	0	0	0	0

Driftsudgifter

Århus Universitetshospital, Skejby finansierer selv den del af driftsudgifterne der udgøres af løn, apparatur, reagenser mv., men søger om medfinansiering af de driftsudgifter, der vedrører husleje, fællesudgifter, varme, el mv. samt rengøring indtil MoMas integration i Det Nye Universitetshospital.

Disse driftsudgifter skønnes at udgøre 1,0 mio. kr. i 2008, 3,9 mio. kr. i 2009 og 5,9 mio. kr. fra 2010 og frem til og med indflytningen i Det Nye Universitetshospital.

Driftsfinansiering

Århus Universitetshospital, Skejby finansierer 1,0 mio. kr. i 2008, 1,9 mio. kr. i 2009 og 3,9 fra 2010 og frem til og med indflytningen i Det Nye Universitetshospital ved at anvende egne sparede driftsudgifter og ved at hospitalet selv giver et bidrag.

De resterende 2,0 mio. kr. fra 2009 og frem til og med indflytningen på Det Nye Universitetshospital foreslås finansieret af Forskningspuljen i Region Midtjylland. I 2008 er budgettet for Forskningspuljen på 25,6 mio. kr.

- ./.
- Yderligere oplysninger om projektet kan findes i vedhæftede notat fra Århus Universitetshospital, Skejby.

1-30-42-06-V

13. Genoptræningsplaner på hospitalerne i Region Midtjylland

Resumé

I henhold til Sundhedsloven skal en patient have en genoptræningsplan, hvis der er en lægefaglig begrundelse for, at patienten har behov for vederlagsfri ambulat genoptræning efter udskrivning. Hospitalerne i Region Midtjylland oplyser, at de udarbejder de genoptræningsplaner, de skal udarbejde til patienterne.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til efterretning.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve og Anne V. Kristensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Ifølge Sundhedslovens § 84 skal en patient have udleveret en genoptræningsplan, hvis der er en lægefaglig begrundelse for, at patienten har behov for vederlagsfri ambulat genoptræning efter udskrivning. Det er således en lægefaglig vurdering, om en patient skal have specialiseret ambulat genoptræning (som udføres på et hospital) eller almindelig ambulat genoptræning (som udføres i kommunalt regi). Lægen kan endvidere vurdere, om patienten i stedet skal egentræne. Lægen tager udgangspunkt i den enkelte patients behov, når lægen vurderer patientens genoptræningsbehov. Dette medfører, at to patienter, som har gennemgået samme type operation, kan vurderes at have forskelligt genoptræningsbehov.

Hospitalerne i regionen oplyser, at de udarbejder de genoptræningsplaner, de skal udarbejde til patienterne i henhold til Sundhedslovens § 84. Hospitalerne sikrer, at alle medarbejdere informeres om procedurerne for udarbejdelse af genoptræningsplaner.

Nedenstående oversigt viser, hvor mange genoptræningsplaner, hospitalerne har udarbejdet i første kvartal 2008:

	Antal genoptræningsplaner til specialiseret ambulans genoptræning	Antal genoptræningsplaner til almindelig ambulans genoptræning	Antal genoptræningsplaner i alt
Hospitalsenheden Vest	301	697	998
Regionshospitalet Horsens-Brædstrup-Odder	244	257	501
Regionshospitalet Randers-Grenaa	282	402	684
Regionshospitalet Silkeborg-Skanderborg-Hammel	167	640	807
Regionshospitalet Viborg-Skive-Kjellerup	478	624	1.102
Århus Universitetshospital Skejby	115	63	178
Århus Universitetshospital, Århus Sygehus	440	911	1.351

Kilde: Hospitalernes egne data

Antallet af genoptræningsplaner udarbejdet på hospitalerne i Region Midtjylland kan ikke umiddelbart sammenlignes. Dette skyldes, at man ved en sammenligning skal tage højde for, at antallet af genoptræningsplaner afhænger af specialefordelingen og patient-sammensætningen på hospitalerne samt hospitalernes aktivitet.

- ./.
- Terapeuterne på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus har undersøgt tidsforbruget i forbindelse med udarbejdelse af en genoptræningsplan. Undersøgelsen viser, at det tager 45 minutter at udfylde en genoptræningsplan, og det er således tidskrævende at udarbejde en genoptræningsplan. Vedlagt er bilag med tre eksempler på udfyldte, anonymiserede genoptræningsplaner fra henholdsvis Regionshospitalet Silkeborg, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus og Århus Universitetshospital Skejby. Ressourceforbruget til genoptræningsplaner er øget betydeligt, dels fordi der mere systematisk laves genoptræningsplaner, dels fordi genoptræningsplanerne fungerer som henvisning til genoptræning i kommunerne og derfor øges kravene til genoptræningsplanernes indhold i forhold til tidligere.

Der er gennemført audit på genoptræningsplanerne i følgende klynger: Randers, Horsens, Silkeborg, Århus. Regionshospitalet Viborg har meddelt, at det påtænkes at lave en audit på genoptræningsplanerne i første halvdel af 2008. Audit sætter fokus på kvaliteten af indholdet i genoptræningsplanerne, dvs. om kommunerne på baggrund af genoptræningsplanerne kan iværksætte det rette genoptræningsforløb til den enkelte patient. Terapeuterne fra hospitalet og fra kommunerne i klyngen deltager i au-

dit. Resultaterne fra de afholdte audits viser overordnet, at hospitalerne udarbejder gode, fyldestgørende genoptræningsplaner, som kommunerne er tilfredse med.

På baggrund af ovenstående er det administrationens opfattelse, at de problemer, der var i 2007 med at implementere genoptræningsplanerne på hospitalerne, er blevet løst. Lægerne vurderer hver enkelt patients genoptræningsbehov, og på baggrund af vurderingen udarbejder en terapeut en genoptræningsplan eller instruerer patienten i egentræning.

Notatet fremsendt til Regionsrådet den 11. april 2008 beskriver situationen på genoptræningsområdet i 2007.

1-30-31-06-V

14. Redegørelse fra Århus Universitetshospital, Århus Sygehus om implementeringen af pakkeforløb på kræftområdet

Resumé

Efter anmodning fra Regionsrådet har Århus Universitetshospital, Århus Sygehus fremsendt en redegørelse om implementeringen af de fire første kræftpakker. Det fremgår af redegørelsen, at hospitalet nu fuldt ud har implementeret tidskravene i lungekræftpakken på nær den medicinske efterbehandling og næsten fuldt ud hoved-halskræftpakken. Hospitalet står fortsat over for store udfordringer i forhold til at implementeringen af pakkerne for tarmkræft og brystkræft. Ved planlagte og igangsatte initiativer med henblik på at udvide kapaciteten og ved aflastning fra regionshospitalet og private klinikker forventer hospitalet med et vist forbehold over for diverse usikkerhedselementer i planerne at kunne implementere også disse to pakker i løbet af sommeren og efteråret 2008. Administrationen arbejder på at realisere de ændrede visitationsretningslinjer for patienter med mistanke om kræft, som Regionsrådet vedtog den 16. april 2008, og som skal bidrage til at aflaste AUH-Århus Sygehus. Hospitalet gør i redegørelsen opmærksom på, at den fortsatte udrulning af kræftpakker i resten af 2008 vil stille de diagnosticerende afdelinger og Onkologisk Afdeling over for meget store udfordringer i forhold til mulighederne for at fremskaffe den nødvendige fysiske og personalemæssige kapacitet.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til efterretning.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod og Bodil Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet fik den 16. april 2008 forelagt en status på Akut Kræft i Region Midtjylland pr. den 1. marts 2008. Det fremgik af denne, at de fire første kræftpakkeforløb hoved-halskræft, lungekræft, tarmkræft og brystkræft, stort set var fuldt implementeret på regionshospitalet, men at der var vanskeligheder på Århus Universitetshospital, Århus Sygehus. Regionsrådet bad på den baggrund om en redegørelse fra AUH-Århus Sygehus om, hvordan der kan sikres øjeblikkelig fremdrift i kræftpakkernes implementering. Regionsrådet vedtog endvidere at ændre visitationen således, at patienter med mistanke om kræft med bopæl uden for Århus Kommune henvises til regionshospitalet.

./ Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, har den 23. april 2008 udarbejdet en redegørelse om implementeringen af pakkeforløbene på kræftområdet. Det fremgår af administrationens sammenfatning af redegørelsen, at hospitalet lever fuldt op til tidsnormerne i lungepakken bortset fra den medicinske efterbehandling og næsten fuldt ud til tidsnormerne i hoved-halspakken.

Hospitalet står derimod over for store kapacitetsmæssige udfordringer i forhold til at få implementeret tarmkræftpakken og brystkræftpakken.

På tarmkræftområdet har hospitalet i april måned opgjort ventelistepukkelen til 400 patienter, som skal afvikles før hospitalet kan leve op til tarmkræftpakkes tidskrav til udredning og behandling. Hertil kommer et permanent kapacitetsproblem. I øjeblikket er hospitalet nødsaget til at foretage en lægefaglig vurdering af alle nyhenvisninger med henblik på at absolut akutte patienter indkaldes til udredning inden for 5 hverdage. For øvrige nyhenviste vil udredningen først kunne påbegyndes i august måned 2008.

På brystkræftområdet er der lignende kapacitetsproblemer, om end af lidt mindre målestok. Til gengæld vil der på dette område som følge af brystkræftscreeningen kunne forventes et øget antal henvisninger i den kommende tid.

Det fremgår af redegørelsen, at hospitalet ved aflastning fra regionshospitalerne og fra private klinikker og gennem planlagte og igangværende udvidelser af udrednings- og behandlingskapaciteten forventer at kunne implementere tarmkræftpakken fra september måned 2008 og brystkræftpakken fra sommeren 2008. Der er dog usikkerhedsmomenter i denne vurdering. Ud over den aktuelle usikkerhed om omfanget af aflastningen fra regionshospitalerne skal en del af kapacitetsudvidelsen således ske ved at rekruttere yderligere personale og ved at indgå aftaler med personalet om frivilligt ekstraarbejde.

Hospitalet gør endvidere opmærksom på, at tværgående diagnostiske og onkologiske funktioner er tæt på eller har fuldt udnyttet deres kapacitet, hvorfor disse afdelinger står over for meget store udfordringer i forbindelse med den fortsatte udrulning af de kommende kræftpakker i løbet af 2008. Hospitalet påpeger behovet for at udvide den fysiske og den personalemæssige kapacitet.

Administrationen arbejder i øjeblikket på at sikre gennemførelsen af Regionsrådets beslutning om at aflaste AUH-Århus Sygehus ved at lade regionshospitalerne bistå med afviklingen af de nævnte ventelister og ved permanent at ændre visitationen af patienter med mistanke om kræft, således at patienter med bopæl uden for Århus Kommune henvises til regionshospitalerne. Der er i den forbindelse indgået positive meldinger fra regionshospitalerne Horsens, Viborg og Herning om mulighederne for at aflaste på tarmkræftområdet.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

1-30-67-06-V

15. Forslag om forstærket indsats i forhold til sikring af bæredygtig almen praksis

Resumé

På regionsrådsmødet den 20. februar 2008 blev strategi for sikring af lægedækning i almen praksis vedtaget. Med afsæt i strategipapiret er der udarbejdet et konkret forslag til, hvordan udviklingen af bæredygtige praksis yderligere kan understøttes.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** indsatsen for udvikling af bæredygtige praksis understøttes med yderligere 2 medarbejdere, hvoraf den ene er tidsbegrænset for en to-årig periode,
- at** de to stillinger finansieres via konto for almen lægehjælp, idet den forstærkede indsats vil medvirke til at undgå dyrere alternative løsningsmodeller for sikring af borgernes lægedækning. Indsatsen skønnes således at være budgetneutral, og
- at** administrationen løbende vurderer almen praksis' efterspørgsel efter yderligere "facilitator-initiativer", og om denne efterspørgsel kan imødekommes ved om-lægning internt i administrationen og/eller via brugerbetaling fra almen praksis' side.

Tove Videbæk, Viggo Nielsen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

På regionsrådsmødet den 20. februar 2008 blev strategi for sikring af lægedækning i almen praksis vedtaget.

Udviklingen af bæredygtige praksis er et kerneelement i Region Midtjyllands strategi for sikring af borgernes lægedækning. Ligesom bæredygtige praksis kan bidrage til at understøtte en justeret opgavevaretagelse i almen praksis - herunder kronikerindsats.

Det indgår som et element i ovennævnte strategipapir, at som ...

"... et andet element i udviklingen af bæredygtige praksis er der behov for, at Region Midtjylland tager konkrete "facilitator-initiativer" i forhold til de praksis, der forventes at skulle samarbejde i et område. I mange tilfælde vil dette kræve ekspertbistand i form af blandt andet økonomisk/ finansiel, juridisk, organisatorisk og kulturel rådgivning. Dette vil i givet fald skulle finansieres af Region Midtjylland. Der udarbejdes konkret forslag til, hvordan opgaven kan løses på kort og på langt sigt."

- ./ Der er på den baggrund udarbejdet vedlagte forslag til en model for, hvordan Region Midtjylland kan blive i stand til at håndtere opgaven på kort og på langt sigt. En model, som tager afsæt i den betydelige indsats, som allerede nu er iværksat på området.

Der lægges med forslaget op til, at der tilføres området yderligere to medarbejdere til at varetage nogle af disse opgaver, heraf den ene for en to-årig periode.

Indsatsen i forhold til udvikling af bæredygtige praksis vil med den foreslåede organisering fortsat have sit primære udgangspunkt i de tre praksisenheder, idet der dog lægges op til, at Praksisenheden i Holstebro har en særlig tværgående rolle. Sidstnævnte er begrundet i dels behovet for at samle kompetencer på feltet i et fælles miljø og dels i det særlige behov, som allerede har manifesteret sig i den vestlige del af regionen.

Facilitering af etableringen af flere og mere bæredygtige almene praksis vil i betydelig grad være afhængig af almen praksis' efterspørgsel efter sådan en indsats. Der er allerede for nuværende en meget betydelig efterspørgsel efter bistand, men hvordan efterspørgslen vil udvikle sig over tid er uvist. Administrationen vil løbende vurdere almen praksis' efterspørgsel efter yderligere "facilitator-initiativer" og om denne efterspørgsel kan imødekommes ved omlægning internt i administrationen og/eller via brugerbetaling fra almen praksis' side.

Region Midtjylland har allerede på nuværende tidspunkt medvirket ved etablering af flere løsningsmodeller til afbødning af problemer med lægedækningen i almen praksis. Løsningsmodeller, som økonomisk ikke kan holdes inden for de økonomiske rammer, der er defineret i overenskomsten.

Det er vurderingen, at udviklingen af bæredygtige praksis i Region Midtjylland vil medvirke til at undgå dyrere alternative løsningsmodeller for at sikre borgernes lægedækning. På den baggrund skønnes en forstærket indsats på området samlet set at være budgetneutral.

1-52-72-5-08

16. Indgåelse af aftale om ny tandlægevagtordning i Region Midtjylland

Resumé

Det teknisk-administrative udvalg på tandområdet har i efteråret 2007 nedsat en arbejdsgruppe til udarbejdelse af et udkast til ny tandlægevagtordning, som skal erstatte den amtslige Tandpinevagt. Aftalen er forhandlet mellem repræsentanter fra Tandlægeforeningens Regionsbestyrelse og Administrationen.

Forretningsudvalget indstiller,

at Regionsrådet, på baggrund af sundhedskoordinationsudvalgets tiltrædelse af aftalen, godkender aftale om tandlægevagt i Region Midtjylland med virkning fra 1. april 2008, hvor den eksisterende ordning er ophørt.

Johannes Flensted-Jensen og Poul Müller var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

En vagtordning på tandområdet er et behandlingstilbud til borgere, der lider af et pludseligt opstået akut behov for tandlægebistand i weekender og på helligdage.

Sundhedskoordinationsudvalget har blandt andet til opgave at sikre, at der etableres vagtordninger i regionen til ydelse af fornøden tandlægehjælp uden for behandlingstid (jf. Sundhedsstyrelsens vejledning om omfanget af og kravene til den kommunale og regionale tandpleje).

Status for den nuværende organisering af tandlægevagten er, at ordningerne fra de tidligere amter (Tandpinevagt) er videreført, indtil en ny ordning kan træde i stedet. I det tidligere Århus Amt er der en aftale mellem de praktiserende tandlæger, Århus Kommune og Århus Amt om en tandlægevagt. Vagten har til huse i en kommunal tandklinik og har åbningstid fredag klokken 18 – 21 samt lørdag, søndag og helligdage klokken 11 – 14. Patienter fra det tidligere Viborg Amt kan benytte vagten i Århus. Det tidligere Århus Amt stillede en underskudsgaranti for ordningen på 100.000 kr. årligt. I det tidligere Ringkjøbing Amt er der en vagtordning betjent fra vagthavendes klinik og med åbningstider i weekender og på helligdage klokken 9 – 10 og 16 – 17. Det tidligere Ringkjøbing Amt gav et tilskud til ordningen på 500.000 kr. årligt. Patienter i Hedensted, Horsens og

delvist Ikast-Brande kommuner har efter aftale med Region Syddanmark kunnet benytte tandlægevagten i det tidligere Vejle Amt. Denne vagt betjenes fra vagthavendes klinik og har åbningstider i weekends og på helligdage klokken 10 – 12.

Budgetterne for vagtordningerne fra de tidligere amter er overført til Region Midtjylland.

Det teknisk-administrative udvalg på tandområdet (nedsat af Sundhedskoordinationsudvalget den 20. november 2007 til støtte for udvalgets sagsbehandling af tandlægesager) har i efteråret 2007 nedsat en arbejdsgruppe til udarbejdelse af et udkast til ny tandlægevagtordning. Den nedsatte arbejdsgruppe har blandt andet drøftet den mulige organisering af tandlægevagten og den hermed forbundne økonomi. Baseret på erfaringerne fra det tidligere Århus Amt påregnes der ca. 28 patienter om ugen, fordelt med 20 i Århus og 8 i Holstebro. Af de 28 patienter forventes ca. 25 % at være (kommunale) børn og ungepatienter.

Tandlægevagtordningen har været drøftet i Tandkoordinationsudvalget (Tandkoordinationsudvalget er betegnelsen for Sundhedskoordinationsudvalget, når det-te udvalg behandler tandlægesager). Efter aflysning af mødet i Sundhedskoordinationsudvalget den 27. februar 2008 foreligger der herefter en formandsbeslutning om godkendelse af ordningen.

Arbejdsgruppen har udarbejdet et forslag til en opdateret Århus-model med vagt i den kommunale klinik i Århus og vagt i den regionale specialtandplejes klinik i Holstebro. Ordningen dækker hele regionen / alle kommuner, og etableres med 1 fælles telefonnummer og forskellige tider for vagten i henholdsvis Århus og Holstebro. Dette med henblik på ikrafttræden af den nye model med effekt fra den 1. april 2008. Tandlægeforeningens Regionsbestyrelse er juridisk ejer og er ansvarlig for driften (herunder it) af Tandlægevagten. Regionsbestyrelsen er ligeledes ansvarlig for at ansætte og aflønne tilsynsførende vagttandlæge samt for at ansætte, aflønne og udarbejde vagtplaner for Tandlægevagten's klinikpersonale. Tandlægevagten arbejder ud fra de gældende honorarer i overenskomsten mellem Sygesikringens Takst- og lønningsnævn og Tandlægeforeningen. Tandlæger i vagt afregnes på timebasis med betaling for de tre timer vagten varer (ca. 900 kr. i timen). Tandlægevagten opkræver relevant egenbetaling af patienterne. Egenbetalingen afhænger blandt andet af, hvilken dag behandlingen foretages (Behandling på fredage og lørdage: taksterne i overenskomsten mellem Sygesikringens Takst- og lønningsnævn og Tandlægeforeningen + 50 % - dog minimum 770 kr., Behandling på søndage og helligdage: taksterne i overenskomsten mellem Sygesikringens Takst- og lønningsnævn og Tandlægeforeningen + 100 % - dog minimum 1020 kr.). For børn og unge under 18 år sendes regningen til patientens hjemkommune.

- ./.
- Den vedlagte Aftale om tandlægevagt har været forhandlet i arbejdsgruppen med repræsentanter fra Tandlægeforeningens Regionsbestyrelse og Administrationen. Tandlægeforeningens Regionsbestyrelse har godkendt ordningen på et møde den 11. marts 2008. Aftalen indebærer, at Region Midtjylland stiller en underskudsgaranti på maksimalt 650.000 kr. Det vil sige, at underskudsgarantien udbetales, hvis den samlede økonomi ikke hænger sammen. Er underskuddet i Tandlægevagten mindre end underskudsgarantien, reduceres beløbet i overensstemmelse hermed. Ordningen afholdes inden for de budgetmæssige midler.

Det oprindelige udkast til aftalen indebar søndagsåbent i Århus, men ikke i Holstebro pga. patientgrundlaget. Den reviderede udgave af aftalen omfatter dog en tre timers

søndagsåbningstid i Holstebro, da Sundhedskordinationsudvalget anbefaler et ensartet serviceniveau i hele regionen. Dette indebærer en udvidelse af underskudsgarantien på 75.000 kr. til 725.000 kr., afhængig af merindtægter som følge af et øget indtægtsgrundlag. Udvidelsen af underskudsgarantien er inden for de budgetmæssige midler. Da patientgrundlaget i Holstebro er usikkert, oprettes tilføjelsen om søndagsåbent i Holstebro i første omgang for en seks måneders prøveperiode forventeligt fra 1. maj 2008 til 1. november 2008, hvorfor det efterfølgende tages op til vurdering, om der fortsat er patientgrundlag for søndagsåbent i Holstebro.

1-30-72-2-08

17. Samarbejdsaftale om nationalt fællesudbud

Resumé

I forbindelse med økonomiaftalen mellem Regeringen og Danske Regioner, som giver 850 mio. kr. til indkøb af kræftapparatur i 2008, blev regionerne forpligtiget til at gennemføre nationale udbud for en del af de nye apparaturindkøb. Samarbejdsaftalen vil fremover udgøre det juridiske grundlag for fælles udbud på tværs af regionerne.

Forretningsudvalget indstiller,

at samarbejdsaftalen om fælles udbud mellem Region Nordjylland, Region Midtjylland, Region Syddanmark, Region Sjælland og Region Hovedstaden godkendes.

Tove Videbæk, Viggo Nielsen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I forbindelse med 12. oktober 2007 aftalen mellem Danske Regioner og Regeringen om akut udredning og behandling af kræftpatienter blev der lagt op til, at regionerne ville få udvidet lånerammen til indkøb af kræftapparatur. Den 18. januar 2008 indgik Regeringen og Danske Regioner en økonomiaftale, som giver 850 mio. kr. til kræftapparatur i 2008. Den udvidede låneramme på de 850 mio. kr. blev fordelt via bloktilskudsnøglen, således at Region Midtjylland har fået 180 mio. kr. til kræftapparatur i 2008.

12. oktober aftalen indebar også, at regionerne blev forpligtiget til at undersøge mulighederne ved nationale fællesudbud af kræftapparatur. Danske Regioner undersøgte i samarbejde med Konsulentfirmaet McKinsey mulighederne i et nationalt fællesudbud. Undersøgelsen konkluderede, at stor indkøbsvolume giver mulighed for rabatter i forhold til tilsvarende enkeltindkøb af apparatur. Som Regionsrådet tidligere er blevet orienteret om på regionsrådsmødet den 20. februar 2008 i forbindelse med punktet om "anlægsbevilling til indkøb af medicoteknisk udstyr" og regionsrådsmødet den 16. april 2008 i forbindelse med punktet om "orientering om status for akut kræft", blev det besluttet i regi af Danske Regioner at gennemføre nationalt fællesindkøb af kræftapparatur. Det natio-

---

nale fællesindkøb er afgrænset til 4 skannertyper; CT skannere, MR skannere, SPECT CT skannere og PET CT skannere.

- ./.
- Danske Regioner og styregruppen for landsdækkende udbud af kræftskannere har udarbejdet en Samarbejdsaftale om fælles udbud, som fremover skal udgøre det juridiske grundlag for fælles udbud på sundhedsområdet. Samarbejdsaftalen er udarbejdet med hjemmel i Sundhedslovens §78, stk. 3.

Samarbejdsaftalen betyder, at regionerne fremover vil kunne indgå i et samarbejde omkring fælles udbud på sundhedsområdet. Fælles udbud indebærer, at regionernes indkøbsbehov (vare og tjenesteydelser) puljes sammen og udbydes samlet. Udarbejdelsen af udbudsmateriale og beslutning omkring den endelige vinder af udbuddet bliver varetaget af en styregruppe/brugergruppe med et ligeligt antal repræsentanter fra hver region. Efter styregruppen/brugergruppens valg af leverandør vil den enkelte ordregivende region være forpligtiget til at indgå kontrakt med vinderen af udbuddet og derefter afholde udgifterne for den udbudte vare/tjenesteydelse.

1-01-72-99-07

18. Handleplan for Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige Forskningsfond

Resumé

Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige Forskningsfonds Strategiudvalg har udarbejdet et forslag til handleplan, som præciserer Forskningsfondens formål. Handleplanen indeholder desuden en række principper og kriterier for fordelingen af Forskningsfondens budget til sundhedsvidenskabelig forskning.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** vedlagte forslag til handleplan godkendes som grundlag for Forskningsfondens virksomhed i perioden 2008-2012, herunder at prioriteringen af det årlige budget for Forskningsfonden foretages af Strategiudvalget og Strategisk Sundhedsledelsesforum efter de principper, der er nævnt i forslaget til handleplan, og
- at** Regionsrådet årligt forelægges en beretning om anvendelsen af Forskningsfondens midler.

Tove Videbæk, Viggo Nielsen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har i budgettet for 2008, under Sundhedsområdets fælles puljer, afsat et beløb på 25,6 mio. kr. til Region Midtjyllands Sundhedsvidenskabelige Forskningsfond.

Forskningsfonden er en del af det sundhedsvidenskabelige forskningsmiljø i Region Midtjylland, og Fondens formål er at yde økonomisk støtte til sundhedsvidenskabelig forskning, som har tilknytning til de somatiske hospitaler i Regionen. Forskningsfondens virksomhed retter sig både mod Universitetshospitalet og mod regionshospitalerne.

Med henblik på en drøftelse af Forskningsfondens formål samt de kriterier, der anvendes ved tildeling af forskningsstøtte, blev der den 11. januar 2008 afholdt et strategiseminar med deltagelse af bl.a. medlemmer af forskningsudvalgene på hospitalerne i Region Midtjylland og repræsentanter fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet.

Med udgangspunkt i drøftelserne ved strategiseminaret formulerede Forskningsfondens Strategiudvalg (Forskningsfondens ledelse) efterfølgende et forslag til handleplan for Forskningsfonden, som bl.a. beskriver Forskningsfondens formål, og de kriterier, der anvendes ved tildeling af støtte.

- ./ Strategiudvalgets forslag blev behandlet ved Århus Universitetshospitals Kontaktudvalgs møde den 6. marts 2008, og bemærkninger fra dette møde er indarbejdet i vedlagte forslag til handleplan.
- ./ Strategiudvalgets forslag til handleplan har været udsendt til høring hos hospitalsledelserne på de somatiske hospitaler i Region Midtjylland. Der er indkommet vedlagte høringssvar fra hospitalsledelsen på Regionshospitalet Viborg, Skive, Kjellerup. Hospitalsledelserne på de øvrige hospitaler i Region Midtjylland har ikke haft bemærkninger til Strategiudvalgets forslag.

I handleplanen præciseres bl.a., at Forskningsfondens virksomhed retter sig imod alle faggrupper samt alle sundhedsvidenskabelige forskningsområder, der har udgangspunkt i sundhedsområdet i Region Midtjylland, og som gennemføres på eller i samarbejde med et eller flere af Region Midtjyllands somatiske hospitaler.

Det præciseres desuden, at ledige midler fra Forskningsfonden altid annonceres, og at fordeling af Forskningsfondens midler altid foretages af sagkyndige udvalg, som nedsættes, så medlemmerne har kompetence til at vurdere, om et forskningsprojekt har den fornødne relevans, den fornødne videnskabelige kvalitet, og om det kan gennemføres.

Den overordnede prioritering af Forskningsfondens årlige budget foretages af Strategiudvalget, som bl.a. består af repræsentanter fra universitetshospitalet, regionshospitalerne og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet. For at sikre sammenhæng mellem de prioriteringer, der træffes af Strategiudvalget og de beslutninger, der i øvrigt træffes på sundhedsområdet, refererer Strategiudvalget til Strategisk sundhedsledelsesforum i Region Midtjylland. Det indebærer, at fordelingen af Forskningsfondens årlige budget også skal godkendes af Strategisk sundhedsledelsesforum.

I handleplanen fastsættes en række indsatsområder, som skal indgå i prioriteringen af Forskningsfondens midler i perioden 2008-2012. Det drejer sig om følgende:

- Forskning på Universitetshospitalet
- Forskning på regionshospitalerne
- Forskning der indebærer samarbejde mellem Universitetshospitalet og regionshospitalerne
- Stimulering af "vækstlaget" for forskning
- Understøttelse af "kuvøse-forskning"
- Styrkelse af patientnær forskning og forskning i organisering af sundhedsområdet
- Støtte til tværgående projekter og organisatoriske enheder

Som opfølgning på Forskningsfondens virksomhed udarbejder Strategiudvalget en årlig rapport til Regionsrådet, som beskriver Forskningsfondens virksomhed, samt hvad der er ydet støtte til. Første rapport til Regionsrådet udarbejdes for 2008.

1-30-204-06-V

19. Ansøgning fra 3P Life Services A/S om leje af udstyr på Regionshospital Silkeborg

Resumé

Firmaet 3P Life Services A/S kontaktede Region Midtjylland Under dannelse i august 2006 med en forespørgsel om at indgå lejeaftale omkring lokaler og udstyr på Regionshospitalet Silkeborg, med henblik på at drive en billeddiagnostisk klinik.

Det blev meddelt 3P Life Services A/S i november 2006, at Region Midtjylland ikke på daværende tidspunkt kunne give svar på, om de ønskede lokaler og udstyr på Regionshospitalet Silkeborg kunne lejes ud. 3P Life Services A/S har nu igen henvendt sig med samme ønske om indgåelse af en lejeaftale.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at det meddeles 3P Life Services A/S, at Region Midtjylland ikke ønsker at indgå en lejeaftale.

Venstre tog forbehold overfor indstillingen og anmoder om, inden Regionsrådets behandling, at få oplysning om

1. Den nuværende udnyttelse
2. Den påtænkte fremtidige udvidede udnyttelse
3. Evt. problemer med konkurrenceforvriddning, der ikke vil kunne løses i en lejeaftale.

Subsidiært ønskes en udsættelse af sagen, indtil oplysningerne kan gives.

Tove Videbæk, Viggo Nielsen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Venstre stemte imod.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

- ./.
- Firmaet 3P Life Services A/S kontaktede Region Midtjylland Under dannelse i august 2006 med en forespørgsel om at indgå lejeaftale omkring lokaler og udstyr på Regionshospitalet Silkeborg med henblik på at drive en billeddiagnostisk klinik. Henvendelsen om leje af billeddiagnostisk udstyr og lokaler på Silkeborg Sygehus er vedlagt.
- ./.
- På daværende tidspunkt var der ikke et fyldestgørende overblik over det billeddiagnostiske område i Regionen, hvilket medførte, at 3P Life Services A/S fik meddelt, at Region Midtjylland ikke ønskede at indgå en sådan lejeaftale før en udredning af området var gennemført, og Regionens behov på området var kendt. Svaret er vedlagt.
- ./.
- 3P Life Services A/S har omkring årsskiftet 2007/08 rettet henvendelse til Region Midtjylland og spurgt, om Regionen i dag er i stand til at indgå en lejeaftale om leje af lokaler og udstyr på Regionshospitalet Silkeborg. Henvendelsen er vedlagt.

Det er administrationens anbefaling, at der ikke bør indgås aftaler om leje af udstyr og lokaler i tilfælde, hvor det vil være til væsentlig ulempe, eller hvor det kan indebære væsentlige risici i forbindelse med hospitalets eget brug af udstyr. I det konkrete tilfælde er det vurderingen, at en lejeaftale kan medføre,

- at udlejning af lokaler og udstyr vil hindre hospitalet i selv at benytte kapaciteten til eventuel meraktivitet,
- at der er en risiko for, at apparaturet kan skades ved uheld eller forkert brug under udlejning, hvilket vil kunne hindre hospitalets normale aktivitet den eller de følgende dage, og
- at det vil besværliggøre mulighederne for at rekruttere og fastholde en i forvejen mangelfuld arbejdskraft til Regionshospitalet samt reducere medarbejdernes medvirken til eventuelt merarbejde.

Endvidere påtænkes det at udvide åbningstiden på Radiologisk Afdeling, som led i hospitalets planer om etablering af "Center of Excellence", hvilket vil begrænse den ledige kapacitet. Hertil kommer, at der kan være en række praktiske problemstillinger ved at lade udefrakommende få adgang til lokaler og datasystemer, blandt andet i forhold til sikkerheden for patientdata.

Det kan oplyses, at der forestår et udredningsarbejde på det radiologiske område - herunder et benchmarkingprojekt – med det formål at finde muligheder for at udvide den radiologiske kapacitet i Region Midtjylland. Der forventes at være anbefalinger klar ultimo 2008. Endelig er Region Midtjylland ved at forberede et udbud af MR-skanninger. Udbudet forventes gennemført medio 2008. Det indgår som en del af udbudsprocessen, at hospitaler og private udbydere med eget udstyr kan byde på opgaven.

- ./.
- På Forretningsudvalgsmødet den 29. april anmodede Venstres gruppe om supplerende oplysninger om den nuværende udnyttelse, den påtænkte fremtidige udvidede udnyttelse og evt. problemer med konkurrenceforvridning, der ikke vil kunne løses i en lejeaftale. Der vedlægges notat af 14. maj 2008 med de ønskede oplysninger.

1-30-131-06-V

20. Dimensioneringen af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser i 2009

Resumé

På baggrund af koordinering af kommunernes og regionens behov for social- og sundhedsuddannede skal Regionsrådet til Undervisningsministeriet udtale sig om dels behovet for færdiguddannet arbejdskraft, dels antallet af uddannelsespladser og fordelingen på skoler i 2009. Det indstilles, at Region Midtjylland anbefaler Undervisningsministeriet, at dimensioneringen i 2009 er uændret i forhold til 2008.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** Region Midtjylland anbefaler Undervisningsministeriet, at dimensioneringen af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser i 2009 er uændret i forhold til 2008,
- at** Region Midtjylland anbefaler Undervisningsministeriet, at antallet af uddannelsespladser og disses fordeling på skoler i 2009 som udgangspunkt svarer til tabel 2 i sagsfremstillingen, og
- at** Region Midtjylland i lighed med regionens kommuner afventer en nærmere afklaring vedrørende den økonomiske kompensation for en udvidelse af antallet af årspraktikpladser som følge af frit/øget optag på social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistentuddannelserne.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

De grundlæggende social- og sundhedsuddannelser omfatter grundforløb og uddannelserne til social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent samt den pædagogiske grunduddannelse (PGU). Kommunerne og regionen har behov for at koordinere varetagelsen af dimensionerings- og praktikopgaverne i relation til specielt social- og sundhedsassistentuddannelsen, der går på tværs af sektorerne under uddannelsen (praktikophold i både kommune, sygehus og psykiatri). Samtidig henvender social- og

---

sundhedsassistentuddannelsen sig til såvel kommunernes som regionens arbejdsmarked.

I forhold til social- og sundhedshjælperuddannelsen er kommunerne hovedaftageren af de færdiguddannede, idet regionen som hovedregel ikke har behov for at ansætte social- og sundhedshjælpere. Det bemærkes dog, at der er en sammenhæng mellem dimensioneringsbeslutningerne, idet optagelsen på social- og sundhedsassistentuddannelsen for de flestes vedkommende bygger på en gennemført social- og sundhedshjælperuddannelse.

I 2006 fastlagde repræsentanter for KL, Amtsrådsforeningen, foreningen af skoleledere ved social- og sundhedsskolerne og Undervisningsministeriet en procedure for dimensioneringen af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser i 2008. Regionsråd og kommunalbestyrelser skal ifølge den aftalte procedure koordinere henholdsvis kommunernes og regionens samlede behov for færdiguddannede social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælper og PGU samt behovet for sammenhængende forløb. Det samlede tal for hver region skal indsendes til Undervisningsministeriet senest den 20. marts.

Som andet trin i proceduren skal regionsråd og kommunalbestyrelser i samråd med de institutioner, der udbyder de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, koordinere et forslag til dimensioneringen af uddannelsespladser fordelt på institutioner (grundforløb, social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistenter, PGU og sammenhængende uddannelsesforløb).

På baggrund af de beskrevne aktiviteter skal Regionsrådet senest 1. maj til Undervisningsministeriet udtale sig om dels behovet for færdiguddannet arbejdskraft (social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og PGU) samt forslaget til udbud af uddannelsespladser fordelt på institutionerne (grundforløb, social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent, PGU og sammenhængende uddannelsesforløb).

Dimensioneringsarbejdet i regionens 19 kommuner koordineres via Randers Kommune. Administrationen i Region Midtjylland har således efter aftale med Randers Kommune anmodet Undervisningsministeriet om, at ovennævnte trin i dimensioneringsproceduren samles i én tilbagemelding til ministeriet i umiddelbar forlængelse af Regionsrådets møde 21. maj 2008.

Dimensioneringen af social- og sundhedsuddannelserne i 2009

Det indgår i trepartsaftalen af 17. juni 2007 mellem regeringen, KL, Danske Regioner, LO og AC, at der skal være frit optag og praktikplads til alle elever på uddannelserne til social- og sundhedshjælper og -assistent. Dette indebærer ifølge aftalen, at optaget til de to uddannelser øges med 1.100 elever årligt på landsplan med halv effekt allerede i 2008 og fuldt effekt fra 2009 frem til 2015. Det svarer til en øget dimensionering af uddannelsen med ca. 10 %.

Det forudsættes, at stigningen i dimensioneringen af uddannelsespladserne skal følges op af en tilsvarende stigning i antallet af praktikpladser i kommuner og regioner. Dermed vil både kommunerne og regionerne have merudgifter som følge af tiltaget. Under forudsætning af en søgning, der modsvarer et større antal uddannelses- og praktikpladser, forventes merudgiften for Region Midtjylland (ekskl. merudgifter til elever på sociale institutioner, der er takstfinansierede) at andrage ca. 4 mio. kr. i 2008 og ca. 8 mio. kr. i

2009 og frem. Finansieringen af det øgede optag er endnu ikke afklaret. Der henvises til dagsordenens punkt vedrørende status for implementeringen af udgiftskrævende tiltag på uddannelsesområdet i forlængelse af bl.a. kvalitetsreform/trepartsaftaler. På tilsvarende vis er den økonomiske kompensation til kommunerne uafklaret.

På den baggrund har KL foreslået Undervisningsministeriet, at dimensioneringen for 2008 fastholdes samt, at dimensioneringen for 2009 afventer afklaringen af den økonomiske kompensation for de øgede udgifter. I overensstemmelse hermed har Randers Kommune på vegne af regionens 19 kommuner meddelt Region Midtjylland, at der ikke på nuværende tidspunkt kan tages stilling til dimensioneringen af social- og sundhedsuddannelserne i 2009. Administrationen forudsætter derfor, at dimensioneringen i 2009 er uændret i forhold til 2008.

Administrationen har foretaget en overordnet vurdering af behovet for færdiguddannet social- og sundhedspersonale på Region Midtjyllands hospitaler, institutioner mv. Der er her set på bl.a. aldersfordelingen for social- og sundhedsassistenter ansat i Region Midtjylland samt vakancesituationen på regionens arbejdspladser. På baggrund af en samlet vurdering - herunder efter inddragelse af driftsområderne - er forventningen, at en videreførelse af den nuværende uddannelseskapacitet i Region Midtjylland også i 2009 vil være tilstrækkelig til at dække behovet for uddannede social- og sundhedsassistenter.

For at kvalificere det fremtidige dimensioneringsarbejde samt forskellige tiltag vedrørende rekruttering, fastholdelse mv. har Region Midtjylland og Beskæftigelsesregion Midtjylland i fællesskab iværksat en analyse af udvalgte faggrupper inden for sundhedsvæsenet i Region Midtjylland. Kommunerne medvirker også i analysen. Formålet er at få et samlet billede af udbudet og efterspørgslen efter udvalgte faggrupper (sygeplejersker, radiografer, jordemødre, bioanalytikere, fysioterapeuter, ergoterapeuter og social- og sundhedsassistenter) inden for sundhedsvæsenet aktuelt og om 1 år og 5 år både i kommunerne og i regionen. Resultatet af analysen forventes at foreligge i oktober 2008 og må forventes at bidrage med relevante data i forhold til bl.a. dimensioneringsarbejdet vedrørende både de mellemlange videregående sundhedsuddannelser og de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser.

Administrationen skal på baggrund af ovenstående foreslå, at Regionsrådet anbefaler Undervisningsministeriet, at dimensioneringen i 2009 er uændret i forhold til 2008.

Nedenstående tabel 1 viser antallet af årselevpladser og dermed den budgetforpligtelse, der følger med varetagelsen af uddannelsesopgaven. Eleverne på uddannelsen til social- og sundhedsassistent er ansat hos enten en kommune eller hos Region Midtjylland under hele uddannelsen, mens der gensidigt stilles uddannelsespladser til rådighed afhængigt af praktikkens indhold. Som det fremgår, forventes Region Midtjylland at afholde udgifter i 2009 til i alt 381 årselevpladser til uddannelse af social- og sundhedsassistenter.

- ./.
- Antallet af årselevpladser i den enkelte kommune fremgår af vedlagte bilag af 29. april 2008.

Tabel 1. Forslag til overordnet fordeling af årselevpladser i 2009, Region Midtjylland

	Kommuner i Region Midtjylland	Region Midtjylland	Private institutioner	I alt
Grundforløb	-	-	-	Frit optag
Den pædagogiske grunduddannelse	80	0	0	80
Social- og sundhedshjælper	1.541	0	0	1.541
Social- og sundhedsassistent	405	381	5	791

I sammenhæng hermed indeholder tabel 2 forslag til antallet af uddannelsespladser fordelt på de uddannelsesinstitutioner, der udbyder social- og sundhedsuddannelserne i 2009. Det foreslås således, at Region Midtjylland anbefaler Undervisningsministeriet, at antallet og fordelingen af uddannelsespladser på de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser i 2009 i hovedtræk følger nedenstående tabel 2.

Tabel 2. Forslag til antal uddannelsespladser i 2009 i Region Midtjylland, fordelt på uddannelsesinstitutioner

Uddannelsesinstitution	Grundforløb		Social- og sundhedshjælper		Social- og sundhedsassistent		PGU	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Social- og sundhedsskolen i Herning	Frit optag	Frit optag	366	366	159	159	22	22
Social- og sundhedsskolen i Skive	Frit optag	Frit optag	179	179	95	95	0	0
Social- og sundhedsskolen i Silkeborg	Frit optag	Frit optag	162	162	76	76	25	25
Social- og sundhedsskolen i Horsens	Frit optag	Frit optag	144	144	60	60	0	0
Randers social- og sundhedsskole	Frit optag	Frit optag	239	239	105	105	25	25
Århus social- og sundhedsskole	Frit optag	Frit optag	487	487	219	219	50	50
VIAUC Viborg Seminarium			0	0	0	0	26	26
VIAUC Gedved Seminarium			0	0	0	0	6	6
I alt			1.577	1.577	714	714	154	154

I praksis vil der med udgangspunkt i de overordnede dimensioneringsrammer kunne foregå en nærmere planlægning af uddannelseskapaleten. Herunder som led i den løbende uddannelsesplanlægning, hvor konkrete uddannelsesforløb i nogle tilfælde tilrettelægges på tværs af skolerne og skolernes "optageområde" i det direkte samarbejde mellem skolerne indbyrdes og mellem skolerne og de enkelte praktiksteder. Samtidig

kan der i forlængelse af strukturreformen fortsat være behov for justeringer af fordelingen af kapacitet mellem skolerne på grund af bl.a. ændrede geografiske betingelser for samspillet mellem skolerne og praktikstederne.

Afslutningsvis bemærkes det, at Regionshospitalet Viborg i 2007 har ansat det samme antal social- og sundhedsassistentelever som før 1. januar 2007, hvor regionen blev dannet. Det er imidlertid konstateret, at der dermed i 2007 er blevet ansat flere elever end der har været budgetmæssig dækning for via den fælles pulje, som finansierer lønudgifter til regionalt ansatte elever. Der er iværksat en udredning med henblik på at finde en løsning på dette problem.

1-13-5-72-07

21. Afholdelse af Store Uddannelsesdag 2008 samt opfølgning på Store Uddannelsesdag 2007

Resumé

Regionsrådet godkendte den 20. juni 2007 afholdelsen af Store Uddannelsesdag i Region Midtjylland den 23. november 2007. Administrationen fremlægger hermed et opfølgingsnotat, der redegør for dagens aktiviteter og erfaringerne hermed. I 2008 afholdes Store Uddannelsesdag den 21. november. Med henblik på, at så mange som muligt kan deltage i dagen, planlægges det, at hospitalerne reducerer aktiviteten denne dag.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** opfølgningen på Store Uddannelsesdag 2007 tages til efterretning,
- at** orienteringen om afholdelse af Store Uddannelsesdag 21. november 2008 tages til efterretning, og
- at** orienteringen om, at der planlægges med reduceret aktivitet på hospitalerne 21. november 2008 ("lørdagsdrift") tages til efterretning.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

- ./. Regionsrådet godkendte den 20. juni 2007 afholdelsen af Store Uddannelsesdag i Region Midtjylland den 23. november 2007. Administrationen har samlet somatikkens og psykiatriens tilbagemeldinger om dagens aktiviteter i vedlagte opsamlingsnotat.

I 2007 afviklede Region Midtjylland første gang Store Uddannelsesdag. Formålet hermed var at give mulighed for, at hospitalernes personale kunne bruge en dag på fælles faglige arrangementer til støtte for opbygningen og udvekslingen af viden og erfaringer. Som det fremgår af opsamlingen, bestod Store Uddannelsesdag 2007 af både tværgående/regionale og interne/lokale aktiviteter. De enkelte hospitaler og faggrupper har som udgangspunkt selv bestemt aktiviteterne og taget initiativ hertil og har således

haft betydelig frihed i fastlæggelsen af dagens form og indhold. Dette betyder også, at personalet ofte har haft valget mellem deltagelse i et arrangement internt på arbejdspladsen eller deltagelse i et eksternt arrangement for f.eks. kolleger fra andre dele af regionen. Samlet set giver Store Uddannelsesdag mulighed for at styrke fagligheden både internt på hospitalsafdelingerne/hospitalet samt inden for og på tværs af faggrupperne.

I 2008 afholdes Store Uddannelsesdag den 21. november. For at gøre det muligt for så stor en del af personalet som muligt at deltage foreslås det, at der på dagen køres med reduceret aktivitet på hospitalerne svarende til "lørdagsdrift". Det vil sige, at der på de somatiske hospitaler ikke indkaldes til planlagte operationer, men kun foretages akutte behandlinger. Arrangementet vil ikke påvirke årsproduktionen på hospitalerne. Produktionsmålene for hospitalerne fastsættes på årsplan og korrigeres ikke for variationer i antallet af arbejdsdage det enkelte år (på grund af helligdage mv., der falder på forskellige ugedage fra år til år). Det produktionsstab, der opstår på selve dagen, forudsættes at blive indhentet på årets øvrige arbejdsdage.

Det kan desuden nævnes, at der i 2009 planlægges med afholdelse af Store Uddannelsesdag den 20. november.

1-22-18-07

22. Godkendelse af anlægsregnskab for reovering af Intensiv/Opvågning på Regionshospitalet Holstebro

Resumé

Ringkjøbing Amtsråd gav den 3. maj 2005 en anlægsbevilling på 11,426 mio. kr. til reovering af Intensiv/Opvågning på Regionshospitalet Holstebro. Projektet blev afsluttet i 2007. Anlægsregnskabet har ikke givet anledning til bemærkninger fra revisionen. Der har været en samlet mindreudgift på 248.938 kr., hvilket indstilles overført til Region Midtjyllands kasse.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at anlægsregnskabet for reovering af Intensiv/Opvågning på Regionshospitalet Holstebro godkendes, og

at mindreudgiften på 248.938 kr. overføres til Region Midtjyllands kasse.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Ringkjøbing Amtsråd gav den 3. maj 2005 en anlægsbevilling på 11,426 mio. kr. til reovering af Intensiv/Opvågning på Regionshospitalet Holstebro. Projektet blev afsluttet i 2007.

- ./ I henhold til Region Midtjyllands byggerregulativ skal der udarbejdes særskilt anlægsregnskaber for projekter over 10,0 mio. kr. Regnskabet skal med revisionsbemærkninger forelægges Regionsrådet. Anlægsregnskab for reovering af Intensiv/Opvågning på Regionshospitalet Holstebro vedlægges.
- ./ I nedenstående tabel 1 fremgår anlægsregnskabet for projektet. Anlægsregnskabet har ikke givet anledning til bemærkninger fra revisionen. Revisionens bemærkninger vedlægges.

Tabel 1: Anlægsregnskab

Regnskab 2004	46.265 kr.
Regnskab 2005	2.665.717 kr.
Regnskab 2006	7.936.870 kr.
Regnskab 2007	558.210 kr.
Regnskab i alt	11.207.062 kr.
Bevilling 3. maj 2005 + regulering pr. 12. december 2007	11.456.000 kr.
Mindreudgift	248.938 kr.

Mindreudgiften på 248.938 kr. skyldes primært et mindreforbrug på uforudsete udgifter. De 248.938 kr. foreslås overført til Region Midtjylland kasse.

1-30-73-4-08

23. Etablering af ungdomsuddannelse i regi af Kildebjerget Kostskole

Resumé

Som resultat af en forespørgsel fra Hedensted Kommune indstilles, at Kildebjerget Kostskole, der drives af Region Midtjylland på vegne af Hedensted Kommune, udvides til at omfatte en ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. Driftsaftalen rummer mulighed for udvidelse af institutionen til at omfatte tilbud i naturlig forlængelse af de nuværende tilbud. Der skal formelt etableres et ungdomsuddannelsetilbud i regi af Kildebjerget Kostskole.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at Kildebjerget Kostskole udvides til at omfatte drift af ungdomsuddannelse efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Gunhild Husum tog forbehold.

Johannes Flensted-Jensen, Birgit Jonassen, Viggo Nielsen, Ulla Diderichsen, Conny Jensen, Olav Nørgaard og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Bemærkning vedr. Kontaktudvalgets behandling og høring af kommuner

Forretningsudvalgets indstiller ovenstående med forbehold for, at Kontaktudvalget tiltræder indstillingen den 17. april 2008, og at de hørte kommuner ikke har indvendinger.

Administrationen bemærker, at forslaget om udvidelse af Kildebjerget kostskole til at omfatte Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov blev tiltrådt af Kontaktudvalget den 17. april 2008. Høringen af bruger- og nabokommuner er afsluttet, og der har ikke været indvendinger.

Baggrund

Kildebjerget Kostskole er en 'skal-institution', der drives på vegne af Hedensted Kommune. Institutionen tilbyder specialundervisning/-pædagogik og et socialpædagogisk tilbud i trygge rammer og i et professionelt miljø.

Hedensted Kommune har været i uformel dialog med Region Midtjylland om mulighederne for etablering af en ungdomsuddannelse i regi af Kildebjerget Kostskole med påbegyndelse fra skoleåret 2008/09. Seneste møde var den 5. februar 2008. Allerede i forbindelse med udarbejdelsen af driftsaftale mellem Region Midtjylland og Hedensted Kommune i efteråret 2006 blev mulighederne for udvidelse i denne retning drøftet. Baggrunden for disse drøftelser var, at kommunen var vidende om, at forberedelserne til et lovgivningsarbejde i forhold til ungdomsuddannelses tilbud for unge med særlige behov var påbegyndt. For at være på forkant med denne udvikling betingede Hedensted Kommune sig i 2006, at der var en mulighed for udvidelse af Kildebjerget Kostskoles tilbud. Det nye tilbud vurderes at ligge i naturlig forlængelse af de eksisterende tilbud og er derfor indeholdt i driftsaftalen.

Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov trådte i kraft 1. august 2007. De formelle betingelser vedrørende etablering af en ungdomsuddannelse efter ovennævnte lov er følgende:

Region Midtjylland / Kildebjerget Kostskole kan drive en ungdomsuddannelse efter "Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov," hvis et sådant tilbud er blevet efterspurgt fra en eller flere kommuner. Denne forudsætning hviler på, at kommunerne ifølge loven har ansvaret for at tilbyde ungdomsuddannelsen. Endvidere gælder det, at ændringer af 'skal-institutioners' tilbudsvifte finder sted på initiativ fra den kommune, tilbudet drives på vegne af.

Kildebjerget Kostskole har fået flere henvendelser om mulighederne for at tilbyde unge mennesker en ungdomsuddannelse.

På baggrund af henvendelsen fra Hedensted Kommune dateret den 25. februar 2008 og de positive tilkendegivelser fra flere andre kommuner er der iværksat en høring den 29. februar 2008 af Kildebjerget Kostskoles brugerkommuner. Høringen er iværksat i henhold til de aftalte spilleregler i rammeaftaleregi mellem Region Midtjylland og kommunerne i regionen om orientering om ændring af tilbud. Der er den 25. april 2008 kommet positive tilkendegivelser fra 2 af de hørte kommuner.

Det indstilles, at Kildebjerget Kostskole udvides til også at udbyde ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

- ./.
- Henvendelse fra Hedensted Kommune angående ungdomsuddannelse på Kildebjerget vedlægges.

Målgruppe for ungdomsuddannelses tilbudet

Ifølge loven retter ungdomsuddannelse for unge med særlige behov sig mod unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse under anden lovgivning. I det konkrete tilfælde er den primære målgruppe unge psykisk udviklingshæmmede med generelle indlæringsvanskeligheder, eventuelt med mindre grad af til lægshandicap, der har afsluttet skolegang i forhold til undervisningspligten i folkeskolen, en fri grundskole eller en efterskole. Målgruppen for ungdomsuddannelsen er svarende til Kildebjerget Kostskoles nuværende målgruppe, bortset fra alderen og gennemført skolegang. Uddannelsens indhold vil være i naturlig forlængelse af det nuværende tilbud.

Øget efterspørgsel – nye behov

Kildebjerget Kostskole har i 2007 oplevet en øget generel efterspørgsel fra kommunerne, som er kulmineret ved starten af skoleåret 2007/08, hvor der er optaget 12 ekstra elever på kostskolen. Det betyder, at der for skoleåret 2007/2008 i alt er optaget 56 elever på Kildebjerget Kostskole.

En del af den øgede efterspørgsel vil fremadrettet vedrøre ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. Der har foreløbig været knap 50 henvendelser fra flere forskellige kommuner. Kildebjerget Kostskoles administration vurderer samtidig, at der konkret er 22 børn, kommunerne ønsker at visitere til et ungdomsuddannelses tilbud på Kildebjerget.

1-11-73-2-08

24. Indgåelse af lejemålet Grønbjergvej 26, 6971 Spjald til brug for åbne pladser på Den sikrede institution Koglen

Resumé

Det fremgår af Rammeaftale 2008, at Region Midtjylland i tilknytning til Den sikrede institution Koglen under Børn, Unge og Specialrådgivning skal etablere fem åbne pladser. Til brug herfor ønskes lejemålet Grønbjergvej 26, 6971 Spjald indgået.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at lejekontrakten vedrørende lejemålet Grønbjergvej 26, 6971 Spjald, til brug for åbne pladser på Den sikrede institution Koglen, godkendes.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I forbindelse med rammeaftale 2008 blev det aftalt med regionens kommuner, at der på Den sikrede institution Koglen skulle etableres fem åbne pladser for derved at sikre helhed i de unges anbringelse - blandt andet i forbindelse med ungdomssanktionen.

Administrationen har i den forbindelse fundet lokaliteter velegnede til formålet og ønsker at indgå lejemålet. Lokaliteterne har tidligere været anvendt af Ringkøbing Amt til institutionen Lyngdal. I forbindelse med strukturreformen overgik denne institution til Ringkøbing-Skjern Kommune, som valgte at nedlægge institutionen.

- ./ Administrationen har påbegyndt forhandlinger med udlejer om leje af disse lokaliteter. Forhandlingerne har ført frem til vedlagte udkast af Lejekontrakt - Institutionen Lyngdal med tilhørende Bilag 1: Tegninger, Lyngdal, Bilag 2: Renoveringer og ændringer af lejemål inden overtagelse og Bilag 3: By- og Boligministeriets Checkliste.
- ./ Indgåelse af lejekontrakten vil som anført i bilaget: "Forpligtelser ved indgåelse af lejekontrakt for Grønbjergvej 26, Spjald" medføre en række forpligtelser for Region Midtjylland, herunder en årlig huslejepligtelse på 244.000 kr. ekskl. moms samt 5 års

uopsigelighed. De årlige husleje- og forbrugsudgifter samt vedligeholdelsesudgifter indgår i beregningen af tilbuddets takst og dækkes heraf.

Der søges til etableringen af de åbne pladser en anlægsbevilling på 1,75 mio. kr. (jf. andet punkt på dagsordenen: Orientering om udmøntning af rammebevilling til udvikling af tilbud på psykiatri- og socialområdet, sagsnr. 1-22-65-07).

1-10-3-1-06-V

25. Den regionale og de kommunale redegørelser på det sociale område og specialundervisningsområdet samt forslag til kapacitetsændringer

Resumé

Regionens kommuner skal hvert år senest den 1. maj udarbejde en redegørelse for deres behov for og forventede forbrug af pladser i regionen.

Tilsvarende er det mellem parterne aftalt, at Region Midtjylland udarbejder en redegørelse vedr. sine ønsker til og overvejelser om justeringer og tilpasninger af tilbudsviften, der aftales i Rammeaftale 2009.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at Region Midtjyllands redegørelse om justeringer og tilpasninger og kompendium med ønsker for justeringer og tilpasninger i forbindelse med rammeaftale 2009 godkendes.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Forud for udarbejdelsen af den årlige rammeaftale skal regionens kommuner indsende en årlig redegørelse til Regionsrådet om deres behov for og forventede brug af tilbud på social- og specialundervisningsområdet. De kommunale redegørelser danner baggrund for en vurdering af kapaciteten på social- og specialundervisningsområdet i 2009 og udviklingen i denne i årene fremover.

Resultaterne af de kommunale redegørelser og den fremtidige kapacitet på området bliver drøftet i den administrative styregruppe bestående af embedsmænd fra de 19 kommuner og regionen den 20. maj 2008. Styregruppen står for det forberedende arbejde i forbindelse med Rammeaftale 2009. Drøftelserne indgår i det videre arbejde med Rammeaftale 2009.

Da de kommunale redegørelser endnu ikke er offentliggjort, vil disse blive fremlagt på Regionsrådets møde i juni 2008. Herudover vil resultaterne fra de kommunale redegørel-

---

ser blive offentliggjort på regionens hjemmeside, ligesom Regionsrådet vil modtage en kort orientering på Regionsrådets temamøde den 19. maj 2008 vedr. indholdet af de kommunale redegørelser.

Det bemærkes, at Forretningsudvalget den 13. maj 2008 behandlede følgende indstillingspunkt: "at de kommunale redegørelser vedr. behovet for og forventede forbrug af pladser i regionen tages til orientering". I forlængelse af, at de kommunale redegørelser først offentliggøres efter mødet i Den administrative styregruppe den 20. maj 2008, vil dette indstillingspunkt blive behandlet på Regionsrådets møde den 18. juni 2008.

I forbindelse med de kommunale redegørelser forud for Rammeaftale 2009 er det mellem parterne aftalt, at Region Midtjylland redegør for ønsker til og overvejelser om justeringer og tilpasninger af tilbudsviften, der aftales i Rammeaftale 2009. Dette er bl.a. valgt for at få en samlet drøftelse af efterspørgselssiden (kommunernes behovsindmeldinger) og udbudssiden (driftsherrernes indmeldinger om tilbudsviften 2009) i Den administrative styregruppe.

- ./.
- Det fremgår af Region Midtjyllands redegørelse om justeringer og tilpasninger og kompendium med ønsker for justeringer og tilpasninger i forbindelse med rammeaftale 2009, at der på de specialiserede tilbud generelt til stadighed opleves en efterspørgsel, som ikke kan imødekommes. Med henblik på at varetage det fælles ansvar for at sikre, at de relevante tilbud er til rådighed for borgerne, foreslås det derfor i Region Midtjyllands redegørelse om justeringer og tilpasninger i forbindelse med rammeaftale 2009, at der sættes en fælles planlægning i gang med henblik på at vurdere, hvorledes, og i hvilken takt, den fremtidige udbygning skal finde sted.

På børn og ungeområdet foreslås det, at de overbelægninger, som konstant har fundet sted, konverteres til varige pladser. På voksenområdet, der ikke har mulighed for at arbejde med overbelægning, foreslås en række udvidelser, der vil kunne indgå i den fælles planlægning.

Det bemærkes, at Region Midtjyllands redegørelse om justeringer og tilpasninger og kompendium med ønsker for justeringer og tilpasninger i forbindelse med rammeaftale 2009 er sendt til Den administrative styregruppe under forbehold af Regionsrådets godkendelse.

1-30-73-42-08

26. Randers Kommunes psykiatripolitik

Resumé

Administrationen har udarbejdet forslag til høringsvar vedr. Randers Kommunes udkast til psykiatripolitik.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at forslaget til høringsvar til Randers Kommune godkendes.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

- ./. Randers Kommune har fremsendt Udkast til psykiatripolitik med henblik på høring bl.a. i Region Midtjylland. Udkast til psykiatripolitik vedlægges som bilag til sagen.
- ./. Administrationen har på denne baggrund udarbejdet forslag til høringsvar. Forslaget til høringsvar henholder sig til den med Randers Kommune den 21. april 2008 indgåede aftale om fremtidig drift af de regionalt drevne sociale tilbud, som er beliggende i Randers Kommune. Forslag til høringsvar vedlægges som bilag til sagen.

Det bemærkes, at forslaget til høringsvar er fremsendt til Randers Kommune under forbehold af endelig godkendelse i Regionsrådet.

1-13-5-167-08

27. Forslag om studietur for det midlertidige udvalg vedrørende ny teknologi og samarbejde med praksissektoren på psykiatriområdet

Resumé

For at understøtte arbejdet i det midlertidige udvalg vedrørende ny teknologi og samarbejde med praksissektoren på psykiatriområdet med at realisere psykiatriplanen har administrationen udarbejdet et forslag om en studietur til Toronto. Studieturens formål er at indhente international inspiration og viden, som blandt andet skal understøtte udvalget i forbindelse med udarbejdelsen af en model for samarbejdet mellem sygehuse og praksissektoren, og et strategioplæg vedrørende anvendelsen af ny teknologi (jf. udvalgets kommissorium).

Forretningsudvalget indstiller,
----

at forslaget om en studietur til Toronto for det midlertidige udvalg vedrørende ny teknologi og samarbejde med praksissektoren på psykiatriområdet godkendes.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har i februar 2008 nedsat et midlertidigt udvalg vedrørende ny teknologi og samarbejde med praksissektoren på psykiatriområdet i perioden 1. april 2008 til 31. marts 2009.

Ifølge kommissoriet skal udvalget arbejde med realiseringen af Region Midtjyllands psykiatriplan med fokus på især to områder: 1) Anvendelse af ny teknologi i forbindelse med psykiatrisk udredning og behandling og 2) samarbejde mellem behandlingspsykiatrien og praksissektoren.

Psykiatriplanen har som mål, "at Psykiatrien i Region Midtjylland er en effektiv og faglig stærk organisation, som anvender den nyeste forskning og viden til at sikre den bedst mulige behandling og socialpsykiatriske indsats".

Studieturens formål er at indhente international inspiration og viden, som skal understøtte det midlertidige udvalg vedrørende ny teknologi og samarbejde med praksissektoren på psykiatriområdet i at realisere psykiatriplanen. Herunder blandt andet udarbejdelsen af en model for samarbejdet mellem sygehuse og praksissektoren (Shared Care) og et strategioplæg vedrørende anvendelsen af ny teknologi (jf. udvalgets kommissorium).

Studieturen er planlagt til at finde sted i uge 37. Studieturen tilrettelægges i samarbejde med Danske Regioner, idet Danske Regioners Social- og Psykiatriudvalg vil deltage i turen. Region Midtjylland er tovholder på den faglige del, mens Danske Regioner står for det praktiske omkring turen.

Fra Danske Regioner deltager 8 af Social- og Psykiatriudvalgets 9 medlemmer samt 3 medarbejdere fra Social- og Psykiatrikontoret.

Fra Region Midtjylland deltager 6 af det midlertidige udvalg vedrørende ny teknologi og samarbejde med praksissektoren på psykiatriområdets 7 medlemmer (der er ét afbud) samt 6 ledende medarbejdere.

Valget er faldet på Toronto (og det nærvæd liggende Hamilton), da de blandt andet har et fuldt implementeret og velfungerende samarbejde mellem sygehuse og praksissektoren (Shared Care model). Herudover er Toronto General Hospital meget langt fremme med hensyn til strategier for rekruttering og anvendelsen af nye teknologier indenfor neuropsykiatrisk behandling.

Studieturen vil berøre følgende temaer:

- Retspsykiatri – forebyggelse
- Neuropsykiatri – diagnosticering, teknologi og behandling
- Børne- og ungdomspsykiatri – udredning, struktur, snitflader og målgrupper
- Rekrutteringsstrategier
- Samarbejde mellem sygehuse og praksissektor - Shared Care

./. Programmet er beskrevet nærmere i vedlagte to bilag, Notat af 21. april 2008 fra administrationen vedrørende program for studietur til Toronto og Notat af 21. april 2008 fra administrationen vedrørende detaljeret program for studietur til Toronto.

Administrationen har udarbejdet nedenstående budgetoverslag, hvor der tages forbehold for ændringer, da flybilletter mv. endnu ikke er bestilt (der er dog indhentet tilbud).

Studieturens forventede budget ser således ud (Region Midtjyllands andel):

Udgiftspost	Udgift i kr.
Rejser	7.135 kr. t/r Billund – Toronto pr. person
Transport i øvrigt	1.500 kr.
Bespisning	2.700 kr. (for 5½ dag).
Hotel/overnatninger	4.975 kr. (995 kr. pr. overnatning)
Kulturelle aktiviteter	2.000 kr.
Diæter og øvrige udgifter*	2.500 kr.
I alt	20.810 Kr. pr. person
Udgift i alt ved 5½** personer	114.455 kr.

*Diæter, gaver og uforudsete udgifter.

**Da Birgit Jonassen både er medlem af det midlertidige udvalg vedrørende ny teknologi og samarbejde med praksissektoren på psykiatriområdet i Region Midtjylland og af Danske Regioners Social- og Psykiatriudvalg deles rejseudgiften mellem de to udvalg.

1-26-82-07

28. Indstilling fra Vækstforum om bevillinger fra den formålsbestemte pulje til regionale oplevelsesprojekter

Resumé

Regionsrådet har efter indstilling fra Vækstforum reserveret midler til en formålsbestemt pulje til regionale oplevelsesprojekter. Puljen har været udbudt med to prækvalifikationsrunder i 2007, hvor der samlet er indkommet 97 projektideer. Et af Vækstforum nedsat ekspertpanel har heraf prækvalificeret 20 projekter. Af de prækvalificerede projekter var der til Vækstforums møde den 25. marts 2008 indkommet 2 nye ansøgninger. Regionsrådet har tidligere bevilget 9,5 mio. kr. til oplevelsesprojekter.

Forretningsudvalget indstiller, at indstillingen fra Vækstforum tiltrædes, således
----

at der af Region Midtjyllands midler til erhvervsudvikling, reservationen til regionale oplevelsesprojekter, bevilges 2.413.000 kr. i 2008 og 1.642.000 kr. i 2009, i alt 4.055.000 kr., som fordeles på følgende måde:

- 2.410.000 kr. i alt til Midtjysk Turisme til projekt "Ny IT i turismen" (1.793.000 kr. i 2008 og 617.000 kr. i 2009)
- 1.645.000 kr. i alt til Dansk Landbrugsmuseum og Fregatten Jylland til projektet "Tiden er afgørende - den teknologiske Rejse fra 1847 – 1900" (620.000 kr. i 2008 og 1.025.000 kr. i 2009).

Johannes Flensted-Jensen og Poul Müller var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog på sit møde den 20. juni 2007, efter indstilling fra Vækstforum, at reservere 15,5 mio. kr. til en pulje, som vil kunne anvendes som tilskud til "regionale oplevelsesprojekter." Der påregnes medfinansiering fra EU's Regionalfond på 9,5 mio. kr. Regionsrådet har tidligere bevilget 9,5 mio. kr. til oplevelsesprojekter, og der er bevilget 6,5 mio. kr. fra Regionalfondens.

Vækstforum har fastsat kriterier for anvendelse af puljen og etableret et ekspertpanel, der har til opgave at vurdere, om projektideerne lever op til de fastsatte kriterier. Puljen til regionale oplevelsesprojekter har været udbudt med to ansøgningsrunder, hvor der samlet er indkommet 97 projektforslag. Heraf er 20 forslag blevet prækvalificeret. De prækvalificerede projekter er efterfølgende blevet bedt om at udarbejde en egentlig ansøgning, blandt andet med udgangspunkt i ekspertpanelets anbefalinger.

Der blev i 1. ansøgningsrunde prækvalificeret 10 projekter, hvoraf 1 ansøgning er trukket tilbage, mens der i 2. ansøgningsrunde er prækvalificeret 10 projekter. Af de prækvalificerede projekter var der til Vækstforums møde den 25. marts 2008 indkommet to ansøgninger. Vækstforum vedtog på mødet at indstille til Regionsrådet, at der af de reserverede midler bevilges 2.410.000 kr. til Midtjysk Turismes projekt "Ny IT i turismen" og 1.645.000 kr. til Dansk Landbrugsmuseum og Fregatten Jylland til projektet "Tiden er afgørende - den teknologiske Rejse fra 1847 - 1900".

De to ansøgninger til puljen for regionale oplevelsesprojekter er:

- *Midtjysk Turisme* ansøger Region Midtjylland om tilskud til projektet "Ny IT i turismen", som vil medvirke til et samlet løft for den regionale turisme inden for IT og tilgængelighed af eksisterende og nye turismeprodukter, idet der bl.a. fokuseres på at optimere brugen af de nye digitale kommunikationsformer. Projektet er sat sammen som en paraply over en række underprojekter, som hver især understøtter hinanden. Projektet har en bred lokal, regional såvel som national forankring. Projektet understøtter og skaber sammenhæng til de øvrige IT-projekter under den formålsbestemte pulje.
- *Dansk Landbrugsmuseum på Gammel Estrup og Fregatten Jylland* ansøger Region Midtjylland om tilskud til projektet "Tiden er afgørende - den teknologiske Rejse fra 1847 - 1900". Ansøgeren præsenterer projektet som en digital tidsmaskine, hvor publikum på samme tid står over for et autentisk museumsmateriale og i direkte kontakt med et virtuelt univers, der afspejler den historiske situation, museumsgenstanden udspringer af. Projektet sigter både imod at forbedre museernes formidling og deres markedsføring og tilbud til fremtidens publikum. Projektet falder i tre faser, hvoraf der søges om tilskud til det første: Etablering af en prototype til en standardinstallation til interaktiv formidling af kulturhistorisk viden. Projektet udvikler ny formidlingsteknologi, som kan udbredes til andre attraktioner. Det samlede budget for projektet er 2.645.000 kr. Der ansøges om 1.645.000 kr.

./.. Notat af 14. februar 2008 med beskrivelse af projekterne, ansøgning fra Midtjysk Turisme, ansøgning fra Dansk Landbrugsmuseum på Gammel Estrup og Fregatten Jylland samt økonomisk oversigt over puljen til regionale oplevelsesprojekter vedlægges.

Det er administrationens opfattelse, at de 2 ansøgninger opfylder kriterierne for regionale oplevelsesprojekter samtidig med, at de lever op til overordnede strategiske kriterier i Vækstforums handlingsplan for implementering af erhvervsudviklingsstrategien.

Administrationen vurderer, at de opstillede kriterier for puljen til regionale oplevelsesprojekter har ført til en god bredde i ansøgningerne med prækvalifikation af ansøgninger inden for områderne attraktionsudvikling, destinationsudvikling og udvikling af kreative erhverv. Dette vurderes at være i overensstemmelse med de opstillede kriterier.

1-33-76-102-07

29. Indstilling fra Vækstforum om bevilling til innovativt netværk indenfor modebranchen

Resumé

Projekt Fashion Accelerator har til formål at styrke modebranchens internationalisering og Danmarks design-profil gennem udvikling af innovative netværk mellem modevirksomheder, som primært er beliggende i Region Hovedstaden og Region Midtjylland. Målet er, at 40 mindre og mellemstore danske modevirksomheder med vækstpotentiale gennem netværks- og samarbejdsrelationer udvikler større forretningsmæssige kompetencer samt får tilført mere viden om bl.a. branding, design og forretningsudvikling i forhold til den internationale modebranche.

Projektet er udviklet af Væksthus Hovedstadsregionen i samarbejde med en række projektparter, Væksthus Midtjylland, Danish Fashion Institute (DAFI), Dansk Textil og Beklædning (DTB) og TEKØ Center Danmark.

Projekt Fashion Accelerator har fået tilskud fra EU's Regionalfond på 5,8 mio. kr. og et statsligt tilskud på 2,7 mio. kr. ud af et samlet budget på 11,9 mio. kr. Den samlede regionale medfinansiering udgør 2,7 mio.kr., hvoraf Region Midtjylland ansøges om 1 mio. kr.

Forretningsudvalget indstiller, at indstillingen fra Vækstforum tiltrædes, således
----

at der af Region Midtjyllands midler til erhvervsudvikling, erhvervsservice og iværksætteri bevilges 333.000 kr. årligt i årene 2008 – 2010, i alt 1 mio. kr., til Væksthus Hovedstadsregionen til medfinansiering af Projekt Fashion Accelerator, et innovativt netværk indenfor modebranchen.

Johannes Flensted-Jensen og Poul Müller var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Vækstforum behandlede på sit møde den 29. oktober 2007 en række ansøgninger til den nationale konkurrenceudsatte pulje vedrørende EU's regionalfond. Vækstforum besluttede at indstille til Regionsrådet, at der af midlerne til erhvervsudvikling bevilges 1 mio. kr.

til gennemførelse af et innovativt netværk for modevirksomheder i et strategisk samarbejde med Region Hovedstaden, under forudsætning af tilskud fra de konkurrenceudsatte strukturfondsmidler samt statslig medfinansiering, og hvor den regionale fordelingsnøgle mellem Region Hovedstaden og Region Midtjylland forudsættes at være 2:1.

- ./ Projektet, der har et samlet budget på 11,9 mio. kr., omfatter et fælles innovativt netværk og erhvervsudviklingsprojekt for modevirksomheder i Region Hovedstaden og Region Midtjylland, udviklet af Væksthus Hovedstadsregionen i samarbejde med en række projektparter. Ansøgning fra Væksthus Hovedstaden vedlægges.

Ansøgningen er efter indstillinger fra de regionale vækstfora behandlet i Danmarks Vækstråd den 7. november 2007. Danmarks Vækstråd besluttede at anbefale økonomi- og erhvervsministeren, at der bevilges midler fra EU's regionalfond og staten. Erhvervs- og byggestyrelsen har den 11. marts 2008 givet endeligt tilsagn om et samlet tilskud fra EU's regionalfond på 5,8 mio. kr. og et kontant statsligt tilskud på 2,7 mio. kr.

Tekstil- og modebranchen i Region Midtjylland er i særdeleshed forklaringen på, at tekstil og mode er et af Danmarks store og voksende eksporterhverv, mens de designdrevne virksomheder og dermed det potentielle vækstlag vurderes mere udtalt i Region Hovedstaden. Undersøgelser peger også på modebranchens behov for udvikling af forretningsmæssige kompetencer og dermed tiltrækning af kapital, der er afgørende for virksomheders for vækst på eksportmarkederne.

De mange mindre og nye kreative modevirksomheder skal, med et mættet hjemmemarked og stigende konkurrence, kunne håndtere en internationalisering med både outsourcing og eksport, hvis de reelt skal kunne bidrage til yderligere vækst indenfor modebranchen. De etablerede større markedsdrevne tekstilvirksomheder er allerede globaliserede, samtidigt med at mange nye designerdrevne iværksættere har vanskeligt ved at overleve de første 3 år.

Projekt Fashion Accelerator har til formål at styrke modebranchens internationalisering og Danmarks designprofil gennem udvikling af innovative netværk mellem modevirksomheder, som er beliggende i Region Hovedstaden og Region Midtjylland. Hovedparten af de danske modevirksomheder er lokaliseret i de to regioner. Målet er, at 40 mindre og mellemstore danske modevirksomheder med vækstpotentiale gennem netværks- og samarbejdsrelationer udvikler større forretningsmæssige kompetencer, samt får tilført mere viden om bl.a. branding, design, forretningsudvikling mv. i forhold til den internationale modebranche.

De konkrete aktiviteter i projektet omfatter bl.a. screening af deltagere, udvikling af mentorprogram, etablering af innovativt netværk og en international forretningsudvikling for de deltagende virksomheder, samt etablering af mentorprogrammer.

Projektet gennemføres i samarbejde med en række projektparter fra de to regioner, herunder Væksthus Midtjylland, Teko Center Danmark, Dansk Textil & Beklædning (DTB), Danish Fashion Institute (DAFI), samt en række øvrige netværksdeltagere. Det samlede budget er på 11,9 mio. kr. Heraf udgør støtte fra regionalfondens 5,8 mio. kr, statslige tilskud 2,7 mio. kr., regionale tilskud 2,7 mio. kr. private tilskud 0,6 mio. kr. Fordelingsnøglen mellem Region Hovedstaden og Region Midtjylland er 2:1 i overensstemmelse med den forventede fordeling af de deltagende virksomheder.

Administrationen vurderer, at

- projektet lægger op til et øget offentligt/privat samspil i henhold til anbefalingerne fra Danmarks Vækstråd
- projektet omfatter én af Region Midtjyllands centrale styrkepositioner indenfor mode og design, hvor der kan skabes synergi mellem Region Midtjyllands og Hovedstadsregionens modevirksomheder
- det innovative netværk bidrager til udvikling af vækstkluster indenfor modebranchen
- involveringen af branchens organisationer og uddannelsesinstitutioner giver grundlag for vurdering af de fremtidige arbejdskrafts- og uddannelsesbehov, behovene for mere brancherettet vejledning og rådgivning mv.

1-33-76-23-07

30. Indstilling fra Vækstforum om bevilling til projektet It som innovativ drivkraft

Resumé

Regionsrådet har reserveret 39,5 mio. kr. til gennemførelse af projektet It som innovativ drivkraft i perioden 2008 - 2012. Vækstforum har i marts 2008 godkendt et konsortium, bestående af Alexandra Instituttet, Innovation Lab og IT-Forum, som operatør på projektet. Vækstforum indstiller, at Regionsrådet bevilger 17,7 mio. kr. til gennemførelse af projektet i perioden 2008 - 2010. Eventuel bevilling af midler vedrørende 2011 - 2012 afventer evaluering af indsatsen i de første to projektår.

Forretningsudvalget indstiller, at indstillingen fra Vækstforum tiltrædes, således
----

at der af Region Midtjyllands midler til erhvervsudvikling, reservationen til It som innovativ drivkraft, bevilges 17,7 mio. kr., fordelt med 5,9 mio. kr. i hvert af årene 2008, 2009 og 2010, til Alexandra Instituttet på vegne af et konsortium, til gennemførelse af aktiviteter i projektet It som innovativ drivkraft.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog på sit møde den 12. december 2007, efter indstilling fra Vækstforum, at reservere en økonomisk ramme på 39,5 mio. kr., fordelt med 8 mio. kr. årligt i årene 2008 - 2011 og 7,5 mio. kr. i 2012. Beløbet er reserveret til aktiviteter i projektet It som innovativ drivkraft, der har en samlet økonomi på 86,5 mio. kr.

Vækstforum besluttede på sit møde den 25. marts 2008

- at imødekomme en ansøgning fra et konsortium, bestående af tre markante aktører og med Alexandra Instituttet som juridisk ansvarlig, om at blive operatør på projektet "It som innovativ drivkraft", idet konsortiet søger at tilknytte yderligere to parter,
- at indstille til Regionsrådet, at der bevilges 17,7 mio. kr. af Regionens erhvervsudviklingsmidler for perioden 2008 - 2010 til gennemførelse af aktiviteterne i pro-

projekt "It som innovativ drivkraft" af den oprindelige reservation på kr. 39,5 mio. kr.

- at indstille til Erhvervs- og Byggestyrelsen, at der for perioden 2008 - 2010 bevilges 5 mio. kr. fra EU's Regionalfond mål 2, til gennemførelse af aktiviteterne i "It som innovativ drivkraft",
- at evaluere projektet inden udgangen af 2010 med henblik på en vurdering af projektets videreførelse og indstilling til Regionsrådet om udmøntning af den resterende reservation,
- at nedsætte en faglig ekspertgruppe, der skal følge projektets fremdrift og indstille ansøgninger til Vækstforum vedrørende udmøntning af innovationspuljen på i alt 21 mio. kr., som Regionsrådet har reserveret 10,5 mio. kr. til.

Vækstforums godkendelse af konsortiet er sket på basis af, at konsortiet har veldokumenterede erfaringer med matchmaking, vidensamarbejde og –formidling på it-området. I ansøgningen har konsortiet redegjort for, hvordan man vil sikre:

- Øget innovationssamspil mellem it-videnmiljøer og erhvervsliv - og virksomheder imellem
- Lokal forankring af it-netværksagenter
- Løbende kompetenceudvikling af it-netværksagenter
- Øget tilgang af studerende til regionens it-uddannelser
- Øget tilgang af it-arbejdskraft til regionens virksomheder
- Øget innovationssamspil mellem virksomheder og it-videnmiljøer i regionen og udlandet.

./. Konsortiets ansøgning og budget for projektet vedlægges. I tilknytning til ansøgningen er udarbejdet en konsortieaftale, der beskriver organisering og opgaveløsning. Af konsortieaftalen fremgår det, at konsortiet foreløbigt består af Alexandra Instituttet, Innovation Lab og IT Forum, mens forhandlinger med en fjerde og femte partner endnu ikke er afsluttet. Alexandra Instituttet er den juridisk ansvarlige enhed på vegne af konsortiet.

Region Midtjylland vil indgå en resultatkontrakt med Alexandra Instituttet på vegne af konsortiet. Resultatkontrakten tilgodeser, at konsortiet løbende vurderes efter 4 mål:

1. At markant flere virksomheder er opmærksomme på og vidende om de innovationsmæssige gevinster som it-teknologi tilbyder deres virksomhed – viden om hvordan man kan indgå indbyrdes samarbejde og samarbejde med videninstitutioner herom på flere niveauer.
2. At der opnås en markant tilgang af it-innovationssamarbejder mellem videninstitutioner og virksomheder inden for Vækstforums megasatsninger (dvs. energi og miljø, sundhed og fødevarer samt nye væksterhverv i tilknytning til oplevelsesøkonomien). Og markant tilgang af innovationssamarbejder mellem virksomheder i hele regionen.
3. At rekrutteringen til it-uddannelserne og it-virksomhederne øges mærkbart, så optaget til it-uddannelserne øges mere end landsgennemsnittet og antallet af medarbejdere med en it-uddannelse fra udlandet som ansættes i virksomheder i Region Midtjylland øges mere end landsgennemsnittet.
4. At der opbygges internationale netværk, som øger den regionale innovationskraft og styrker regionens aktive deltagelse i internationale innovations- og videnssamspil og dens internationale positionering med udgangspunkt i it.

Et vigtigt element i projektet er it-netværksagenterne. Kommunerne i Region Midtjylland er anmodet om at tilkendegive deres interesse for placering af decentrale netværksagenter. Interessen har været så stor, at alle regionens kommuner ser ud til at blive dækket ind via placeringer i Herning, Silkeborg, Horsens, Skanderborg, Randers og Viborg. It-netværksagenterne udgør samlet set et netværk, og til dette netværk knyttes de af Væksthus Midtjyllands konsulenter, der har it som ydelsesområde, for at sikre integration af de virksomhedsrettede aktiviteter. En aftale som både Væksthuset og konsortiet er positivt engagerede i.

Projektet har følgende budget:

Finansieringsbudget i mio. kr.	2008	2009	2010	2008-10 i alt	2011*	2012*	2011-12 i alt	i alt
EU	2,0	1,5	1,5	5,0	-	-	0	5,0
Region	5,9	5,9	5,9	17,7	5,65	5,65	11,3	29,0
Kommune	3,6	4,0	4,0	11,6	4,2	4,2	8,4	20,0
Konsortiepartnere	1,0	0,2	0,2	1,4	0,3	0,3	0,6	2,0
Virksomheder/andre	0,7	1,45	1,45	3,6	3,0	2,90	5,9	9,5
Total	13,2	13,05	13,05	39,3	13,15	13,05	26,2	65,5

* Finansiering for 2011 - 2012 er reserveret af Regionsrådet. Vækstforums og Regionsrådets stillingtagen til projektets videreførelse vil ske på grundlag af en evaluering af indsatsen i de første to år.

1-26-77-07

31. Ansøgninger om tilskud til kulturelle aktiviteter**Resumé**

Region Midtjylland har modtaget 13 ansøgninger om tilskud til kulturelle aktiviteter. Ansøgningerne er fra (1) Århus Kommune, (2) Det danske Forfatter- og Oversættercenter Hald, (3) Institut for Æstetiske Studier, Afdeling for Dramaturgi, Århus Universitet samt Odinteatret, (4) Træmuseet, Spøttrup, (5 og 6) Malene Petersen, Anholt, (7) Føvling Festival Forening, Brædstrup, (8) Museet for Religiøs Kunst, Lemvig, (9) Kunstcentret Silkeborg Bad, Silkeborg, (10) Musikdramatisk Teater, Holstebro, (11) Kulturnat Århus m.fl., (12) Salaam DK, København, og (13) Foreningen Norden MidtVest, Holstebro.

Forretningsudvalget indstiller,

- at** der af Region Midtjyllands midler til regional udvikling, tilskud til kulturelle aktiviteter, bevilges 1 mio. kr. i 2008 til Århus Kommune til projektet "Sculptures by the Sea,"
- at** der til Det danske Forfatter- og Oversættercenter Hald bevilges 75.000 kr. i 2008 til en internetbaseret forfatterportal,
- at** der til Institut for Æstetiske Studier, Afdeling for Dramaturgi, Århus Universitet samt Odinteatret bevilges 20.000 kr. i 2008 til samarbejds- og forskningsprojektet "Interaktivt teater - et laboratorium" under forudsætning af, at de budgettede fondsbidrag opnås,
- at** der til Træmuseet, Spøttrup, bevilges 20.000 kr. i 2008 til Internationalt skulptursymposium,
- at** der til Malene Petersen, Anholt, meddeles afslag på ansøgning om tilskud til projekt "Byen jeg kommer fra," idet projektet ikke har et tilstrækkeligt regionalt perspektiv,
- at** der til Malene Petersen, Anholt, meddeles afslag på ansøgning om tilskud til projekt "Fortællinger i Fyrtårnet," idet projektet ikke har et tilstrækkeligt regionalt perspektiv,
- at** der til Føvling Festival Forening, Brædstrup, meddeles afslag, da der er tale om et lokalt arrangement,
- at** der til Museet for Religiøs Kunst, Lemvig, meddeles afslag på ansøgning om tilskud til forbedring af museets hjemmeside, da der er tale om en driftsopgave for et enkelt museum,

-
- at** der til Kunstcentret Silkeborg Bad, Silkeborg, meddeles afslag på ansøgning om tilskud til markedsføring af udstillingen "Call it What you Like", da der er tale om et enkelt museums udstillingsvirksomhed,
  - at** der til Musikdramatisk Teater, Holstebro, meddeles afslag på ansøgning om tilskud til udarbejdelse og markedsføring af nyt navn "Operaen i Midten", da der er tale om en driftsopgave,
  - at** der til Kulturnat Århus meddeles afslag, idet der er tale om et lokalt projekt uden regionalt perspektiv, og idet samarbejdet med virksomhederne primært har karakter af sponsorater,
  - at** der til Salaam DK bevilges 120.000 kr. til Salaam Karavane - en omrejsende film- og dialogfestival, og
  - at** der til Foreningen Norden MidtVest, Holstebro, bevilges et tilskud på 50.000 kr. til arrangementet "Nordiske Toner" under forudsætning af, at arrangementet udbredes til at dække hele regionen.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen og Aleksander Aagaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland har modtaget 13 ansøgninger om tilskud til kulturelle aktiviteter. Der er på Region Midtjyllands budget for 2008 afsat 10 mio. kr. til regional udvikling, tilskud til kulturelle aktiviteter. Der er herudover et mindreforbrug på kulturpuljen for 2007 på 1.150.000 kr. Før dette møde har Regionsrådet i 2008 bevilget 2.110.000 kr. samt reserveret et beløb på 2.5 mio. kr. til projektet "Kend din Region". Der er således 6.540.000 kr. til rådighed. Såfremt indstillingerne i nærværende sagsfremstilling følges, vil der restere 5.245.000 kr.

Det bemærkes, at oplæg til kulturpolitik samt nye tilskudsregler for kulturbevillinger er under udarbejdelse.

./. Nedenfor er de 13 ansøgninger kort beskrevet. En uddybende beskrivelse findes i vedlagte notat af 25. april 2008.

Sculptures by the Sea

Århus Kommune søger om et tilskud på 1 mio. kr. til projektet "Sculptures by the Sea - Denmark, Århus" i forbindelse med markering af 100-året for Landsudstillingen i Århus i 1909.

- ./.
- Ansøgningen fra Århus Kommune samt budget og projektbeskrivelse er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der er tale om et arrangement med internationalt tilsnit og et arrangement, der vil være medvirkende til at profilere Region Midtjylland ud over landets grænser.

Hald Hovedgaard - elfenbenstårnet.dk

Det danske Forfatter- og Oversættercenter i Hald ved Viborg søger om et tilskud på 75.000 kr. til etablering af en internetbaseret forfatterportal "elfenbenstårnet.dk". Forfatterportalen skal sætte fokus på etablerede danske forfattere og deres ressourcer som forfattere.

- ./.
- Ansøgningen fra Hald Hovedgaard samt notat og projektbeskrivelse er vedlagt.

Hald Hovedgaard er en unik institution i dansk sammenhæng og må betegnes som en kulturel styrkeposition i Region Midtjylland. Administrationen vurderer, at projektet vil være værdifuldt for det litterært interesserede publikum, og det vil medvirke til at styrke Halds position som nationalt, litterært og kulturelt kraftcenter.

Interaktivt teater - et laboratorium

Institut for Æstetiske Studier, Afdeling for Dramaturgi, Århus Universitet samt Odin-teatret, Holstebro søger om et tilskud på 20.000 kr. til samarbejds- og forskningsprojektet "Interaktivt teater - et laboratorium". Projektet skal udvikle og afprøve dramaturgiske greb, der kan rammesætte interaktion og kommunikation, udvikle skuespillernes forudsætninger for at indgå i sådanne rammer som skuespillere samt afvikle en arbejdsdemonstration ved projektets afslutning i form af en interaktiv teaterforestilling for et offentligt publikum i henholdsvis Holstebro Kommune og Århus Kommune.

- ./.
- Ansøgningen fra Institut for Æstetiske Studier m.fl. er vedlagt.

Administrationen anbefaler, at det ansøgte beløb på 20.000 kr. bevilges, under forudsætning af, at de budgetterede fondsbidrag opnås.

Internationalt skulptursymposium - Træmuseet, Spøttrup

Træmuseet, Spøttrup søger om et tilskud på 20.000 kr. til "Internationalt skulptursymposium 2008 i Oddense".

- ./.
- Ansøgningen vedrørende "Internationalt skulptursymposium 2008 i Oddense" er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der er tale om en kunstnerisk begivenhed af regional og med international islæt.

"Byen jeg kommer fra"

Malene Petersen, Anholt, søger om tilskud til projektet "Byen jeg kommer fra", der er en eksperimenterende danseforestilling. Forestillingen er et eksperiment mellem to kunst-

---

ner, som arbejder med at skabe et fælles udtryk ud fra elementerne: Landskab, bevægelse, krop, skulpturelle objekter og lyd. Forestillingen vil blive vist på Anholt i tilknytning til den årlige Anholt Festival.

./. Ansøgningen vedrørende "Byen jeg kommer fra" er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der bør gives afslag, da der er tale om et lokalt projekt, der ikke har noget regionalt perspektiv.

"Fortællinger i Fyrtårnet"

Malene Petersen Anholt, søger om tilskud til projektet "Fortællinger i Fyrtårnet". Der er tale om en uges projekt, hvor billedkunstnere, musikere og historiefortællere mødes for at arbejde sammen i og omkring Anholt Fyr.

./. Ansøgningen vedrørende "Fortællinger i Fyrtårnet" er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der bør gives afslag, idet der er tale om et lokalt projekt, der ikke har noget regionalt perspektiv.

Føvling Festival

Føvling Festival Forening, Brædstrup søger om tilskud til Føvling Festival 2008. Festivalen afvikler 12 koncerter over to dage, og der forventes et publikum på ca. 200.

./. Ansøgningen vedrørende Føvling Festival er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der bør gives afslag, idet der er tale om et lokalt arrangement.

Museet for Religiøs Kunst

Museet for Religiøs Kunst, Lemvig, søger om et tilskud på 30.000 kr. til at forny museets hjemmeside, idet man finder det vigtigt, at hjemmesiden afspejler museets formåen. Ansøgningen begrundes endvidere med de sparsomme driftsmidler, museet råder over.

./. Ansøgningen fra Museet fra Religiøs Kunst er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der bør gives afslag, idet aktiviteten må karakteriseres som en driftsopgave for det enkelte museum.

Kunstcentret Silkeborg Bad

Kunstcentret Silkeborg Bad, Silkeborg, søger om et tilskud på 100.000 kr. til markedsføring af udstillingen "Call it What You Like". Samling Rik Reinking". Udstillingen præsenterer konceptkunst, minimalisme og Street Art. Udstillingen henvender sig især til børn og unge, og der vil blive udarbejdet undervisningsmateriale til skoler og gymnasier i forbindelse med udstillingen.

./. Ansøgningen fra Silkeborg Bad er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der bør gives afslag på ansøgningen, da der er tale om et enkelt museums udstillingsvirksomhed.

Musikdramatisk Teater - Operaen i Midten

Musikdramatisk Teater, Holstebro, søger om et tilskud på 93.400 kr. til udarbejdelse og markedsføring af nyt navn, "Operaen i Midten". Ansøger anfører, at det er det eneste teater i Danmark, som er støttet af fire kommuner, og at de alle sammen ligger i Region Midtjylland. Der er tale om Herning, Ikast-Brande, Struer og Holstebro. Museet kan ikke bære udgiften inden for eget budget, og det anføres i ansøgningen, at de fire kommuner ikke har mulighed for at hjælpe med midler.

./.

Ansøgningen fra Musikdramatisk Teater er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der bør gives afslag på ansøgningen, idet det må betragtes som en driftsopgave.

Kulturnat Århus

Kulturnat Århus er en tilbagevendende, årlig begivenhed, der arbejder på at synliggøre kulturlivet i Århus og give byen en markant kulturel profil. De søger Region Midtjylland om et tilskud på 250.000 kr. til samarbejde med erhvervslivet. Kulturnat Århus har valgt at tage kontakt til en række virksomheder i Region Midtjylland for at skabe grundlag for samarbejder mellem de midtjyske virksomheder og kulturlivet i Århus. Samarbejdet vil bestå i, at virksomhederne kan koble deres varer til events og derved få en efterfølgende opmærksomhed fra publikum.

./.

Ansøgningen fra Kulturnat Århus er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der bør gives afslag, idet der er tale om et lokalt projekt, og idet samarbejdet med virksomhederne virker diffust og primært har karakter af sponserater.

Salaam DK

Salaam DK søger Region Midtjylland om et tilskud på 120.000 kr. til Salaam Karavane - en omrejsende film- og dialogfestival. Karavanen er planlagt at skulle besøge Grenaa, Århus, Ry, Skanderborg og Holstebro i Region Midtjylland.

./.

Ansøgningen fra Salaam DK samt projektbeskrivelse og budget er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der bør meddeles afslag, idet projektet primært henvender sig til folkeskoler og ungdomsuddannelser og hvorfor der er tale om en kommunal opgave.

Nordiske toner

Foreningen Norden MidtVest, Holstebro, søger om et tilskud på 50.000 - 67.000 kr. til arrangementet "Nordiske Toner" i Remisen Brande. Koncerten har til formål af fremme en nordisk kulturel forståelse.

./.

Ansøgningen fra Foreningen Norden er vedlagt.

Administrationen vurderer, at der bør gives afslag på ansøgningen, idet der ikke ses at være noget regionalt eller udviklingsmæssigt perspektiv i arrangementet.

1-30-76-1-08

32. Kend din region - Midt i Kunsten 2008

Resumé

Regionsrådet har afsat et rammebeløb på 2,5 mio. kr. til fortsættelse af initiativet "Kend din region." En del af initiativet er "Midt i Kunsten," som i 2008 vil bestå af "Åbne værksteder" hos professionelle midtjyske kunstnere og kunsthåndværkere samt mulighed for at etablere netværk. Der udvikles pr-materiale, så projektet kan synliggøres i hele landet. Der vil ligeledes blive arrangeret en international kunstnerworkshop med fokus på energi. Workshoppen skal foregå i Vestjylland og der skal etableres samarbejde med virksomheder, der beskæftiger sig med energi. Der samarbejdes på nuværende tidspunkt med Teknologisk Institut, Turistgruppen Vestjylland og Ringkøbing Skjern Museum. De samlede udgifter anslås at beløbe sig til 783.000 kr.

Forretningsudvalget indstiller,

at der af Region Midtjyllands midler til regional udvikling, tilskud til kulturelle aktiviteter, anvendes 783.000 kr. af de reserverede midler til "Kend din region," til gennemførelse af projekt "Midt i kunsten".

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard og Anders Kühnau var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog i januar 2008 at afsætte et rammebeløb på 2,5 mio. kr. til en fortsættelse af initiativet "Kend din Region". Administrationen skitserede i dagsordenteksten tre projekter, som hver for sig forudsattes forelagt Regionsrådet til godkendelse. De tre projekter var

1. Midt i Kunsten
2. Kulturmiljøer og
3. Fortæl Region Midtjylland.

Med baggrund i den styrkeposition den professionelle kunst udgør i Region Midtjylland og den opbakning, der har været til projektet "Midt i kunsten" i 2007, vurderes det, at der er grundlag for at videreudvikle projektet i form af netværksskabelse mellem kunstnerne

og at etablere samarbejde mellem kunst og erhvervsliv. Arrangementet Midt i Kunsten vil i 2008 bestå af "Åbne værksteder" hos professionelle kunstnere og kunsthåndværkere samt en afslutning, hvor kunstnerne får mulighed for at etablere netværk. Der vil i 2008 blive indledt et samarbejde med kommunerne i Region Midtjylland om projektet, så projektet eventuelt kan videreføres af disse fra 2010. Der bliver udviklet PR- og markedsføringsmateriale for projektet, så kendskabet til de midtjyske kunstnere udbredes til hele landet.

Ligeledes vil Region Midtjylland arrangere en international kunstnerworkshop med fokus på områdets styrkepositioner i form af et energi- og miljøtema. Workshoppen vil foregå i Nr. Lyngvig fyr i Vestjylland og der skal etableres samarbejde med virksomheder, der beskæftiger sig med energi. Workshoppen vil strække sig over 14 dage og den placeres tidsmæssigt i sammenhæng med de øvrige "Midt i Kunsten" aktiviteter. Kunstnerne vil eventuelt kunne komme med et bud på mere borgervenlige vindmøller - eller noget helt andet. Temaet vil blive udviklet i samarbejde med erhvervslivet i Vestjylland. På nuværende tidspunkt er Teknologisk Institut, Turistgruppen Vestjylland og Ringkøbing Skjern Museum indtrådt i en idégruppe, der sammen med arbejdsgruppen bag "Midt i Kunsten" skal fastlægge de endelige rammer for workshoppen.

Budget for Midt i Kunsten 2008:

Åbne Værksteder:

PR-materiale – brochure og plakat	150.000 kr.
Markedsføring	150.000 kr.
Honorarer arbejdsgruppe m.fl.	30.000 kr.
Møder	20.000 kr.
Netværksafslutning med oplæg	50.000 kr.
Diverse, udsendelse m.v.	25.000 kr.
I alt Åbne Værksteder	425.000 kr.

International workshop:

Kost og logi for 10 kunstnere i 14 dage	80.000 kr.
Transport	45.000 kr.
Honorarer	40.000 kr.
Dokumentation og markedsføring	135.000 kr.
Materialer	38.000 kr.
Diverse: leje, medhjælp m.v.	20.000 kr.
I alt workshop	358.000 kr.

De samlede udgifter på 783.000 kr. anvendes til at koordinere og synliggøre "åbne værksteder" hos professionelle kunstnere og til at etablere netværk mellem kunstnerne, så projektet på sigt kan koordineres af andre parter end Region Midtjylland, og til at

gennemføre det beskrevne kunst-/erhverv projekt i Vestjylland i form af en international kunstnerworkshop, der tager udgangspunkt i områdets styrke på energiområdet.

1-33-76-28-07

33. Kend din Region - Fortæl Region Midtjylland

Resumé

Regionsrådet har afsat et rammebeløb på 2,5 mio. kr. til fortsættelse af initiativet "Kend din Region". En del af initiativet er projektet "Fortæl Region Midtjylland," som er nu konkretiseret. I projektet inviteres 19 skønlitterære forfattere med tilhørsforhold til Region Midtjylland til at skrive en tekst, der forholder sig til regionen. De 19 historier vil blive udgivet i en bog på ca. 200 sider. Det samlede budget for projektet er på 997.000 kr.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at der af Region Midtjyllands midler til regional udvikling, tilskud til kulturelle aktiviteter, anvendes 997.000 kr. af de reserverede midler til "Kend din region," til gennemførelse af projekt "Fortæl Region Midtjylland".

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard og Anders Kühnau var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog på sit møde den 16. januar 2008 at afsætte et rammebeløb på 2,5 mio. kr. til en fortsættelse af projektet "Kend din Region". Administrationen skitserede i dagsordenteksten tre projekter, som hver for sig forudsattes forelagt Regionsrådet til godkendelse. De tre projekter var:

1. Midt i Kunsten
2. Kulturmiljøer og
3. Fortæl Region Midtjylland.

Fortæl Region Midtjylland blev i dagsordensteksten i januar 2008 præsenteret således: "Ideen til Fortæl Region Midtjylland udspringer af Anna Amalie Projektet og er tænkt som et bud på svar på spørgsmålet "Hvem er vi?" Fortæl Region Midtjylland skal styrke sammenhængskraften og forståelsen af kulturen og kulturerne i Region Midtjylland. Via kommunale koordinatore skal der sættes fokus på lokale fortællere og lokale historier, og de mange bidrag skal samles i en fælles regional fortælling. Det er planen, at projek-

---

tet skal formidles via workshops, bogudgivelser, regionalradio, hjemmesider og forskellige præsentationsarrangementer."

Projektet er siden blevet konkretiseret og modificeret i samarbejde med tidligere Anna Amalie, Lene Rikke Bresson, der har udviklet ide og koncept, og som vil blive tilknyttet projektet som projektleder. Det overordnede formål er uændret, men formen er ændret på nogle punkter.

19 skønlitterære forfattere med et tilhørsforhold til Region Midtjylland inviteres til at skrive en tekst, der forholder sig til Regionen. Det vil blive projektlederens opgave at levere et oplæg til forfatterne, som dog får frie hænder i forhold til løsning af opgaven. Det udarbejdede oplæg lyder indledningsvist: "Regionen er fuld af historier. Historier, der giver mening for fortæller og modtager. Når vi mødes og udveksler erfaringer, fortæller vi historier. Livet er én lang historie, men hvem er vi? Hvordan gik det til, at vi valgte at bo i regionen? Hvordan fik vi vores job i regionen? Hvor og hvordan mødte vi vores elskede? Hvorfor traf vi en afgørende beslutning? Hvornår oplevede vi en stor sorg? Hvornår blev vi vidne til uretfærdighed eller kæmpede for noget umuligt? Hvornår føler vi, at livet bare tøffer stille af sted? Og hvad er det, der gør det at bo i regionen til noget særligt?"

De 19 historier vil blive samlet i en bog på ca. 200 sider. Der sigtes mod udgivelse i 2.000 eksemplarer i november 2008. Forfatterne og projektet vil samtidig blive præsenteret på Region Midtjyllands hjemmeside, hvor borgere i hele regionen samtidig inviteres til at fortælle deres historier.

Projektet har følgende tidsplan:

Maj-juni 2008: Der nedsættes en styregruppe for projektet bestående af projektlederen, centerlederen på Det Danske Forfatter- og Oversættercenter på Hald Hovedgård samt en repræsentant fra Region Midtjyllands administration. Hald Hovedgaard har udarbejdet en bruttoliste over forfattere i regionen, hvoraf 19 vil blive inviteret til at deltage i projektet. Tallet 19 modsvarer antallet af kommuner i regionen, men forfatterne vil ikke blive betragtet som "kommunale" repræsentanter. Der vil dog blive lagt vægt på en jævn geografisk fordeling i forbindelse med valget af forfattere. Kriteriet er ikke nødvendigvis bosted. Valget af forfatter kan lige så vel bero på f.eks. fødested, opvækst eller anden tilknytning.

August: Der vil på Hald Hovedgaard blive afholdt et kick-off seminar for de deltagende forfattere. Formålet med seminaret er ideudvikling ("den gode historie") og praktisk organisering af projektet, herunder forfatterens deltagelse på web-stedet. Efter Kick-off lanceres projektet i offentligheden. Desuden åbnes webstedet med præsentation af forfattere og et åbent fortællested for regionens borgere.

August – Oktober: Forfatterne arbejder. Forfatter og fortælle-webstedet er åbent. Projektlederen er ansvarlig for sparring med og hjælp til forfatterne. Dette sker sideløbende med det redaktionelle arbejde i forbindelse med bogens udgivelse. Projektlederen bidrager med en samlende fortælling om regionen.

November: Bogudgivelse. Forfatterarrangementer på regionens biblioteker (5-10 arrangementer). Der arbejdes på dækning via regional radio og TV.

- ./.
- Projektbeskrivelse og budget for fortæl Region Midtjylland er vedlagt. Det samlede budget for projektet er på 997.000 kr. Projektlederens opgaver beskrives i en resultatkontrakt med Region Midtjylland.

1-30-54-06-V

34. Orientering om garantiklinikker 2007

Resumé

2007 har været det første år med garantiklinikker i Region Midtjylland. Formålet med garantiklinikker er at skabe en fleksibel kapacitetsudvidelse på de offentlige hospitaler i Regionen. I alt er 430 patienter henvist til behandling på en garantiklinik til en samlet udgift på ca. 23 mio. kr. Når engangsudgifterne fra, har garantiklinikordningen givet en direkte besparelse i størrelsesordenen 10 mio. kr. sammenlignet med udgiften til behandling på privathospitaler.

Antallet af garantiklinikpatienter forventes af stige i 2008, hvilket skyldes nedsættelse af behandlingsfristen fra to til én måned, stigende pres for hurtig behandling samt øget koordinering omkring garantiklinikordningen mellem de involverede parter.

Det er dog p.t. vanskeligt at vurdere, hvilke konsekvenser konflikten på sundhedsområdet vil få på aktiviteten i 2008.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til efterretning.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Forberedelsesudvalget vedtog den 23. august 2006 den overordnede model for garantiklinikker i Region Midtjylland. Baggrunden var, at de daværende amter i Region Midtjylland i 2005 havde et forbrug på ca. 100 mio. kr. til behandling af patienter på privathospitaler som følge af det udvidede frie sygehusvalg. I 2007 var disse udgifter vokset til knap 154 mio. kr. Formålet med etableringen af garantiklinikker har således været at begrænse udgifterne til patientbehandling på privathospitaler, samt at forkorte ventetiden for Regionens patienter.

Ideen bag garantiklinikmodellen er, at hospitalerne forpligtiger sig til at overholde behandlingsfristen inden for et givent behandlingsområde. Til gengæld sikres et økonomisk

---

incitament i form af en højere andel af DRG-taksten, eller i form af økonomisk støtte til afhjælpning af eventuelle flaskehalse. Garantiklinikker er især søgt etableret på områder, hvor udgifterne til udvidet frit sygehusvalg er størst.

I 2007 blev i alt 430 patienter henvist til behandling på en garantiklinik i Region Midtjylland. Den største andel af henvisninger er sket inden for det ortopædkirurgiske område, hvor 161 patienter er henvist. Også det organkirurgiske område har en stor andel (78 patienter), ligesom en del øjen- hjerte- og urinvejskirurgiske patienter er blevet henvist til behandling på en garantiklinik. Ser man på aktiviteten på de enkelte hospitaler, blev 45% af garantiklinikpatienterne henvist til Regionshospitalet Silkeborg. Ca. 15% blev henvist til Regionshospitalet i henholdsvis Randers, Vest og Horsens, mens ca. 10% blev henvist til Regionshospitalet Viborg.

De samlede udgifter til garantiklinikordningen beløber sig i alt til ca. 23 mio. kr., hvoraf næsten halvdelen er engangsudgifter (flaskehalsmidler). Ses der bort fra engangsudgifterne, udgør betalingen til garantiklinikker 50-75% af DRG-taksten, mens udgifterne til behandling på privathospital eller hospitaler i andre regioner ville have været til ca. 100% DRG-takst. Trækkes engangsudgifterne fra, har garantiklinikordningen således givet en besparelse i størrelsesordenen 10 mio. kr. Hertil skal lægges en indirekte effekt af garantiklinikordningen, idet patienter der ikke tager imod tilbuddet om en garantiklinikplads - og i stedet vælger det oprindelige tilbud på Regionshospitalet - mister retten til at blive henvist til en privatklinik.

Nedsættelsen af behandlingsfristen fra to til én måned i oktober 2007 har skabt et øget behov for at skaffe øget kapacitet og kortere ventetid på Regionens hospitaler. I første kvartal 2008 er antallet af henvisninger til udvidet frit valg således steget med 68% i forhold til samme periode i 2007. Sammenholdt med arbejdet for at optimere samarbejdet omkring garantiklinikordningen forventes antallet af henviste patienter til garantiklinikkerne derfor at stige i 2008. Det er dog p.t. vanskeligt at vurdere, hvilke konsekvenser konflikten på sundhedsområdet vil få på aktiviteten i 2008.

2007 har været en opstartsfasen for garantiklinikker i Region Midtjylland, hvilket har givet anledning til forskellige opstartsproblemer. Der er derfor en løbende dialog mellem Regionshospitalet og Sundhedsstaben, ligesom der på faste møder mellem Sundhedsstaben og hospitalsenhederne (hver 2. måned) følges op på garantiklinikaktiviteten.

./. For uddybning af ovenstående henvises til Statusnotat for garantiklinikker 2007.

1-35-72-11-07

35. Orientering om publikationen "Hvad betyder mest for patienternes tilfredshed med hospitalerne"

Resumé

Center for Kvalitetsudvikling har udgivet hæftet: "Hvad betyder mest for patienternes tilfredshed med hospitalerne", der sætter fokus på, hvad der, set med patienternes øjne, har størst betydning for vurderingen af hospitalerne. Center for Kvalitetsudvikling måler løbende patienttilfredsheden på hospitalerne i Region Midtjylland. Målingerne gennemføres hvert andet år blandt indlagte, ambulante, dagkirurgiske og dagmedicinske patienter.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til efterretning.

Johannes Flensted-Jensen og Poul Müller var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

I Region Midtjylland er der siden 1999 løbende blevet gennemført målinger af patienternes tilfredshed med hospitalerne. Undersøgelserne er gennemført som spørgeskemaundersøgelser blandt fire patienttyper: De indlagte, ambulante, dagkirurgiske og dagmedicinske patienter. Region Midtjylland måler patienternes tilfredshed hvert andet år på den enkelte afdeling. Formålet med målingerne er at give de enkelte afdelinger et redskab til at arbejde med kvaliteten af de ydelser, afdelingen leverer.

Hæftet "Hvad betyder mest for patienternes tilfredshed med hospitalerne", er det tredje i en række korte hæfter, der præsenterer forskellige temaer ud fra patienttilfredshedsundersøgelserne, som Center for Kvalitetsudvikling gennemfører. Hæftet beskriver hvilke konkrete forhold, der har størst betydning for den overordnede tilfredshed hos henholdsvis de indlagte og ambulante patienter.

Hæftet sendes til Regionsrådets medlemmer i uge 15, og kan desuden downloades på: www.centerforkvalitetsudvikling.rm.dk.

Derudover sættes der fokus på, hvad der har betydning for patienterne på forskellige afdelinger. Til belysning af dette er udvalgt børneafdelinger, gynækologi og obstetrik, medicinske afdelinger og ortopædkirurgiske afdelinger. For alle fire grupper af afdelinger analyseres resultaterne for henholdsvis indlagte og ambulante patienter.

Resultaterne viser bl.a. at:

- For både de indlagte og ambulante patienter har tilfredsheden med selve **behandlingen** stor betydning for den overordnede vurdering.
- **Ventetiden** i venteværelset har moderat betydning for de ambulante patienters overordnede tilfredshed, mens det samtidig er et område, hvor tilfredsheden er relativt lav.
- **Omhyggelig sygepleje** har moderat betydning for de indlagte patienters overordnede tilfredshed, mens det samtidig er et område, hvor tilfredsheden er relativt høj.
- Det er ikke de samme ting patienterne lægger stor vægt på. F.eks. vurderer patienterne på de **gynækologiske og obstetriske** afdelinger forholdene anderledes end patienterne på de **medicinske** afdelinger.

1-30-139-06-V

36. Orientering om resultater vedrørende apopleksi fra Det Nationale Indikatorprojekt (NIP)

Resumé

De seneste resultater fra Det Nationale Indikator Projekt vedrørende apopleksi (hjerneblødning og blodprop i hjernen) viser, at standarderne for hovedparten af indikatorerne ikke er opfyldt i Region Midtjylland. De er dog generelt bedre end landsresultaterne. På nogle af de områder, hvor standarderne ikke er opfyldt, vil hospitalerne blive opfordret til at gennemgå eksisterende arbejdsgange og prioriteringer. Administrationen tager initiativ til udarbejdelse af en regional retningslinje vedrørende en del af den medicinske behandling.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til orientering.

Tove Videbæk, Viggo Nielsen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

- ./.
- Forretningsudvalget har bedt om løbende at blive orienteret om udviklingen i Region Midtjyllands resultater inden for Det Nationale Indikatorprojekt (NIP). I vedlagte notat om NIP-resultater gives et resumé af de regionale NIP resultater vedrørende apopleksi (hjerneblødning og blodprop i hjernen), som blev offentliggjort på www.sundhed.dk den 24. april 2008.

Generelt set lever resultaterne for regionens hospitaler ikke op til de fastlagte standarder. De er dog generelt bedre end landsresultaterne, og der er visse forbedringer siden sidste periode. Det er særligt svært for hospitalerne at overholde de fastsatte tidsfrister for fysio- og ergoterapeutvurdering, scanning samt påbegyndelse af forskellige former for medicinsk behandling. Centralt er det dog, at dødeligheden med 11% er under standarden på maksimalt 15%.

Med henblik på at opnå forbedringer fremover har administrationen indstillet til hospitalsledelserne, at hospitalerne gennem en prioritering af apoplekspatienterne sikrer, at

tidsfristen for indlæggelse på særlig apopleksienhed overholdes, eller at indlæggelsen sker direkte på en sådan enhed. Det skønnes, at dette vil kunne afhjælpe en del af de øvrige problemer. Endvidere vil administrationen tage initiativ til, at der udarbejdes en beskrivelse/retningslinje for overgangen mellem hospitalsindlæggelsen og efterfølgende medicinsk behandling i almen praksis.

1-31-72-123-08

37. Orientering om tysk kvindes død på parkeringspladsen ved Regionshospitalet Ringkøbing

Resumé

Der er udarbejdet en redegørelse i sagen om en tysk kvindes død på parkeringspladsen ved Regionshospitalet Ringkøbing.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til orientering.

Tove Videbæk, Viggo Nielsen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

- ./.
- Hospitalsledelsen Vest har udarbejdet vedlagte redegørelse i sagen om en tysk kvindes død på parkeringspladsen ved Regionshospitalet Ringkøbing.

Direktionen kan tilslutte sig hospitalsledelsens konklusioner.

Regionens redegørelse udelukker naturligvis ikke, at patientens pårørende har mulighed for at klage til Patientklagenævnet, ligesom politiet fortsat vil overveje om, der grund til at foretage yderligere afhøringer i sagen.

Dette ændrer ikke ved, at regionen – på det foreliggende grundlag – ikke finder, at der er grund til at kritisere personalet, der har handlet samvittighedsfuldt i overensstemmelse med den viden, de har haft i denne sag.

- ./.
- Til orientering vedlægges notat vedrørende "Akut hjælp til borgerne i Region Midtjylland ved akutte sygdomssymptomer, f. eks. vejrtrækningsbesvær – hvor henvender man sig".

1-01-84-06-V

38. Orientering om Status for implementeringen af større elementer i trepartsaftalerne vedrørende de korte og mellemlange sundhedsuddannelser

Resumé

Som følge af tiltag i kvalitetsreform/trepartsaftaler vedrørende de korte og mellemlange sundhedsuddannelser står Region Midtjylland over for betydelige merudgifter. I flere tilfælde er den økonomiske kompensation til Region Midtjylland imidlertid ikke afklaret, hvorfor en række centralt aftalte ændringer inden for uddannelsesområdet må implementeres under betydelig budgetusikkerhed.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til efterretning.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Som led i arbejdet med en kvalitetsreform for den offentlige sektor har regeringen sammen med KL, Danske Regioner, LO, FTF og AC i foråret/forsommeren 2007 afholdt trepartsdrøftelser med henblik på at sikre udvikling af medarbejdernes kompetencer, attraktive arbejdspladser og rekruttering af medarbejdere til den offentlige sektor. Der er således indgået trepartsaftaler 17. juni 2007 mellem regeringen, KL, Danske Regioner, LO og AC og efterfølgende 1. juli 2007 mellem regeringen, KL, Danske Regioner og FTF.

Siden medio 2007 er der i forhold til de korte og mellemlange sundhedsuddannelser iværksat en række tiltag, der udspringer af trepartsaftalerne. Disse tiltag indebærer betydelige merudgifter for Region Midtjylland. I flere tilfælde er finansieringen af de forskellige tiltag imidlertid endnu uafklaret. For at efterleve aftalerne må regionen derfor i flere tilfælde påtage sig en økonomisk risiko.

Det må forventes, at regionen kompenseres svarende til de merudgifter, der er forbundet med udmøntningen af de forskellige dele af trepartsaftalerne. De nævnte udeståender vil sammen med andre udgiftskrævende elementer i kvalitetsreformen og trepartsaf-

---

talerne skulle tages op i forbindelse med bl.a. de kommende økonomiforhandlinger mellem regeringen og Danske Regioner.

- ./.
- Vedlagte notat af 28. april 2008 indeholder en redegørelse for nogle af disse større, udgiftskrævende tiltag inden for uddannelsesområdet, der indgår i kvalitetsreformen/trepartsaftalerne. I forlængelse af trepartsaftalerne drejer det sig om vokselevløn til social- og sundhedsassistenter, mål om frit optag til social- og sundhedsassistentuddannelsen samt uddannelse af kræftsygeplejersker.

I notatet skitseres desuden en række andre ændringer og tiltag inden for uddannelsesområdet, som på tilsvarende vis rummer både økonomiske og praktiske udfordringer for regionen og for de involverede arbejdspladser, der fungerer som praktiksteder. Det drejer sig særligt om øget optag på sygeplejerskeuddannelsen, hvilket i Region Midtjylland indebærer ca. 14 % flere studerende, der skal tilbydes praktik på bl.a. regionens hospitaler.

Vokselevløn til social- og sundhedsassistenter

Aftalen om vokselevløn for social- og sundhedsassistentelever blev indgået i december 2007 mellem FOA og Danske Regioner i forlængelse af trepartsaftalerne fra sommeren 2007. Aftalen indebærer, at alle social- og sundhedsassistentelever, der påbegynder uddannelsen efter 1. januar 2008, har ret til vokselevløn, hvis de er fyldt 25 år og har mere end ét års relevant beskæftigelse.

Dette forventes at resultere i en merudgift for Region Midtjylland (ekskl. merudgifter til elever på sociale institutioner, der er taktfinansierede) på ca. 18,7 mio. kr. i 2008 og ca. 22,5 mio. kr. i 2009 og frem. Finansieringen af merudgifterne til vokselevløn i 2008 og efterfølgende år er imidlertid endnu ikke afklaret.

Frit optag på social- og sundhedsuddannelserne

Samtidig er det i forbindelse med trepartsaftalerne aftalt, at det er et mål, at der skal være frit optag på uddannelserne til social- og sundhedshjælper og social- og sundhedsassistent. I den forbindelse er det aftalt, at optaget på de to uddannelser øges med 1.100 elever årligt på landsplan med halv effekt allerede i 2008 og fuldt effekt fra 2009 frem til 2015. Det svarer til en øget dimensionering af uddannelsen med ca. 10 %.

Under forudsætning af en søgning, der modsvarer et større antal uddannelses- og praktikpladser, forventes merudgiften for Region Midtjylland (ekskl. merudgifter til elever på sociale institutioner, der er takstfinansierede) at andrage ca. 4,2 mio. kr. i 2008 og ca. 8,4 mio. kr. i 2009 og frem. Finansieringen af det øgede optag er endnu ikke afklaret.

Specialuddannelse i kræftsygepleje

I forbindelse med trepartsaftalerne er det endvidere aftalt, at der skal etableres en specialuddannelse i kræftsygepleje. Med det nuværende oplæg til kompensation kan imidlertid kun forventes central finansiering af en mindre del af de forventede merudgifter for Region Midtjylland. Under de i notatet opstillede forudsætninger forventes en merudgift på ca. 8,9 mio. kr. ved fuld effekt og en kompensation på ca. 1,4 mio. kr. Det skal dog nævnes, at der kan være behov for opmærksomhed på eventuelle muligheder for finansiering af øget efter-/videreuddannelsesaktivitet inden for det sygeplejefaglige felt, der også indgår i kvalitetsreformen og trepartsaftalerne.

Øget optag på sygeplejerskeuddannelsen mv.

Aktuelt arbejdes der på hospitalerne også med andre ændringer på uddannelsesområdet i forhold til personalegrupper med mellemlang videregående sundhedsuddannelse. Der er her tale om ændringer, der ikke direkte vedrører trepartsaftalerne, men som på tilsvarende vis betyder øgede udgifter for regionen og hvor der fortsat er udestående i forhold til staten for så vidt angår finansieringen af betydelige merudgifter for regionen.

Det drejer sig særligt om øget optag på sygeplejerskeuddannelsen, hvilket i Region Midtjylland indebærer, at ca. 14 % flere studerende skal tilbydes praktik på bl.a. regionens hospitaler. Dette skønnes at indebære en årlig merudgift for Region Midtjylland på ca. 7,7 mio. kr., når udvidelsen er fuldt implementeret i 2011. Det øgede optag er dog startet allerede i 2007, men finansieringen er endnu ikke afklaret.

Det har fra regionernes side været en forudsætning for meroptaget, at der samtidig blev indført et refusionstaksameter for sygeplejerskeuddannelsen, som ville indebære, at regionerne ville blive kompenseret økonomisk for den udvidede uddannelsesopgave. Ifølge det oplyste er der aktuelt forhandlinger i gang mellem Undervisningsministeriet og Danske Regioner om indførelse af et refusionstaksameter for bl.a. sygeplejerskeuddannelsen.

Sammenfatning

Overordnet tegner sig et billede af, at Region Midtjylland som følge af bl.a. kvalitetsreform/trepartsaftaler mv. i forhold til de korte og mellemlange sundhedsuddannelser står over for betydelige merudgifter.

Som beskrevet i vedlagte notat af 28. april 2008 er de forskellige udgiftsoverslag behæftet med forskellige usikkerheder, ligesom de i visse tilfælde er baseret på skøn. Med dette forbehold forventes merudgifterne til voksnelevløn til social- og sundhedsassistenter, øget/frit optag til social- og sundhedsassistentuddannelsen, uddannelse af kræftsygeplejersker samt øget optag på sygeplejerskeuddannelsen at andrage i alt ca. 32 mio. kr. i 2008, ca. 42 mio. kr. i 2009, ca. 45 mio. kr. i 2010 og ca. 46 mio. kr. i 2011 ved fuld implementering. Hertil kommer yderligere tids-/udgiftskrævende tiltag i forbindelse for forskellige aktuelle ændringer inden for de korte og mellemlange sundhedsuddannelser.

Finansieringen af de tiltag, der her er beskrevet, er som tidligere nævnt i de fleste tilfælde ikke afklaret. Det indebærer, at regionens implementering af de forskellige aftaleelementer sker under en betydelig budgetusikkerhed. Som nævnt må finansieringen af de skitserede tiltag, der er truffet beslutning om fra centralt hold, tages op i forbindelse med bl.a. økonomiforhandlingerne for 2009.

1-01-72-23-07

39. Orientering om fremskyndet udvidelse af kapaciteten til uddannelse af anæsthesisygeplejersker i Region Midtjylland

Resumé

Manglen på anæsthesisygeplejersker på hospitalerne i Region Midtjylland er nu så påtrængende, at der er behov for at udvide uddannelseskapa- citeten hurtigere end hidtil planlagt. Pr. 1. august 2008 forventes derfor optaget 24 kursister i stedet for kun 12.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til efterretning.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Flere af regionens hospitaler har oplevet tiltagende problemer med at få besat ledige stillinger som anæsthesisygeplejersker. På den baggrund blev der i starten af 2007 nedsat en hurtigt arbejdende arbejdsgruppe, der skulle udrede området nærmere og komme med forslag til løsninger.

På baggrund af udredningen anbefalede arbejdsgruppen ved afrapporteringen i maj 2007, at det hidtidige optag til uddannelsen af anæsthesisygeplejersker blev fordoblet, svarende til 24 ekstra kursister årligt. Dermed ville der hvert år blive optaget et hold på 24 kursister pr. 1. februar (som hidtil) og yderligere et hold på 24 kursister pr. 1. august. I første omgang blev det besluttet at arbejde på at øge optaget med 50 %, svarende til 12 ekstra pladser pr. 1. august 2007. Merudgiften i 2007 blev afholdt af hospitalerne inden for de eksisterende budgetter.

I budgettet for 2008 er reserveret i alt 5 mio. kr. til uddannelsesformål, der vedrører efteruddannelse inden for den samlede plejegruppe. Som Forretningsudvalget og Regionsrådet på deres møder henholdsvis 8. januar 2008 og 20. februar 2008 er orienteret om, bliver de 5 mio. kr. udmøntet ved at finansiere de ekstra 12 pladser pr. 1. august 2007 og optaget af ekstra 12 kursister igen pr. 1. august 2008. Allerede på daværende

---

tidspunkt vurderede Administrationen imidlertid, at der ville være behov for at øge kapaciteten til uddannelse af anæstesisygeplejersker yderligere.

Baggrunden er for det første en stigning i antallet af ledige stillinger som anæstesisygeplejerske. For det andet planlægges udvidelser af normeringerne i forbindelse med en øget behandlingskapacitet. Endelig er alderssammensætningen blandt de nuværende anæstesisygeplejersker sådan, at antallet i pensionsalderen vil være stigende de kommende 5-10 år. Samlet set betyder det, at der er et behov for yderligere uddannelse af anæstesisygeplejersker.

I den politiske aftale om akutplanen for Region Midtjylland, som blev vedtaget af Regionsrådet den 24. oktober 2007, indgår desuden, at der skal ske en styrkelse af den præhospitale indsats. Det indebærer, at der skal etableres 12 døgndækkende akutbiler. Flere af disse akutbiler skal bemannes med anæstesisygeplejersker. I den politiske aftale er det forudsat, at bemanningen af disse ordninger løbende skal tilpasses behovet og mulighederne for at rekruttere personale.

I forbindelse med budgetlægningen for 2008 var der ikke mulighed for at finansiere en udvidelse af uddannelseskapaciteten, der fra starten muliggjorde optagelsen af to årlige hold á 24 kursister. En sådan udvidelse ville betyde en årlig merudgift på ca. 8,7 mio. kr. i 2009 stigende til ca. 14,4 mio. kr. i 2011, hvor udvidelsen har fuld effekt. I lyset af de skitserede udviklingstendenser samt det aktuelt store antal ledige anæstesisygeplejerskestillinger på hospitalerne er behovet for en udvidelse af uddannelseskapaciteten imidlertid nu så påtrængende, at en yderligere udbygning af uddannelseskapaciteten ikke længere kan udskydes.

Direktionen har derfor i samråd med hospitalsledelserne besluttet, at der pr. 1. august 2008 optages i alt 24 kursister i stedet for kun 12 som hidtil planlagt. De heraf følgende merudgifter finansieres af hospitalerne inden for de eksisterende budgetter ved ekstraordinære produktivitetskrav. I praksis indebærer dette et behov for en ekstraordinær produktivitetsstigning. Derudover vil der være opmærksomhed på eventuelle muligheder for finansiering af øget efter-/videreuddannelsesaktivitet inden for det sygeplejefaglige felt i forbindelse med udmøntningen af kvalitetsreformen og trepartsaftalerne.

Det understreges, at selv med denne udvidelse af uddannelseskapaciteten, vil der i en årrække være en aktivitetsbegrænsende mangel på anæstesisygeplejersker i regionen.

1-00-22-06-V

40. Det regionale udviklingsråds redegørelse på det sociale område og specialundervisningsområdet for 2007

Resumé

Det regionale udviklingsråd i Region Midtjylland har nu afgivet sin redegørelse til Velfærdsministeriet og Undervisningsministeriet om udviklingen på det sociale område og på specialundervisningsområdet.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at Det regionale udviklingsråds redegørelse tages til orientering.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Som led i kommunalreformen er der nedsat et udviklingsråd i hver region for perioden fra 2007 til og med 2010. Udviklingsrådenes opgave er at følge og drøfte udviklingen på det sociale område og på specialundervisningsområdet.

Udviklingsrådene skal følge og vurdere implementeringen af kommunalreformen, og det er derfor områder, der berøres af reformen, som udviklingsrådene skal fokusere på i deres redegørelser, herunder bl.a. de områder, hvor amtskommunerne indtil kommunalreformens ikrafttræden har haft et myndigheds-, forsynings- og finansieringsansvar.

./.. Udviklingsrådene skal hvert år i årene 2008 til og med 2010 udarbejde en redegørelse til Velfærdsministeriet og Undervisningsministeriet om udviklingen på det sociale område og på specialundervisningsområdet. Redegørelse fra Det regionale udviklingsråd i Region Midtjylland er nu fremsendt til de to ministerier. Det regionale udviklingsråd har i den forbindelse udsendt en pressemeddelelse, som også vedlægges som bilag.

Udviklingsrådenes redegørelser indgår i grundlaget for ministeriernes løbende vurdering af, hvordan kommunalbestyrelser og regionsråd varetager deres opgaver efter 1. januar 2007. Samtidig indgår redegørelserne i ministeriernes årlige redegørelse til Folketinget om udviklingen på områderne.

1-35-4-06-V

41. Belægningen på de sociale tilbud, som Region Midtjylland driver, i 1. kvartal 2008

Resumé

Belægningen på de sociale og socialpsykiatriske tilbud, hvor Region Midtjylland er driftsherre, var i første kvartal 2008 generelt høj. Opdelt på målgrupper oversteg belægningen for flere af tilbuddene 100 %. Det gælder især børn og ungeområdet og de socialpsykiatriske tilbud.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til orientering.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Regionsrådet bliver hvert kvartal orienteret om belægningen på de sociale og socialpsykiatriske tilbud, som Region Midtjylland driver.

./.

Nedenstående tabel viser den samlede belægning for de sociale og socialpsykiatriske tilbud for 1. kvartal 2008 fordelt på målgrupper. Tabellen er udarbejdet på baggrund af vedlagte bilag Oversigt over belægningen på Region Midtjyllands tilbud, 1. kvartal 2008.

Målgruppe	Antal pladser:	Anvendte pladser:	1. kvartal
Børn og ungeområdet:			
Tilbud til socialt truede, adfærdsvanskelige børn og unge.	83	88,16	106 %
Sikrede døgninstitutioner for børn og unge	73	67,52	92 %
Tilbud til fysisk og psykisk handicappede børn og unge	443	489,27	110 %
Voksenområdet:			
Tilbud til voksne fysisk handicappede og senhjerneskadede	493,5	438,04	89 %
Tilbud til voksne psykisk handicappede og personer med autisme	667,7	647,05	97 %
Tilbud til personer med stofmisbrug	128	153,41	120 %
Forsorgshjem	76	67,01	88 %
Kvindekrisecentre	7	4,7	67 %
Socialpsykiatrien:			
Tilbud til sindslidende voksne	342	360,94	106 %

Uddybende kommentarer til målgrupperne

Børn og ungeområdet

I 2007 var der en høj belægning på regionens tilbud til børn og unge. På tilbud for socialt truede, adfærdsvanskelige børn var belægningen i 2007 således på 104 %. På tilbud for børn og unge med fysisk og psykisk handicap var belægningen i 2007 på 115 %, og på regionens sikrede døgninstitutioner var belægningen i 2007 på 97 %.

Tendensen med de høje belægningsprocenter er fortsat i første kvartal 2008 med belægningsprocenter på mellem 92 og 110 %.

Det samlede antal pladser omfatter beskæftigelsestilbud og interne skoler på de sikrede døgninstitutioner.

Voksenområdet

Belægningen på området for fysisk handicappede og senhjerneskadede viser i første kvartal af 2008 stadig en relativt lav belægning på 89 %. Det skyldes en lidt lavere belægning på en række tilbud, som blev startet op i 2007, bl.a. Tagdækkervej, Yding Boforum og N.P. Josiassensvej.

De nyopførte tilbud er nu ved at være fyldt op, således at belægningen på disse tilbud er steget fra 83 % for hele 2007 til 89 % i første kvartal af 2008.

Belægningen på Krisecenteret er opgjort uden at medtage børn i beregningerne. Belægningsprocenten er her steget fra 46 % for hele 2007 til 67 % for første kvartal af 2008.

Socialpsykiatriske tilbud

Belægningen på disse tilbud har været på 106 % i 1. kvartal af 2008. Til sammenligning var belægningen for hele 2007 på 109 %, således at tendensen med høje belægningsprocenter er fortsat.

- ./.
- Med henblik på at give mulighed for at sammenligne første kvartal af 2008 med belægningsprocenternes udvikling i 2007 vedlægges som bilag Belægning for Region Midtjyllands sociale og socialpsykiatriske tilbud i 2007 .

1-30-73-49-08

42. Status vedr. kommunale overtagelser af tilbud på socialområdet

Resumé

Region Midtjylland har indgået aftaler med Århus, Viborg og Randers kommuner om driften af de i kommunerne beliggende sociale tilbud i de kommende år.

Holstebro og Skive kommuner truffet beslutning om overtagelse af tre tilbud, som regionen for øjeblikket her driver.

Region Midtjylland indgår i en tæt dialog med de øvrige kommuner i regionen, hvor regionen pt. driver sociale tilbud, om den fremtidige drift af disse tilbud.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til orientering.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland har indgået aftaler med Århus, Viborg og Randers kommuner om driften af de i kommunerne beliggende sociale tilbud i de kommende år. Nedenstående gives en status på disse aftaler:

Århus Kommune

./ Region Midtjylland indgik den 2. april 2008 en aftale med Århus Kommune, om at Århus Kommune overtager følgende tilbud pr. 1. januar 2009:

- Rådgivningscentret (Århus afdelingen)
- Atriumhuset
- Tuesten Huse
- Center for Syn og Kommunikation

Samtidig blev det aftalt at udarbejde to tillæg til sundhedsaftalen mellem Århus Kommune og Region Midtjylland. Aftalen er gældende til 31. december 2009.

Aftalen er godkendt i byrådet i Århus Kommune.

Viborg Kommune

./ Region Midtjylland indgik den 15. april 2008 aftale med Viborg Kommune, om at Viborg Kommune overtager følgende tilbud pr. 1. januar 2009:

- Søhuset
- Børn og Unge Rådgivningen, Himmelbjerggården (Viborg afdelingen)
- Center for Syn og Kommunikation (Viborg afdelingen)

Samtidig blev det aftalt at udarbejde et tillæg til sundhedsaftalen mellem Viborg Kommune og Region Midtjylland. Aftalen genforhandles i begyndelsen af den nye valgperiode.

Aftalen afventer godkendelse i byrådet i Viborg Kommune den 28. maj 2008.

Randers Kommune

./ Region Midtjylland indgik den 21. april 2008 aftale med Randers Kommune, om at Randers Kommune overtager følgende tilbud pr. 1. januar 2009:

- Paderuphus

Samtidig blev det aftalt, at det i 2011 tages op mellem parterne, hvorvidt Randers Kommune skal overtage:

- Børn og Ungecentret, Rehabilitering (Randers afdelingen)
- Lene Bredalsgade
- Mellerup Skolehjem

Aftalen afventer godkendelse i byrådet i Randers Kommune den 26. maj 2008.

En række kommuner har truffet politisk beslutning om kommunale overtagelser eller er undervejs hermed. Det drejer sig om følgende kommuner:

Holstebro Kommune

Byrådet i Holstebro Kommune har den 8. april besluttet at overtage følgende tilbud pr. 1. januar 2009:

- Forsorgshjemmet Skovvang

Skive Kommune

Byrådet i Skive Kommune har den 29. april 2008 besluttet, at Skive Kommune pr. 1. januar 2010 overtager følgende tilbud på autismeområdet:

- Idavang
- Mentor

'Horsens Kommune

Byrådet i Horsens Kommune har den 22. april 2008 drøftet den fremtidige drift af det sociale område og forventer på denne baggrund at overtage hele eller dele af følgende tilbud senest pr. 1. januar 2010:

- Horsens Krisecenter for kvinder
- Sønderparken (Horsens afdelingen)
- Bo Horsens

Det bemærkes, at Horsens Kommune forventer at igangsætte et udredningsarbejde sammen med Region Midtjylland og Hedensted Kommune om den fremtidige drift af Sønderparken.

Favrskov Kommune

Social- og Sundhedsudvalget i Favrskov Kommune har den 6. maj 2008 indstillet til byrådet, at Favrskov Kommune arbejder videre med at overtage følgende tilbud pr. 1. januar 2009:

- Urbakken

Herudover indstilles det, at Favrskov Kommune undersøger fordele og ulemper ved at overtage følgende tilbud med eventuel virkning fra den 1. januar 2010:

- Tagdækkervej
- Hinnerup Kollegiet

Sagen behandles i byrådet i Favrskov Kommune den 27. maj 2008.

Det bemærkes, at Region Midtjylland den 25. april 2008 har sendt et brev til Favrskov Kommune vedr. den fremtidige drift af de tre tilbud. Brevet er tillige sendt til Regionsrådet.

Hedensted, Herning, Norddjurs, Skanderborg og Silkeborg kommuner

De af regionens øvrige kommuner, som har regionalt drevne sociale tilbud beliggende, har i forbindelse med de kommunale redegørelser til brug for Rammeaftale 2009 enten tilkendegivet, at de vil igangsætte analyser af den fremtidige drift af de sociale tilbud, eller i øvrigt ikke forventer at overtage regionalt drevne sociale tilbud på nuværende tidspunkt.

1-31-75-1-07

43. Orientering om Midttrafiks forventede regnskab for 2007

Resumé

Midttrafik har fremlagt et foreløbigt regnskab for 2007 for bestyrelsen pr. 4. april 2008. Det foreløbige regnskab viser et underskud på 30,6 mio. kr. i forhold til budget. Underskuddet berører også den regionale kollektive trafik. Som konsekvens heraf vil forventningen til resultatet for 2008 skulle nedjusteres, og det må forventes, at bestillerbidraget i 2009 vil skulle opjusteres.

Forretningsudvalget indstiller,
----

at orienteringen tages til orientering.

Birgit Jonassen og Johannes Flensted-Jensen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Britta Bang, Henning Jensen, Laila Munk Sørensen, Ernst Greve, Anne V. Kristensen, Henning Gjellerod, Bodil Jensen, Aleksander Aagaard, Anders Kühnau og Jørgen Nørby var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Midttrafik har fremlagt et foreløbigt regnskab for 2007 for bestyrelsen pr. 4. april 2008. Indtægtstallene for de enkelte bestillere er justeret pr. 29. april. Det foreløbige regnskab viser et underskud på 30,6 mio. kr. i forhold til budget. Underskuddet berører også den regionale kollektive trafik.

Der er flere årsager til underskuddet. Vigtigst er at indtægterne er overvurderet:

- Udgangspunktet for budget 2007 var regnskab 2005.
- Der er i flere tilfælde opgivet fejlagtige indtægtstal fra afgivende myndigheder.
- Endelig slår en landsdækkende tendens til faldende passagertal og indtægter i den kollektive trafik igennem.

Midttrafik har måttet opgive at anvende den særlige indtægtsfordelingsmodel i regnskab 2007. Modellen er behæftet med for mange fejl. Indtægtsfordelingen i det foreløbige regnskab er i stedet baseret på skøn, og Midttrafiks faglige viden. Der har været afholdt møder mellem Midttrafik og bestillerne om principperne i indtægtsfordelingen.

Det forventes, at indtægtsfaldet vil være permanent. Effekten slår ikke fuldt igennem i 2007, hvor mindreindtægterne til dels opvejes af mindreudgifter. Mindreudgifterne består af:

- Dobbeltbudgettering i enkelte tilfælde i det tidligere Århus amt
- Mindreudgifter/bod i forbindelse med Veolias overtagelse af den regionale kørsel i det tidligere Århus Amt og den efterfølgende uregelmæssige kørsel i 1. halvår 2007.

Mindreudgifterne i 2007 er dermed i stort omfang midlertidige.

Midttrafik forventer at fremlægge et endeligt regnskab for 2007 på bestyrelsesmødet den 23. maj 2008.

Konsekvenserne for den regionale kollektive trafik er følgende:

Busdrift:	
Mindreindtægter	35,1 mio. kr.
Mindreudgifter	-26,0 mio. kr.
<i>Resultat regional busdrift</i>	<i>9,1 mio. kr.</i>
Togdrift:	
Netto mindreudgifter	-2,9 mio. kr.
Trafikselskabet (administration):	
Netto mindreudgifter	-0,7 mio. kr.
Total merudgift (bus, tog, admin.):	5,5 mio. kr.

Det er administrationens opfattelse, at det samlede positive resultat på togdrift skyldes en merudgift/mindreindtægt på drift og en mindreudgift på anlæg som følge af udskydelsen af flere projekter til regnskabsåret 2008. Merforbruget vil dermed reelt være ca. 11 mio. kr. Der er aftalt et møde med Midttrafik til afklaring af dette.

Bus og Tog samarbejdet indgår i det foreløbige regnskab med á conto betalingerne til togoperatørerne. Der forventes en efterregulering af acontobeløbet i 2008, som tager højde for, at acontobeløbet er ansat for lavt.

Resultatet for 2007 skal indarbejdes i det forventede resultat for 2008 og i budget 2009. Den samlede konsekvens er alt andet lige et større underskud i 2008 end budgetteret, og et stigende bestillerbidrag i 2009.

Midttrafik undersøger, om underskuddet eventuelt vil kunne lånefinansieres til afvikling over en årrække.